

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 383

Setmana del 25 al 31 de
gener del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

"Digues sí a les
sorpreses que capgiren
els teus plans, que
esvaeixen els teus
sognis, que canvien la
direcció del teu dia o
de la teua vida. No són
cap casualitat. Deixa
al Pare del cel la
llibertat de decidir els
teus camins."

Helder Câmara

**Audiència
històrica del
Papa a
Jaruzelski.**

Pàg. 6

**Preocupació
per la falta de
vocacions a
Girona.**

Pàg. 10

**El cant gregorià,
un tresor artístic
i religiós.**

Pàg. 21

**25 anys de la
"nova cançó".**

Centrals

Aquest diumenge, Diada Missionera dels Infants

ELS NENS SE SENTEN MISSIONERS

Amb el lema "Jesús pregà per tots, jo també", se celebra aquest diumenge la "Diada Missionera dels Nens". Vol ser una expressió del fet que el sentiment missioner no és cosa que només interessi a la gent gran, car, lluny d'això, els nois i les noies estan cridats a jugar un paper importantíssim en la propagació tant del sentit missioner en el nostre poble com de la consecució de realitzacions concretes a favor de la tasca evangelitzadora. (Més informació a la pàgina 11)

AFINANT

Com l'anell al dit

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

Sant Francesc de Sales, la festivitat del qual celebrem aquest dissabte, és el patró dels periodistes catòlics per decisió de Pius XI. Sovint m'he fet la pregunta del per què d'aquest patronatge. És veritat que va escriure molt i bé. Però, que jo sàpiga, no escrivia pas en cap periòdic ni tampoc en va fundar o dirigir cap; i de sants que varen escriure qui sap-lo, el calendari cristià n'està ple. El pare Evangelista de Montserrat potser ens dóna la resposta a aquest interrogant en descriure'ns-el (1) com algú que va "comprendre que els mètodes de controvèrsia... a penes conduïen als resultats esperats... en un catolicisme massa polititzat. D'aquí el seu interès de renovar la vida espiritual en l'àmbit catòlic... la seva excepcional personalitat, la riquesa de la seva intel·ligència i la seva cultura afavoriren la causa del redreçament d'un cristianisme integral." Ben allunyat, com reclamava Teilhard, del cristianisme integrista.

Veritablement és el Patró que ens convé als periodistes catòlics d'avui i d'aquí.

1. Evangelista Vilanova. *Història de la teologia cristiana*. Vol. II, p. 535.

Diada diaconal

Un diaca jove, al servei dels universitaris

Enguany a Barcelona la Diada diaconal tindrà un relleu extraordinari. Aquest diumenge, dia 25, dels 23 diaques permanents que fan tasques pastorals a la diòcesi i les seves mullers es trobaran amb el cardenal Jubany. A primera hora de la tarda hi haurà una sessió informativa amb testimoniatges i taula rodona als locals del C.C.U. (Villarreal, 81). Seguidament, a la Basílica de Sant Josep Oriol, el Cardenal-Arquebisbe conferirà el sagrat orde del Diaconat a Josep Vidal i Perelló, de 39 anys, llicenciat en ciències empresarials i administrador de l'E. U. Blanquerna, que rebrà la missió del servei pastoral a l'interior de la Delegació Diocesana de Pastoral Universitària, especialment en el MUEC i el CCU. En la fotografia, el nou diaca amb la seva esposa Conxita i els seus fills Josep i Maria Alba.

Empresari:

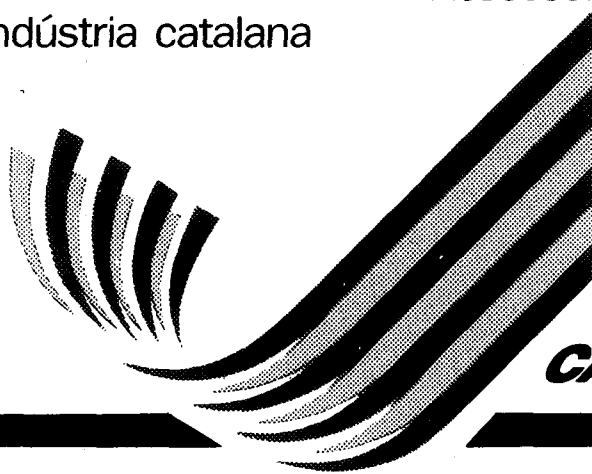
El futur de Catalunya depèn de la seva empresa.

l el progrés de la seva empresa depèn de la seva capacitat de recerca, de la incorporació d'innovacions tecnològiques i de l'oferta d'una qualitat que només un control rigorós pot assegurar.

Per a donar suport a la indústria catalana en la gran tasca de construir el futur que tots volem, la Generalitat duu a terme

una sèrie de programes –el pla conjunt conegut com a «CAP AL 2000»– que actua en els següents àmbits:

- Foment i difusió de la recerca.
- Assessorament, suport i ajut a la innovació tecnològica.
- Serveis d'anàlisi i de control de qualitat.
- Actuacions de suport indirecte.

CAP AL 2000

FOMENT I DIFUSIÓ DE LA RECERCA

La Generalitat dóna suport a les iniciatives de recerca de caràcter general, i específicament a les dels àmbits *universitari* i *agroalimentari*, mitjançant els següents organismes:

- **General: C.I.R.I.T.**
(Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica)
Tel: (93) 321 21 46
- **Àmbit universitari.**
(Direcció General d'Ensenyament Universitari)
Tel: (93) 205 21 12 / 205 10 00
- **Àmbit agroalimentari: I.R.T.A.**
(Institut de Recerca i Tecnologia Alimentària)
Tel: (93) 215 56 68 / 215 57 06

ASSESSORAMENT, SUPORT I AJUT A LA INNOVACIÓ TECNOLÒGICA

Mitjançant els Departaments d'Indústria i Energia i d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, la Generalitat actua assessorant, donant suport econòmic o combinant ambdues coses. El programa comprèn:

- **Innovació tecnològica industrial.**
(Direcció General d'Indústria)
Tel: (93) 239 61 01
(C.I.D.E.M.) Tel: (93) 217 20 08
- **Disseny industrial.**
(Barcelona Centre de Disseny, BCD)
Tel: (93) 215 87 50 / 215 85 82
(Centre de Disseny Assistit per Ordinador, CAD / CAM)
Tel: (93) 333 66 16
- **Tecnologia energètica.**
(Direcció General d'Energia)
Tel: (93) 321 75 04
- **Informació i desenvolupament empresarial.**
(C.I.D.E.M.) Tel: (93) 217 20 08
- **Innovació tecnològica en el camp agroalimentari.**
(Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca)
Tel: (93) 237 24 42

SERVEIS D'ANÀLISI I DE CONTROL DE QUALITAT

Les necessitats d'aquest important aspecte de la producció son ateses per laboratoris dependents dels Departaments d'Indústria i Energia i d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i per diverses institucions amb les que la Generalitat ha establert convenis.

- **Laboratori General d'Assaigs i Investigacions.**
Tel: (93) 230 86 06
- **Servei de Laboratori Agrari.**
Tel: (93) 753 02 11
- **Control i certificació de la qualitat.**
(Departament d'Indústria i Energia)
Tel: (93) 237 36 45

ACTUACIONS DE SUPORT INDIRECTE

El pla «Cap al 2000» és complementat per diversos programes que es relacionen amb els aspectes següents:

- **Suport a les Universitats i Escoles Empresarials.**
(D.G. Ensenyament Universitari)
Tel: (93) 205 21 12
- **Formació professional i escoles d'Arts i Oficis.**
Convenis d'alumnes de Formació Professional en pràctiques.
(Direcció General d'Ensenyaments Professionals i Artístics)
Tel: (93) 205 21 12
- **Oferta de sòl industrial.**
(Institut Català del Sòl)
Tel: (93) 237 79 00
- **Incentius a determinades localitzacions.**
Zona d'urgent reindustrialització.
(Societat de Gestió de la ZUR del Cinturó Industrial de Barcelona)
Tel: (93) 254 16 03
- **Participacions empresarials.**
(Societat Catalana de Capital a Risc S.A.)
Tel: (93) 217 20 08
- **Empresa de Promoció i Localització Industrial de Catalunya S.A.**
Tel: (93) 217 20 08
- **Política d'aval.**
(Consell per a la Reindustrialització)
Tel: (93) 239 61 01

NO HO DUBTI, PER A QUALESVOL D'AQUESTS TEMES TELEFONI A L'ORGANISME CORRESPONENT. ESTEM AL SEU SERVEI.

Generalitat de Catalunya

Editorial

El model que se'ns proposa

Ja n'hem parlat i en parlarem sovint, ja que l'escaiença s'apropa i no seria bo que ens trobés desprevinuts. El dia de Cap d'any, el Papa va anunciar la celebració d'un Any marí, des de la Pentecosta d'enguany fins a l'Assumpció de 1988, al mateix temps que anunciava la publicació d'una encíclica sobre la Mare de Déu. Joan Pau II va explicar aquest doble anunci com una iniciativa que s'inscriu en l'esforç de renovació de la vida cristiana que cada vegada se sent més urgent a mesura que ens apropem vers el tercer mil·lenari del cristianisme, en el ja no llunyà any 2000.

Creu el Papa que l'Església, tots i cada u de nosaltres, ha de "meditar en el seu cor", com Maria la Mare de Jesús "les esperances i les amenaces, les joies i els sofriments" del nostre món. I pel Papa, Maria és qui millor ens pot ensenyar "com hem de ser Església" en aquest nostre temps.

En un comentari autoritzat es diu que Joan Pau II, en aquesta encíclica mariana, parlarà del "paper de la dona en l'Església". És molt probable i és un tema que, fa temps, demana un aclariment autoritzat i profund. Però allò que és cert és que el Papa "personalista" ens parlarà del capteniment personal de Maria que la fa feliç-benaurada, sobretot perquè escoltava la Paraula i la guardava meditant-la i posant-la en obra, essent així el model perfecte de tots els deixebles venidors.

Cal donar també tota la importància a l'altra indicació, que hi ha en l'anunci fet pel Papa, quan parla del món contemporani, de la vida concreta i quotidiana dels homes i les dones d'avui. L'antic obrer de la Solvay i arquebisbe de Cracòvia predica un cristianisme que no té res d'abstracte. Coneix les esperances del cor humà, les amenaces que l'atmoreixen, les joies que l'atreuen i els sofriments que l'afeixuguen. Ho va viure, ell també, sota l'ocupació hitleriana del seu país primer, i després en ple règim comunista. D'aquestes llums i ombres de l'home d'avui en rep testimonis constants en els seus viatges apostòlics arreu on l'inviten o el deixen anar.

Es diria que la preocupació fonamental de Joan Pau II és la d'ajudar els seus contemporanis a viure d'una manera plenament humana i cristiana la vida que ens ha tocat viure; trobar tot el sentit d'allò que fem i d'allò que ens esdevé. I aquí és on el model de Maria pren una importància cabdal. La noia de Natzaret, la mare jove de Betlem, la seguidora —de lluny i tant de prop!— del Mestre, la dona forta al peu de la creu i l'enamorada, fins a morir-ne, del fill ressuscitat, és evidentment el model de l'Església, en el seu conjunt, i dels que, essent-ne membres, ens pertoca incorporar-hi la nostra "biografia" i la "història" del nostre temps. En una paraula, Maria ens pot ensenyar com ser l'Església d'avui; la que renovada misteriosament en la seva joventut pel Concili Vaticà II se sent cridada a fer néixer altra vegada el Crist, única esperança i únic Salvador en el nostre món fascinant i turmentat alhora.

El diàleg entre les religions

JEAN POTIN
("la Croix")

L'Assemblea de pregària d'Assís ha fet prendre consciència de la necessitat que les grans religions conjuguin llurs esforços per a l'assoliment de la pau. Però Joan Pau II va tenir cura a subratllar que es tractava de pregar junts, si bé no de la mateixa manera. La por del sincretisme pesa, efectivament, sobre el diàleg entre les religions. Molts fidels, efectivament, de totes les religions, sense comptar els que es troben incòmodes o apartats en relació a llur confessió d'origen, expressen el desig d'una nova creença més adaptada a les mentalitats modernes, que arreglaria tot allò millor de les religions tradicionals!

És doncs impossible el diàleg entre les religions? No es pot oblidar les religions que tenen un origen comú: així, judaisme, cristianisme i l'islam es refereixen a un pare comú, Abraham. Hinduisme i budisme s'arrelen en el mateix món cultural. Les religions tradicionals s'expressen a través dels mites i els ritus en els quals les similituds són sorprenents malgrat les diferències. I és sobretot fonamental tenir consciència que diferències o també oposicions violentes entre religions revelen al mateix temps llur intenció vers una transcendència.

No cal pas sorprendre's que els conflictes actuals tinguin una dimensió religiosa, inclòs l'Occident secularitzat, el que prova que la política i l'economia no han eliminat totalment la dimensió religiosa de l'home. També s'admet cada cop més que la pau entre les nacions depèn en gran part de la pau entre les religions. L'assemblea d'Assís ha volgut donar-ne testimoni.

El Vaticà II, discretament, havia orientat l'Església vers aquesta direcció amb un curt text, *Nostra Aetate*, que actualment es revela com dels més importants del Concili. ¿No declarava que "l'Església catòlica no rebutja res del que és veritat i saludable en les religions" i que respecta en elles "un raig de la veritat que il·lumina tots els homes"?

Aquestes senzilles paraules encoratjaven els catòlics a fer una lectura més positiva dels altres camins espirituals, amb un rigorós estudi que evités el sincretisme o els fàcils

apropaments, però que, tanmateix, permeti un autèntic diàleg.

D'aquest assaig de diàleg entre les religions, Hans Küng ha buscat de traçar-ne un mètode en la seva última obra: **El Cristianisme i les religions del món**.

L'autor ha concebut el projecte de proposar una exposició de les grans religions, islam, hinduisme, budisme, escrita per especialistes, als quals ell oposaria com a teòleg, "una resposta cristiana". Però hom pot preguntar-se si aquest mètode inaugura realment el diàleg interreligiós. L'historiador de les religions presenta una exposició el més objectiva possible però aquesta exposició només pot ser esquemàtica. Per la seva banda, el teòleg, sobretot quan té la pretensió d'estar equipat amb mètodes científics universitaris, té tendència a, convocar les doctrines per fer-les entrar en les categories pròpies.

El risc del mètode ha estat percebut per un dels col·laboradors de H. Küng el qual li retreu precisament de partir "d'una forma de teologia cristiana perfectament determinada, definida exactament... per abordar, a partir d'allí, per endavant, una diversitat de posicions". Finalment, aquest mètode es revela falsament científic, ja que obliga el teòleg, per permetre una discussió cara a cara, a crear simetries doctrinals que no tenen seriosos fonaments.

Aquest assaig prova que la història de les religions, si vol ser creïble, ha de romandre fidel als seus mètodes rigurosos. En aquest moment ha aparegut precisament el tercer volum d'una gran enquesta feta pel Centre d'història de les religions, de Louvain-la-Neuve, di-

rigida per Julius Ries sobre **L'expression du sacré dans les grandes religions**. Està dedicat a les velles religions. En el segon volum figuren els estudis, especialment sobre l'hinduisme i el budisme. En aquest treball hi ha el model de treball científic damunt del qual pot establir-se un veritable diàleg.

Però, ¿el mètode científic és la sola via possible per a l'apropament? En el diàleg amb l'hinduisme ha estat explorada singularment per dos sacerdots francesos, el pare Monchanin i el pare Henri Le Saux, de qui R. Panikkar acaba de publicar el diari íntim, escrit entre 1958 i 1973. El pare Le Saux va publicar en vida diverses obres. El seu "diari" que permet seguir el seu itinerari espiritual a través de les seves temptatives per crear un monaquisme cristià autènticament indi. El pare Le Saux va anar al més lluny possible en l'apropament de l'hinduisme per un cristià, pas obligat d'una autèntica inculturació, enmig d'una extrema tensió espiritual. Tanmateix, en la darrera setmana de la seva vida, constata una mica amargament que la recerca de correspondències entre hinduisme i cristianisme conduïa a un atzucac! Al terme de la seva enquesta, afirma que la recerca d'aquestes correspondències que la teologia té la temptació de predicar com a base del diàleg, és una falsa pista. Les últimes pàgines del seu "diari" testimonien també la tranquil·la convicció que l'hinduisme l'ha portat al més profund de la seva fe cristiana: "La Trinitat és el seu últim misteri", escriu uns dies abans de morir. ¿Qui pot dir fins on el diàleg interreligiós conduirà la sol·licitud de la humanitat?

Catalunya Cristiana
EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA
Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Francesc Malgosa i Riera
Edita: Edicions Terra Nostra, S.A.
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C./ València, 244, 2on.
Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona
Impressora: Publigraf, S.A.L. Consell de Cent, 224, Barcelona. D.L.B. 14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya: 3.900 ptes. Resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 4.400 ptes.

A causa del recent augment del franqueig, i dels costos de distribució, ens veiem obligats a variar les tarifes de subscripció a l'exterior de l'Estat espanyol. Les noves tarifes queden ja reflectides a partir del present número.

Europa: 7.800 ptes.
Amèrica: 9.750 ptes.
Àsia, Àfrica: 10.500 ptes.
Filipines: 10.500 ptes.
Àsia (més oriental): 13.300 ptes.

Una carta pastoral del bisbe d'Oriola ha tingut la virtut de produir immediatament aquesta reacció, tan espanyola, de la "divisió d'opinions". Des d'un periòdic s'ha intentat desautoritzar monsenyor Barrachina dient que els bisbes parlen massa. Des d'un altre, un columnista habitualment de tan bona memòria com Lorenzo Contreras li ha retret el seu silenci en temps de Franco. Silenci que el periodista fa extensible a tot l'episcopat. En el diari "YA" Emilio Romero li ha refrescat la memòria a Contreras amb una llista, certament incompleta, de bisbes del franquisme la senzilla enunciació dels quals ja sona a discrepància. La conclusió personal a la qual arriba Romero és la següent: "Els bisbes han de parlar. Goso dir quelcom més: parlen poc".

Davant d'aquesta dispersió interpretativa sembla que sigui temps perdut tot el que es prengui per quantificar el que parlen els bisbes. Per a uns són muts, i per altres, incontinents. Quan parlen solen recollir judicis tan divergents com energia i tebior, oportunitat i angelisme, obligació i ingerència. Segurament és que mai no plou a gust de tothom o que la unanimitat és cosa pràcticament inassolible.

Però si determinar si els bisbes parlen poc o molt, a temps o fora de temps, depèn dels gustos, o dels vidres amb els quals es miren els seus parlaments, pot resultar molt més objectiu saber de què solen parlar. En concret, durant el curs d'un any, i més exactament en el que fa poc ha acabat, un recorregut a les intervencions públiques i col·lectives dels bisbes—les personals serien poc menys que innombra-

Parlen molt els bisbes?

JOAQUIN L. ORTEGA
Vice-secretari de la Conferència
Episcopal per a la Informació

bles— pot resultar un interessant indicador fins i tot per aquells que en sociologia, o en teologia, no arribin ni a afeccionats.

Donant, doncs, una ullada a allò que els bisbes espanyols han dit durant l'any 1986, s'observen els següents temes. Un anomenat "Constructors de la pau" en el qual s'aborden qüestions com el terrorisme, les autonomies, la guerra civil, l'ordre públic i la defensa. Un altre, "Els catòlics en la vida pública", que entra en temes com l'associacionisme, les opinions polítiques i el diagnòstic ètic sobre la societat espanyola.

Els bisbes també s'han manifestat públicament i amb les corresponents notes enfront de cruïlles de la vida pública com el referèndum sobre l'OTAN, les eleccions generals i les sindicals. Naturalment, des d'instàncies diverses en solemnitat i autoritat, segons els temes i les circumstàncies. Igualment ha intervingut en polèmiques obertes, com la de l'avortament o l'ensenyament, dos temes al voltant dels quals han parlat per activa i per passiva. Digu's el

mateix sobre l'opinió pública i l'actitud dels mitjans de comunicació social, molt especialment els de titularitat estatal com TVE. Encara ressona el seu sever document sobre la situació a les presons i el de la denúncia d'una geografia de la pobresa o del dèficit de solidaritat que actualment s'observa en la societat espanyola. Tampoc no ocultaren la seva opinió sobre la llei d'estrangeria, ni sobre la valoració moral de l'eutanàsia, ni sobre el sentit social i humà de la malaltia i del dolor. Unes i altres declaracions s'adreçaven a l'orientació moral de les consciències segons els problemes de cada moment.

Però si dels afers públics passéssim a altres més "intraeclesials", ens trobaríem amb que el 1986 no ha estat menys pròdig. Els bisbes han abordat diferents qüestions litúrgiques, han publicat tot un pla de formació pels seminaristes, han opinat sobre l'eumenisme i congressos de teologia, han advertit sobre certes doctrines morals, han elogiat el valor de la vocació activa i contemplativa.

Resumint, que una mínima avaluació de la loquacitat dels bisbes durant l'any 1986 sembla portar a la conclusió que no s'han refugiat en el silenci. Fins i tot que han compromès el seu magisteri en qüestions no gens fàcils ni còmodes. Ara bé, tot això ¿suposa parlar molt o parlar poc? Potser suposa, solament, parlar el necessari. Però ja s'ha dit que en això, com en tantes altres coses, la unanimitat de judici és impossible. Cosa que, per altra banda, ja fa molt temps que va advertint aquella cèlebre cançó popular que es titula "La tarara".

La finalitat de l'univers és conèixer la veritat, l'home que n'és el cap pensant, és un pelegrí en recerca de la veritat. Recerca penosa per un camí costerut, sembrat de paranyes encantats. Si el pelegrí s'hi atura, és aplegat per les flors seductores que li capgiren el cervell i la veritat deixa d'interessar-li. Com en els camins del Graal i en els jardins de l'Armida, els homes forts obliden el seu deure, subjugats pels plaers sexuals.

Sant Ireneu, bisbe de Lió, escrivia en la seva apologia del cristianisme: "Si els àngels i els homes fossin subjectes d'una tendència única i d'un únic comportament, inflexibles, incapaços de fer altra cosa que aquella per la qual varen ser fets, tot seria més fàcil, faríem el bé naturalment".

Si es compara un home de conducta sexual desordenada a un animal irracional, s'és injust amb les bèsties. Elles no s'aparten del carril programat per l'instint de procreació. Són genuïnament innocents. En canvi, els homes, animals racionals, disposem

de la facultat d'usar o d'abusar del sexe segons la recta raó o segons l'afany insadollable de plaer. L'home ha degradat l'instint de l'amor altruista i de la difusió de la vida, reduint-lo a una cobejança egoista i estèril. La transgressió del sisè Manament, consisteix, principalment a prescindir en l'acte sexual del seu caràcter conjugal i de la fecunditat.

El sexe sempre ha inspirat un respecte sagrat, perquè concierneix al misteri de la vida. Els grecs parlaven del sexe com de la part sagrada del cos humà, mentre que una mentalitat puritana l'ha denominat com la part vergonyosa. Però avui que la societat ha volgut alliberar-se de les normes asenyades de la moral, el sexe ha estat ultratjat. Si és cert que cal tractar d'una manera adequada l'educació sexual dels joves, no és cap bé prescindir per això dels ideals de la virtut. L'acte sexual, com tota relació humana, exigeix maduresa i responsabilitat. Està sota les lleis de la justícia, la caritat, i el respecte als drets de la persona.

Una campanya

LLUÍS SERRALLACH

Ara el sexe és banalitzat com un producte de consum. Exaltat com a finalitat suprema de la vida. El seu atractiu és magnificat, i es pretén justificar el seu abús. Hi ha persones obsessionades per ell com una droga. El sexe és utilitzat per la indústria per manipular i seduir la clientela. I són nombroses les persones que viuen comerciant amb el sexe.

Els efectes d'aquest hipersexualisme es fa sentir en el jovent. Poc habituats a ser contradits pels seus consellers naturals, els pares i els educadors, els nois i les noies no se senten diposats a sotmetre les seves pulsions incipients a cap mena de norma natural o sobrenatural. L'extrema precocitat de les relacions sexuals preocupa els polítics, sociòlegs i famílies quan, per exemple, als Estats Units es diu, després d'una enquesta, que aproximadament hi ha un milió de

noies adolescents embarassades a l'any. "Nenes que tenen nens". I no parlem de les malalties per transmissió sexual.

Jo no sé si aquí es fan enquestes semblants, però les autoritats que ens governen han fet un gest d'atenció a la promiscuïtat juvenil. L'Ajuntament de Barcelona i els Districtes han preparat una campanya, "Diana", destinada a informar els joves per evitar els efectes d'una activitat sexual des preocupada. Per això, s'ha editat un còmic que té per títol: "La primera vez", i que pretén conscienciar els joves de la necessitat de responsabilitzar-se i evitar, així, inoportuns embarassos, entre altres problemes.

En resum, profilaxis per prevenir contagis, i sistemes anticonceptius per evitar embarassos. O sigui, mesures encobridores per facilitar la llicència sexual. Però cap consideració d'ordre moral, psicològic, familiar o espiritual. Heus aquí tot el que han concebut sobre el tema els diversos professionals, metges, sexòlegs i psicòlegs que han preparat l'esmentat

projecte municipal.

Procurar que els joves participin sense cap risc en el festival eròtic al qual enganyosament els invita la societat permissiva i consumista, no és cap solució, ni parcial, per a un problema que engloba tota la persona de l'adolescent. El sexe la condiciona en bona part, n'impregna l'organisme físic i psicològic. Fins i tot dóna un caràcter a la seva relació amb el món de l'esperit. El comportament sexual d'un home afecta el seu destí sobrenatural.

Per la seva enorme incidència en la vida de l'home i de la societat, la qüestió sexual pertany principalment a l'ètica natural, i pels creients a la moral revelada, que no es contradiuen. No n'hi ha prou amb la higiene i el control anticonceptiu a que es redueix el programa del Municipi.

La castedat conjugal i personal, és la proclamació positiva d'un regne de valors humans superiors. Un signe profètic que manifesta que en Déu sol, l'home du a terme la seva missió d'humanitat transcendent.

ARA MATEIX

Jaruzelski, "gèlid monument als acords de Jalta", com l'anomena la premsa italiana, ha estat actualitat a Roma. Ha sabut treure suc estratègic de la seva llarga conversa amb el Papa, de la qual, naturalment, no sabem pràcticament res, fora de la seva durada i de les bones formes que l'acompanyaren. Unes bones formes que no distingiren, en canvi, el contacte del general polonès amb els dirigents sindicals d'Itàlia. "Li hem dit, — explicava després, justament Pizzinato, comunista—, que cal que el pluralisme sindical sigui restablert a Polònia. Que s'acabin les discriminacions contra els treballadors que no estan apuntats al sindicat únic nacional. Que siguin posats en llibertat els presos polítics... Jaruzelski ha respost que no n'hi ha al seu país de presos polítics, que podem visitar Polònia, invitats pel sindicat, i veurem com estan les coses... Nosaltres li hem fet avinent que tenim els noms, almenys, de vint-i-cinc presoners de Solidarnosc... En aquest punt, el general s'ha alterat. Ha deixat la seva fredor habitual i s'ha mostrat un polític apassionat i molt agressiu..." Diuen que arribà a donar un cop de puny a la taula, tot arguint que Solidarnosc és "una associació de rebels subversius i anàrquics" contra els quals no ha pres mesures més dures a causa de la seva personal moderació... La reunió acabà com el rosari de l'aurora... Però això no ha estat obstacle per a l'optimisme amb què Jaruzelski i la premsa polonesa han valorat aquest viatge a Itàlia, "por-

Notícies d'Itàlia

J. CARRERA PLANAS

ta d'occident"...

Menys espectacular, però d'una gran significació eclesial, ha estat una altra reunió: la que celebrà el Papa, el dissabte passat, dia 17, amb set mil treballadors cristians. Val la pena que hi fem atenció.

La conferència episcopal italiana ha publicat una pastoral sobre l'atur i tota la problemàtica del món del treball titulada "Església i treballadors en el canvi". Es tracta d'un document amb dues característiques que el fan singular. En primer lloc, no és un text estrictament doctrinal, sinó programàtic: presenta un pla d'acció en el qual es compromet la jerarquia. En segon lloc, ha estat elaborat amb la col·laboració de totes les associacions eclesials competents, i compta amb el suport exprés del sant pare. Algu-

nes vegades he lamentat el buit on semblen caure sovint els documents episcopals... Aquest ha nascut en un clima multitudinari. La trobada de dissabte amb el Papa, que durà tres hores, en fou el llançament públic. Els obrers cristians aplegats a l'Aula Pau VI pertanyien als grups següents: Associació cristiana d'artesans italians (ACAI), ACLI, Associació de col·laboradores familiars, Centre femení italià, Comunione e Liberazione-treballadors, Confap (formació professional), Cooperatives, JOC, Moviment cristià de treballadors, Moviment de treballadors d'Acció Catòlica, UCID (empresaris i dirigents). Es calcula que el conjunt d'aquestes associacions aplega uns tres milions d'adherits.

El Papa lloà l'encert de convocar tantes energies diverses en un mateix projecte i afirmà que la plena ocupació ha de ser tinguda com "un objectiu ètico-social prioritari".

El document fa un petit volum de trenta pàgines. Es proposa de promoure una "pastoral social" i assenyala problemes greus, com la situació dels treballadors estrangers que podria desencadenar un moviment de racisme. Exhorta els sindicats a recuperar "una forta identitat ètico-social", i anima els catòlics a passar de "la solidaritat curta de l'acció assistencial a la llarga del compromís social i polític".

CATALUÑA

Recurs al Tribunal de Drets Humans per no acceptar-se un escrit en català

L'advocat badaloní Francesc Arnau recorrerà davant del Tribunal Europeu dels Drets Humans contra la decisió del Tribunal Constitucional de no admetre a tràmit un recurs d'empara escrit en català. Arnau es va adreçar a l'alt tribunal contra una sentència dictada per un jutjat de l'Hospital en què se'l condemnava per un delict de desobediència a l'autoritat. La utilització d'una llengua diferent de la castellana ha estat considerada com un "defecte de forma". L'advocat ha declarat que, en el futur, "o el Tribunal Constitucional admet recursos en català, o haurem de pensar que està perdent jurisdicció sobre les comunitats autònomes del Països Catalans".

El tribunal admet la utilització del català en els tràmits judicials a les comunitats autònomes on sigui idioma oficial, però en les accions legals adreçades cap a ell només admet la llengua castellana.

700 funcionaris de Girona van a classe de català

Set-cents setze funcionaris participen, a les comarques de Girona, en el curs de català que ha organitzat l'escola d'administració local amb la col·laboració de la direcció general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Aquests funcionaris pertanyen tant a l'Administració catalana com a la central i local. El nombre més important de funcionaris que estudien català a Girona el formen els de la Generalitat, si bé també n'hi ha molts de l'Estat i en destaca la seixantena de guàrdies civils que s'han apuntat al curs "Digui, digui..." i el segueixen des de les seves casernes.

Trobada dels Consells de Pastoral

Diumenge passat, vaig assistir a la trobada dels Consells Pastoral i Responsables d'entitats diocesanes. Tot el que es va dir, cara al futur, ho vaig trobar molt encertat. Es van exposar també, experiències molt positives.

Una cosa vaig trobar a faltar: La referència al Sant Pare, Joan Pau II, amb una confirmació explícita d'adhesió de l'Església de Barcelona a la seva persona i el seu Magisteri.

I una vaig trobar excessiva: La ponderació de la Catequesi i els catequistes post-conciliaris. No dubto de la seva bona voluntat, però si tan bé ho han fet ¿on són els fruits? Perquè el gran percentatge dels assistents, havien estat catequizats pre-conciliaris i, si tan excel·lent ha estat la catequesi ¿tindria motiu

ESpanya

Denuncien augments abusius en els sous dels màxims dirigents murcians

La denúncia pública d'un increment excessiu en les retribucions del president de Múrcia i dos dels seus col·laboradors, ha desencadenat una dura polèmica entre el govern i oposició.

Recolzant-se en el projecte de pressupostos autonòmics, AP denuncia l'augment del 12 per cent en els ingressos del president regional, Carlos Collado, així com de diversos assessors presidencials. Els denunciants qualifiquen que aquest augment es contradia amb el màxim del 5 per cent.

Una immediata nota presidencial replicava que aquesta puja del 12 per cent no existeix, ja que es deu a "un simple error material" en les xifres, fàcilment constatable i contraatacava insinuant mala fe en la denúncia, així com atribuint "lamentable ignorància" als denunciants.

Els conservadors han reiterat la seva denúncia que amplien amb referències a increments, encara més grans, en diverses partides de despeses presidencials, mentre un tercer comunicat del Grup Mixt s'unia a les acusacions d'AP i atribuïa a algun dels col·laboradors del president de "comportament franquista".

Durant 1985 es gastaren 2 bilions en jocs d'atzar

Els ciutadans de l'Estat espanyol van gastar-se més de 2,1 bilions de pessetes al 1985 en tota mena de jocs d'atzar.

Aquesta xifra consta a l'anomenat llibre blanc del joc, elaborat per la Comissió Nacional del Joc, organisme que depèn del ministeri de l'Interior. Les preferències dels jugadors es van inclinar per les màquines recreatives, les populars escurabutxaques, amb unes xifres absolutes de recaptació d'1.288.750.000.000 pessetes, que són un 58,70 per cent del total.

A continuació es troba la loteria nacional, amb 322.183 milions de pessetes (14,68 per cent) i el bingo, amb 315.687 milions (14,42 per cent).

Els cupons de l'ONCE, amb una quantitat jugada de 118.078 milions de pessetes (5,38 per cent), i els casinos, amb 84.531 milions (3,85 per cent), formen el tercer bloc. Els jugadors de l'Estat espanyol van invertir al 1985 menys diners a les travesses futbolístiques, uns 60.000 milions (2,74 per cent), i en altres jocs d'atzar (uns 5.000 milions, el 0,23 per cent).

En aquest període, Finances va recaptar per les diferents taxes derivades dels jocs d'atzar 190.000 milions de pessetes. Aquestes xifres indiquen que el subsector de màquines recreatives és el que té més importància.

El parc de màquines recreatives instal·lades a tot l'Estat supera les 523.000. Catalunya, amb un 18 per cent, ocupa el primer lloc, seguida de Madrid, amb un 16 per cent, i Andalusia, amb un 15.

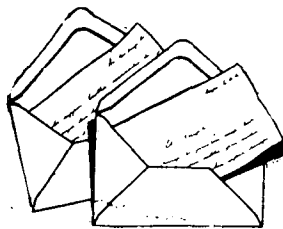
MÓN

Set anys de treballs forçats per a un nacionalista kazakh

Un antic responsable de les joventuts comunistes de la Facultat de Físiques del Kazakhstan va ser condemnat a set anys de treballs forçats en règim estricte perquè havia "participat" activament en els aldarulls nacionalistes de desembre en aquesta república soviètica, segons que informa el "Pravda" del Kazakhstan, que el qualifica de "políticament immadur".

Subvencions europees per la cria d'ostres i altres mariscs

Sis projectes de criadors d'ostres i d'altres crustacis, presentats per la Generalitat de Catalunya, han estat aprovats i subvencionats per la CEE. Enguany s'hi invertiran quasi vuitanta-vuit milions, catorze i mig dels quals seran pagats per l'Estat espanyol i la resta per la Comunitat.

més que sobrat el Sr. Cardenal, per escriure la glossa d'aquesta setmana? Penso que val la pena tenir-ho en compte, per no caure en una altra ocasió, ni amb mancances lamentables ni triomfalismes desentonats...

MONTSE FERNÁNDEZ

Homosexualitat

L'article "Homosexualitat" de Jordi Bassas i Ribalta publicat a CC (n.º

373) l'he trobat bé, formidable! Àdhuc diria que definitiu en tot el que he llegit sobre aquest tema tan escabros.

El que diu en Bassas de David i Jonatan, m'ha fet pensar en sant Agustí, quan parla en els capítols III i IV del llibre de les "Confessions", del "dilectissim Nebri... en l'amistat meva, més dolça per a mi que totes les dolceses d'aquella vida meva", i d'altres expressions "dolces" recordant el seu amic difunt. Com escriu Jordi Bassas llavors "hem de concloure, però, que ens trobem davant un cas d'homosexualitat?".

Aprofito l'avinentsa per dir que l'articulista que més m'agrada de CC és en Xesc Soliu, tocant temes que semblen intranscendents, però que només amb una petita pinzellada sap donar-li profunditat reflexiva, endemés d'escriure un català molt bo.

MIQUEL VILA PALOMAR

Un matrimoni tortosí es lliura a les missions

Els joves esposos missioners són felicitats pel bisbe de Tortosa un cop finalitzat l'acte de lliurament del crucifix.

TORTOSA.— El jove matrimoni Antonio Polo i Asunción Melero, reberen, el passat diumenge dia 11, el crucifix missioner de mans del Bisbe de la diòcesi durant una emotiva cerimònia en el marc d'una missa concelebrada a la catedral.

La nau del temple catedralici s'omplí de fidels de totes les parròquies de la ciutat que volgueren participar en l'acte i pregar per la jove parella que ha decidit marxar a altres terres a compartir la seva fe. També hi hagué una representació de Forcall, poble nadiu d'Antonio, el marit.

En la seva homilia, el senyor Bisbe lloà i agrai al matrimoni la seva decisió i manifestà la necessitat de seglars en les tasques evangelitzadores aquí i més enllà del nostre àmbit. Després de l'homilia els nous "missioners" emeteren les seves promeses davant del Prelat i reberen el crucifix de missioner. També se'ls feu lliurament de dos ciris com a símbol de la llum que ells han de transmetre.

El matrimoni Polo-Melero —juntament amb un altre matrimoni jove de Miraflores (Madrid), van destinats a la diòcesi de Puno (Perú). Els quatre, juntament amb altres, s'han estat preparant en un Curset organitzat per l'Obra de Cooperació i Assistència Seglar Hispano-Americana (OCASHA).

ATENCIÓ!

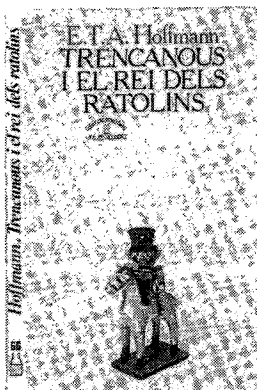
Pares, mestres, avis i padrins: fomenteu el bon costum de la lectura, amb bones lectures. A la col·lecció Nova Terra hi trobareu uns llibres especialment interessants per els nostres joves.

HISTÒRIES POSSIBLES-2
Ramon Folch i Camarasa

UN MÓN FELIÇ
Aldous Huxley

TARTARÍ DE TARASCÓ
Alphonse Daudet

ELS ULLS DEL GERMÀ ETERN
Stefan Zweig

EL PETIT GUINEUETA, GRAN CAÇADOR
Hanns Radau

SINDBAD, EL MARINER
Anònim

L'ÚLTIM SUPERVIVENT
A. S. Neill

TRENCANOUS I EL REI DELS RATOLINS
E. T. A. Hoffmann

I el rei dels llibres d'aventures per a nois i noies:

EXTRAORDINÀRIES AVENTURES D'EN MASSAGRAN
Josep Maria Folch i Torres

A totes les bones llibreries
LA LLAR DEL LLIBRE,
Bergara, 3. 08002 Barcelona

Joan Pau II, acollint el suggeriment de la II Assemblea General Extraordinària del Sínode dels Bisbes perquè s'elabori un catecisme o compendi de tota la doctrina catòlica, tant sobre la fe, com sobre la moral", el mes de juny, decidí constituir una Comissió reduïda de cardenals i bisbes amb la tasca de redactar un "projecte de catecisme", sobre el qual seran invitats a donar la seva opinió els Pastors de tota l'Església.

La Comissió haurà d'acabar el seu treball amb ocasió de l'Assemblea Ordinària del Sínode dels Bisbes de 1990. Successivament el text serà sotmès a l'aprovació del Sant Pare. Amb motiu d'una primera trobada de la Comissió, el Papa els ha adreçat el discurs que publiquem íntegrament a continuació.

"El catecisme procura adaptar la seva ensenyança a la capacitat dels qui la reben."

El Papa a la Comissió redactora d'un text per a l'Església universal

El catecisme garanteix la unitat de la fe

Per a mi és una gran alegria saludar-vos, venerats i estimats fills, membres de la Pontifícia Comissió per a la redacció del projectat catecisme per a l'Església universal, que iniciu avui les vostres reunions sota la presidència del cardenal Ratzinger.

La transmissió del missatge

"La catequesi —com ja sa-

beu— ha estat sempre considerada per l'Església com una de les seves tasques primordials" (*Catechesi tradendae*, 1), perquè és part essencial de l'evangelització, és a dir, de la difusió d'aquest "poder de Déu per a la salvació de tots els creients" que és l'Evangeli (cf. *Rom 1, 16*). En el nostre temps, després del Concili Vaticà II, dues Assemblees del Sínode

dels Bisbes han reflexionat sobre l'evangelització i sobre la catequesi en la missió de l'Església de cara al món d'avui; fruit de les quals han estat les Exhortacions Apostòliques *Evangelii muntiandi* i *Catechesi tradendae*, que expliquen l'estreta relació de la catequesi amb l'evangelització i mostren quina és la seva funció pròpia.

Quan l'Assemblea Extraordinària del Sínode dels Bisbes suggerí, el desembre de l'any passat, la publicació "d'un catecisme o compendi de tota la doctrina catòlica pel que fa a la fe i a la moral, amb el fi que sigui un punt de referència per als catecismes i compendis que es preparen en les diferents regions" (Sínode dels Bisbes, *Relatio finalis*, n. II, B, a., 4), certament tenia present el notable esforç fet per la catequesi en els últims anys, amb els seus molts valors, però també amb els seus límits i deficiències (*Catechesi tradendae*, 17), que "han de provocar la revisió atenta dels mitjans emprats i de la doctrina transmesa" (Catequesi del dimecres 16 de gener, 1985).

La unitat de la fe

En aquesta perspectiva de renovació i progrés de la catequesi heu estat cridats a dirigir la difícil però importantíssima tasca d'elaborar un projecte de catecisme per a l'Església universal.

Certament el catecisme no és la catequesi, sinó que només és un mitjà o instrument (*Catechesi tradendae*, 28). En efecte, mentre el catecisme és un compendi de la doctrina de l'Església, la catequesi, "aquesta acció eclesial que condueix a les comunitats i a cada cristià a la maduresa en la fe" (Con-

gregació per al Clergat, Directori Catequístic General, n. 21), transmet l'esmentada doctrina —amb els mètodes adaptats a l'edat, a la cultura i a les circumstàncies de les persones— perquè la veritat cristiana es faci, amb la gràcia de l'Esperit Sant, vida dels creients. I, en canvi, la importància del catecisme en la catequesi és gran, com ho demostra àmpliament l'experiència multisecular de l'Església. En efecte, encara que el "catecisme", tal com avui ho entenem, es va fer d'ús comú només en temps de la Reforma; la seva essència, com a estructura fonamental de la transmissió de la fe, és tan antiga com el catecumenat, és a dir, tan antiga com l'església i, en la seva substància, és irrenunciable.

El catecisme, que sou cridats a elaborar, es col·loca en el solc de la gran Tradició de l'Església, no per substituir els catecismes diocesans o nacionals, sinó precisament per constituir un "punt de referència". Per això no vol ser un instrument de mera "uniformitat", sinó una important ajuda per garantir "la unitat en la fe", que és una dimensió essencial d'aquesta unitat de l'Església que "neix de la unitat del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant" (Sant Ciprià, *De oratione dominica*, 23: PL 4, 553).

Haurà de tenir com a punt de partença el Vaticà II

Com és natural, aquest projecte de catecisme, al mateix temps, haurà de tenir com a punt constant de referència les ensenyances del Concili Vaticà II, considerades en la seva continuïtat i complementarietat amb tot el Magisteri

precedent de l'Església. És en aquesta exigència fonamental perquè el catecisme, dins del degut respecte a la jerarquia de les veritats cristianes, sigui veritablement "complet", i per això resulti un vàlid instrument per a una catequesi que "procura adaptar la seva ensenyança a la capacitat dels qui la reben, però no s'atribueix el dret de pal·liar o suprimir una part de la veritat que el mateix Déu ha volgut comunicar als homes" (Catequesi del 9 de gener del 1985). En aquest sentit el Sínode dels Bisbes ha desitjat que en el catecisme la presentació de la doctrina sigui "bíblica i litúrgica" (Sínode dels Bisbes, loc. cit.). La catequesi és una de les maneres de la transmissió de la Revelació en l'Església i per consegüent ha de ser necessàriament regulada, en els continguts i en els mètodes, "per l'estructura pròpia de l'esmentada transmissió, la qual comporta connexió indissoluble entre Sagrada Escripura, Tradició i Magisteri, (Catequesi del dimecres 16 de gener).

Servei a tot el poble de Déu

El servei que us disposeu a complir per a l'Església universal té dificultats. Però sé que són profundament conscients que en el vostre treball podeu comptar amb l'ajuda de l'Esperit de Veritat, que encoratja i dirigeix tot l'esforç veritablement eclesial per a la fidel transmissió de la Paraula de Déu.

Agraint-vos en nom de tot el Poble de Déu el compromís que generosament heu assumit, m'és particularment grat confiar el vostre treball a la protecció de Maria, Mare de l'Església i acompanyar-vos amb la meua benedicció.

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

VIDEOTECA
claret

La Videoteca Claret és un servei més que oferim als nostres clients. Tenim a la vostra disposició una sèrie de pel·lícules de lloguer, acuradament seleccionades per la seva qualitat, i pel seu interès formal i de contingut.

La Videoteca Claret pot tenir una àmplia utilització: a l'escola, a la catequesi, en família, als fòrums, debats...

Per facilitar el seu estudi i aprofundiment acompanyem cada pel·lícula amb una guia, on podreu trobar la fitxa tècnica, l'argument, el context en que es va realitzar, una anàlisi de la mateixa i unes pistes de treball molt útils per al possible fòrum posterior.

Totes les pel·lícules són a l'abast en els formats Beta i VHS.

Editorial Claret

VATICÀ DIA A DIA

Premi de poesia per a Joan Pau II

El Papa ha estat guardonat amb el premi de poesia Pedrocchi, atorgat anualment a Liviano, centre d'Itàlia. L'antologia poètica de l'obra del Papa, recollida per Franco Zagato, ha obtingut aquest premi de poesia internacional. El secretari d'Estat vaticà cardenal Agostino Casaroli, ha enviat un telegrama en el qual es llegeix: "El Papa poeta ha acceptat amb alegria aquest important reconeixement."

Un espanyol, nomenat vicari apostòlic a Bolívia

El Papa acceptà la renúncia del vicari apostòlic a Bolívia, monsenyor Carlos Anasagasti i ha nomenat en la seva substitució l'espanyol monsenyor Julio Maria Elias Montoya. El pare Montoya, de 41 anys, és franciscà i fou ordenat sacerdot l'any 1968. Va donar classes de ciències en un seminari, fou rector i parla diverses llengües, entre les quals el quèxua i l'aymara.

El pròxim Sínode s'obrirà amb la beatificació d'un seglar

El papa Joan Pau II vol començar el pròxim Sínode de bisbes amb una beatificació d'algun laic, com a signe visible de la missió dels seglars en l'Església. El nou beatificat podria ser l'historiador francès Federico Ozanam, fundador de les Conferències de Sant Vicenç de Paül. Tampoc no es descarta la beatificació d'un matrimoni cristià.

Com ja se sap, l'assemblea sinodal sobre la missió dels laics a l'Església i en el món se celebrarà a Roma de l'1 al 30 d'octubre d'aquest any. El seu primer acte oficial seria l'elevació als altars d'un seglar. El Papa desitja donar a aquesta beatificació un caràcter pedagògic que reafirmi les ensenyances del Vaticà II sobre la crida universal a la santedat.

En el Vaticà es dona com a probable la beatificació de Federico Ozanam.

Els jesuïtes examinen la seva missió en el món actual

Dos-cents cinquanta jesuïtes de les set províncies espanyoles i de la província portuguesa de la Companyia de Jesús s'han reunit durant quatre dies a Loyola per analitzar el sentit d'universalitat de la seva vocació.

Després d'una anàlisi detinguda, feta mitjançant una àmplia enquesta realitzada pel Departament d'Investigació Sociològica del Centre Loyola de Madrid, els assistents a les jornades de Loyola han pogut escoltar les exposicions de Giuseppe Pittau, conseller del pare general de la Companyia, que ha parlat del "Sentit missioner de la Companyia avui". Carlos González Vallés (missioner al Gurajat, l'Índia), Agide Galli (assistent d'Àfrica), Ulpiano Vázquez Moro (Brasil) i Ismael Zuloaga (delegat del pare general dels jesuïtes per a l'apostolat xinès), han exposat el sentit missioner de la Companyia de Jesús avui en els diferents països on treballen.

Els assistents (més de cent estudiants jesuïtes i la resta de sacerdots i germans coadjutors) s'han reunit en grups d'estudi i oració i, han pogut aprofundir en els temes, dins de la línia de "missió

avui", exposada pels ponents i de la disponibilitat pròpia de tot jesuïta. El fruit d'aquestes jornades ha estat la reanimació de l'esperit missioner i la voluntat de lliurament a les necessitats del món d'avui, segons les directrius dels qui dirigeixen la Companyia.

Taizé prepara una trobada Est-Oest de joves

Al final de la trobada europea de Taizé, que ha reunit a Londres el cap d'any 25.000 joves de 20 països, el germà Roger ha anunciat que per primera vegada Taizé està preparant una trobada Est-Oest de joves a Europa oriental. La trobada se celebrarà del 2 al 3 de maig a Lubiana, Iugoslàvia.

Els 25.000 joves de la trobada europea de Taizé participaren durant cinc dies en la vida de les paròquies de diverses confessions a 200 barris de Londres. Es reuniren cada dia per a l'oració comuna en quatre grans esglésies que havien estat per aquesta ocasió unides per ràdio: les dues catedrals catòliques, la catedral anglicana de Sant Pau i l'abadia de Westminster. L'arquebisbe de Canterbury va prendre part en una de les oracions.

Al final de la trobada, abans que els joves tornessin als vaixells per travessar la Mànega, el germà Roger els digué: "En aquests dies a Londres, el que hem fet és iniciar la recerca d'una vida interior. Necessitem temps per continuar. Les trobades intercontinentals de l'estiu que ve a Taizé, a les quals vindran joves de tots els continents, seran com paratges amb fonts per prosseguir el camí vers la vida interior".

Joan Pau II demana oració per a la unió dels catòlics xinesos

El Vaticà desitja com més aviat millor la plena comunió entre l'Església catòlica de Xina i la Santa Seu. Tant en privat com en públic, treballa incansablement perquè els bisbes "patriotes" reconguin el primat del Papa i acceptin la comunió jeràrquica.

El secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Casaroli, ha reconegut que hi ha contactes per solucionar els problemes existents, encara que no ha concretat les accions que duu a terme l'Església. Segons fonts vaticanes, Joan Pau II, disposat a suprimir tots els obstacles, va voler que les oracions de l'Església per a aquest mes fossin "per a tots els catòlics xinesos perquè tinguin plena comunió amb l'Església universal".

El Papa consagrà deu nous bisbes

Deu nous bisbes —quatre europeus, dos africans, dos asiàtics i dos americans— foren consagrats personalment per Joan Pau II a la basílica de Sant Pere, la festivitat de l'Epifania. Entre els quals hi havia monsenyor Dino Monduzzi, de seixanta-quatre anys, qui des de fa poques setmanes és el nou prefecte de la casa pontificia. "Coneix tots els racons de la casa del Papa", digué Joan Pau II després de la cerimònia en dirigir-se a les desenes de milers de persones que els esperaven per al rès de l'àngelus. Monsenyor Monduzzi, en efecte, ha treballat durant gairebé trenta anys al servei dels últims papes.

Tradicionalment el sant Pare consagra el dia de l'Epifania a un

Audiència "històrica" del Papa a Jaruzelski

El Papa mostra a Jaruzelski un llibre amb reproduccions dels frescos de la Capella Sixtina, que li regalà en finalitzar l'audiència.

L'audiència que el Papa va concedir al general Jaruzelski, cap del govern polonès, el propassat 13 de gener, ha estat qualificada pel mateix Joan Pau II com a "històrica". D'aquí l'evident satisfacció que el dirigent de l'Est palesava després dels setanta minuts de reunió amb el Sant Pare, temps que es considera rècord entre els vaticanòlegs.

Per la seva banda, la Santa Seu va publicar un comunicat de premsa laconic en el qual qualificava la reunió com a "seriosa, clara i profunda", i els afers tractats en l'audiència es descriuen en termes generals: problemes de la societat polonesa, relacions entre l'Església i l'Estat a Polònia, i la pau en el món.

Una hora i deu minuts reunits

Jaruzelski arribà a la Ciutat del Vaticà acompanyat per gairebé unes quaranta persones, incloent la seva filla Monika, una estudiant de vint-i-dos anys. El general polonès ingressà a la biblioteca privada del Papa i una hora i deu minuts després el sant pare va posar fi a aquesta part privada, i va ordenar l'entrada de la jove Monika, que lluí el cap cobert per una mantellina negra de puntes, segons la tradició de les visites femenines al sant pare. El mateix Jaruzelski es va encarregar de presentar-li la seva filla. Poc després, tots tres passaren a l'aula del consistori, on Joan Pau II improvisà unes breus paraules en polonès dirigides a Jaruzelski i totes les persones que l'havien acompanyat al Vaticà.

Insistència dels periodistes

Uns pocs instants abans, un periodista havia demanat a Jaruzelski si "havia trobat comprensió en el Sant Pare". El general li respongué: "els polonesos sempre s'han d'entendre, sobretot en els problemes més importants per a Polònia i per a Europa". A més, el general digué que estava "molt satisfet", com sempre que troba Sa Santedat. La seva satisfacció, afegí Jaruzelski, és deguda sobretot al fet que l'audiència "ha tingut lloc al Vaticà, i a més, perquè es pot dir que s'ha fet a la vigília de la visita que el Papa farà a Polònia".

Quan els periodistes insistiren arran de la comprensió del Sant Pare, Jaruzelski respongué: "ha de ser el Sant Pare qui s'ha de pronunciar a aquest

respecte: Jo espero d'haver trobat la seva comprensió".

No s'ha fet pública la temàtica de l'audiència

L'audiència al general Jaruzelski va tenir caràcter privat. Seguint la tradició de l'Estat Vaticà, no es fan conèixer públicament les coses que es diuen a les audiències privades del Papa. Tenint en compte, però, les declaracions fetes a la fi de la llarga reunió del Sant Pare i per Jaruzelski, que són gairebé coincidents, els observadors consideren que aquesta té realment importància "històrica", com digué el mateix Sant Pare.

Dins d'aquest context troben confirmació les previsions que s'havien fet a Roma, en relació amb l'efecte positiu que aquesta audiència tindria per a millorar les relacions diplomàtiques entre la Santa Seu i el govern polonès, i entre aquest govern i l'Església catòlica polonesa. Segons els vaticanistes, es pot considerar segur que el general Jaruzelski va donar a Joan Pau II unes garanties que la peregrinació papal a Polònia es desenvoluparà en pau i sense cap problema. No solament això, però, sinó que és molt possible que Jaruzelski hagi donat també garanties pel que fa a una actitud més flexible del govern de Varsòvia cap als sacerdots i autoritats de l'Església polonesa.

Es preveuen millors relacions entre la Santa Seu i el govern

Una fet interessant és que Jaruzelski sortí de l'audiència amb un rostre molt més serè del que mostrava quan va entrar a la biblioteca privada del Papa.

Es diu a Roma que el Vaticà potser ha tingut un paper important i ha afavorit aquesta doble visita de Jaruzelski a l'Estat italià i a l'Estat vaticà. La política exterior de la Santa Seu en relació amb els països de l'Est comença amb Polònia, el país de majoria catòlica més important. Per tant, unes bones relacions de la Santa Seu amb el govern polonès repercutiran a tota l'Europa oriental, sobretot tenint en compte la política oberturista començada per Gorbatsxov a la Unió Soviètica, que afecta els països que en depenen.

reduït nombre de bisbes. Són ja, així, cent onze els consagrats per ell durant el pontificat.

Després de la cerimònia en la basílica, el Papa arribà a la seva habitual cita de l'àngelus. L'esperaven, entre milers de persones, tres reis mags i diverses "befanes" (la bruixa amb l'escombra que és el símbol popular de la festa de l'Epifania) i nombrosíssimes famílies. "Resem —digué el Papa— per la llum que il·lumina tot home que ve a aquest món. Demanem que en aquesta llum trobi el camí de Déu...; demanem pels que han

perdut aquesta llum i per aquells que la redescobreixen".

La Unesco dóna suport al missatge del Papa sobre la Pau

El director general de la Unesco (organisme de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura), Amadou Mahtar M'bow, manifestà la seva acollida favorable i el seu suport al missatge de Joan Pau II en la passada Jornada Mundial de la Pau, que tradicionalment se celebra el dia

primer d'any, segons informà Ràdio Vaticana.

A propòsit d'aquest document, M'bow digué a l'observador permanent de la Santa Seu davant la Unesco, monsenyor Frana —que li lliurà el missatge amb la firma autògrafa del Papa— que en aquest text es veu un nou estímul a l'acció de les Nacions Unides a favor dels intercanvis culturals i de la consideració de patrimoni mundial dels més notables llocs i monuments de la humanitat, que la Unesco protegirà cada vegada més.

BARCELONA

GRUPS d'oració i d'amistat.- Diumenge, 1 de febrer, al col·legi de Sant Vicenç de Paül, carrer de Les Carolines, 18, i a les 5 de la tarda: **RECÉS**, dirigit per Mn. Eugeni Portusach.

Jornades d'Espiritualitat dirigides per Mn. Joan Esquerda.- Tema: "Vers el jubileu de l'any 2000" - Encíclica de Joan Pau II "Dominum et vivificantem". **Dies:** 9, 10 i 11 de febrer. **Lloc:** Religioses Escolapies, c/. Aragó (cantonada Llúria). **Hora:** de 2/4 de 8 a les 9. **Comunicacions:** Metro (estació Passeig de Gràcia). Autobusos 43 i 44.

Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia.- "Lectura dels Profetes d'Israel des de Centramèrica" (2.ª part). Dirigida per Rafael de Sivatte. **DILLUNS**, des del 26 de gener al 23 de febrer, de 19'39 a 21, al **FÒRUM VERGÉS**, c/. Roselló, 223.

Institut de Teologia de Barcelona.- Comunica que el dia 7 de febrer s'iniciaran les classes del segon quadrimestre. Assabenta també a les persones interessades en l'estudi de la Teologia, la possibilitat que tenen ara d'ingressar en aquesta Institució que imparteix l'ensenyament en horari vespertí. **Informació:** de dilluns a dijous, de les 18'30 a les 20'30. C/. Diputació, 231. Tel.: 254 19 63.

"Com mirà l'home actual un cristià".- És el títol d'una

conferència que donarà el Sr. Pau López Castellote, el dia 28 d'aquest mes, a les 5 en punt de la tarda, en el local del Moviment de Dones d'A.C., c/. Llúria, 7, 1er. És obert a tothom.

Pràctica de la tradicional devoció dels "7 Diumenges de Sant Josep" al Santuari de Sant Josep de la Muntanya.- Començarà el proper diumenge, dia 1 de febrer, a les 5'45 de la tarda, amb la recitació del Rosari, pregàries dels "Dolors i Goigs de Sant Josep", sermó i benedicció del Santíssim. Finalitzats els exercicis piadosos, se celebrarà l'Eucaristia a les 7. Predicarà tots els diumenges Mn. Jaume Armengol, comentant el terna: "Sant Josep executor fidel de l'esperit de les Benaurances Evangèliques". Es recorda també que, al final de les misses de les 9, 11, 12 i 13 del matí dels esmentats diumenges, es resaran també les oracions dels "7 Diumenges".

ESTROC (Espai de Trobada amb Crist).- Ofereix als joves unes Jornades de Reflexió i Treball sota el lema: "Els joves fem nostre el Concili". Les Jornades tindran lloc els quarts dimarts de mes, a les 19, a la Delegació Diocesana de Joventut, c/. Rivadeneira, 6, 4art. La propera sessió tindrà lloc el dia 27 de gener amb el tema: "Coneixem els joves el missatge de l'Església del nostre segle?". Serà desenvolupat pel P. Antoni Serramona. Per demanar més informació po-

deu trucar a M.ª Montserrat Ribó. Tel.: 352 79 87.

Obra d'Exercicis Espirituals.- Properes Tandes d'Exercicis espirituals en complert recés. A Sarrià, Recés-Cap de setmana; des del divendres dia 30 de gener a les 8 de la tarda fins al diumenge 1 de febrer a les 7 de la tarda. Per a homes i dones (joves i adults). Dirigeix: P. Mata, s.j.- A Manresa, del 2 al 6 de març, Tanda femenina, dirigida pel P. solé-Assens, s.j. Per a informació i inscripció: O.E.P., c/. Duran i Bas, 9. Tel.: 301 16 26.

1.ª Jornada d'Intercanvi per a Joves amb el tema: "La Pau cristiana".- L'organitza l'Arxiprestat de Santa Anna. **Dia:** 25 de gener, diumenge. **Lloc:** "Vila Lestonac", c/. Pasatge Valldoreix, 40, Sant Cugat del Vallès (a 100 m. de l'estació dels FF.CC.). Per informació i inscripcions: Tel.: 218 84 33 (tardes).

Parròquia de Sant Tomàs d'Aquino.- Dimecres, dia 28 de gener, Festa de Sant Tomàs d'Aquino, a la Parròquia que porta el seu nom a Barcelona-Ciutat, c/. Roger de Flor, 245. **Matí:** A les 11, Missa; **tarda:** a les 20, Missa Concelebrada, presidida per Mn. Josep Boix, Vicari Episcopal de la zona pastoral. A continuació pisco-labis en els locals parroquials. El dimarts, dia 27, vigília de la festa, a les 20'30, conferència sobre la persona o obra de St.

Tomàs d'Aquino, pel P. Francesc Casañas, claretia.

Matrimonis, famílies amb dificultats de convivència.- No és bo dilatar aquesta situació. El S.O.F. (Servei d'Orientació Familiar) del M.F.C. compost per matrimonis, que potser han tingut els vostres propis problemes, us poden ajudar. És un servei totalment gratuït i obert, sense distinció d'ideologia religiosa. No us distancieu. Eviteu que la incomunicació destrueixi la vostra convivència. Podeu trucar als telèfons: 253 38 15, 325 09 73 i 215 21 92.

Ordenació sacerdotal.- El pròxim dia 31 de gener (dissabte) a les 7 de la tarda i a la Parròquia de Sant Josep de Badalona (carrer Enric Borràs, s/n.) el senyor Cardenal-Arquebisbe de Barcelona Dr. Narcís Jubany i Arnau, ordenarà sacerdot a Joan-Josep Villegas i Acien.

XXII Jornades de Qüestions Pastorals.- Se celebraran del 2 al 4 de febrer vinents a Castellldaura. Per a més informació adreceu-vus al **CENTRE SACERDOTAL**, c/. Roselló, 192, pral., telèfon: 323 39 20 - 08008 Barcelona.

"TALLER DE PREGÀRIA".- Per a joves, des dels 15 anys. Començarà el dia 5 de febrer, al Pge. Camps Elisis, 8 (darrera de l'Hotel Majèstic). Tots els dijous de 5'30 a 7'30 de la tarda, durant 15 setmanes. Tel.: 215 42 41. Dirigit per MM. Missioneres del Sm. Sagriment, segons la modalitat del P. Ignasi Larrañaga.

Recés per a Religioses.- Casa d'Espiritualitat de Maria Reparadora, c/. Emancipació, 33, tel.: 212 69 00. Diumenge, dia 18 de març. Dirigeix: P. J.L. Corrons, s.j. Començarà a les 10'30 del matí. Les qui desitgin quedar-se a dinar han d'avisar amb anticipació.

TINGUEU UNA NOVA VISIÓ DEL VOSTRE MATRIMONI EN UN CAP DE SETMANA.- **ENCONTRE MATRIMONIAL** ha preparat el programa del primer trimestre de l'any, destinat a aportar a les parelles, una tècnica de diàleg que els ajudi a aprofundir en la seva relació d'esposos i en el sagrament del matrimoni. **Dates:** Gener, dies 23, 24 i 25. Febrer, 13, 14 i 15. Març, 13, 14 i 15. L'ENCONTRE comença el divendres a les 9 del vespre i acaba el diumenge a les 6 de la tarda. L'aportació econòmica és voluntària i completament anònima. La TROBADA és d'orientació catòlica, però està oberta a d'altres religions i creences sense distinció. **Informació i inscripcions:** Josep i Pilar Cardona. Tel.: 245 29 48. Barcelona.

GIRONA

CURSETS DE CRISTIAN-DAT.- El vinent divendres, 30 de gener, a les 10 del vespre i en el Centre Cultural Recreatiu de Pineda de Mar, se celebrarà la "ULTREIA" Comarcal del Maresme, a la que tothom hi és invitat.

LLEGEIX-LO ABANS DE DINAR

la producció mundial d'aliments és suficient per alimentar tota la població del planeta

malgrat això, milions de persones pateixen fam

COMBATRE LA FAM... ÉS TASCA DE TOTS

Informat i col·labora amb

Mans Unides

CAMPANYA CONTRA LA FAM

BARCELONA:
GIRONA:
LA SEU D'URGELL:
LLEIDA:
SOLSONA:
TARRAGONA:
TORTOSA:
VIC:

Rbla. de Catalunya, 32, 1.ª, 1.ª - Tel. (93) 318 08 87
carrer Barcelona, 47, 3.ª B - Telèfon (972) 20 05 25
Casa del Bisbat - Telèfon (973) 35 19 06
Avinguda Blondel, 11, 3.ª - Telèfon (973) 26 91 04
Casa del Bisbat, Apt. 35 - Telèfon (973) 32 08 76
carrer Armanyà, 11 - Telèfon (977) 21 09 10
carrer Cruera, 9 - Telèfon (977) 44 01 73
carrer Sant Just, 1 - Telèfon (93) 885 05 00

DONATIUS A les CAIXES D'ESTALVIS CONFEDERADES i totes les seves SUCURSAIS.

AGRAÏMENT

Les Filles de Maria Auxiliadora, religioses salesianes, agraeixen el Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Mons. Narcís Jubany, al Vicari General Episcopal de Religiosos, Mn. Francesc Muñoz, a les congregacions religioses, comunitats cristianes i a Catalunya Cristiana les pregàries i d'altres manifestacions de solidaritat i fraternitat arrel de l'accident que tingué lloc a Bata (Guinea Equatorial) en el qual van perdre la vida, entre d'altres persones, quatre germanes salesianes i un germà salesià.

En aquests moments de dolor, la presència del Crist Ressuscitat i l'afecte dels germans creients ens ajuda a veure en aquests esdeveniments signes d'esperança per a l'Església d'Àfrica.

XESC SOLIU

"EL SENY D'UN POBLE"

Demaneu-lo a la vostra llibreria.

URGELL

Presentat a la Seu el Col·loqui d'Educadors

Revifar la missió educativa com a missió de l'Església

LA SEU D'URGELL.— El pare Ignasi Sala, jesuïta, i la Sra. Montserrat Solé, directora d'EGB en el col·legi dels Jesuïtes de Sarrià, de Barcelona, han presentat en la ciutat el moviment "Col·loqui d'educadors", trobades d'educadors cristians que intenten "desvetllar i revifar la vocació educativa com a missió de l'Església". Els dos conferenciants han explicat als educadors de la Cerdanya, l'Alt Urgell i Andorra, en una trobada celebrada en el col·legi La Salle de la capital diocesana, les característiques del moviment que conrea el diàleg entre els mestres cristians mitjançant les reunions periòdiques, la pregària i la comunicació. L'acte ha despertat l'interès entre els assistents i ara es farà també la presentació del moviment a les zones de Tremp i Balaguer. Finalment es tindrà una trobada general en algun indret del bisbat.

Publicació sobre Oliana

Mossèn Bonifaci Fortuny, rector de la parròquia, acaba de publicar un opuscle de 36 pàgines ciclestilades sobre diferents aspectes d'interès històric relatius a la població olianesa. El mateix autor, en la introducció, defineix l'obra com un "pomell d'història que ha recollit dels arxius, de les enciclopèdies, de la veu del poble en els cafès i rotlles populars". També l'han ajudat les informacions que ha rebut de les persones més velles i també les narracions dels infants.

L'autor glossa els fets més importants de la població des de la seva fundació i els aspectes més originals, com són les institucions, esglésies, oficis, costums, tradicions, etc. Amb particular incidència descriu la història de la capella de la Mare de Déu dels Àngels, el Castell i la fundació de l'Escola Pia en el poble. La primera capella de la Mare de Déu dels Àngels va ser construïda el 1504; ja existia però una ermita dedicada a la Mare de Déu dels Socors. La capella de la Patrona de la parròquia va ser ampliada el 1583 i posteriorment el 1797, i així restà fins avui. La imatge va ser crema-

da en la guerra del 1936-39, però unes mans pietoses encara van poder retirar de la foguera algunes restes amb les quals, el 1940, es va construir l'actual imatge.

L'antiguitat de la població ve confirmada per la consagració de l'església de Sant Andreu del Castell el 22 de gener del 906, posteriorment, exactament el 1037, també és documentada una altra acta de consagració de l'església del Castell. Aquesta obra romànica va ser restaurada el 1977 amb la col·laboració dels olianesos i de les entitats de la població.

Els fills de Sant Josep de Calassanç van ser presents al poble des del llunyà 1686 fins al 1844 i, segons sembla confirmat, el mateix Sant ja havia estat en la parròquia el 1587 acompanyant el Superior diocesà en una visita pastoral, quan el Fundador de l'Escola Pia era Secretari del Capítol Catedral d'Urgell. Precisament l'obra de mossèn Bonifaci, en la portada, fa memòria del centenari de la creació d'un col·legi escolapi en la parròquia i és el motiu del treball històric.

Els olianesos i amics del poble han rebut amb goig aquesta ofrena del seu rector, obra que constitueix una valuosa aportació a la redacció d'una més àmplia història de la població, tasca ben desitjada pel grup local "Amics de l'art i de la història".

Noces d'or sacerdotals a Agramunt

Mossèn Andreu Nadal i Baró ha celebrat recentment el 50è. aniversari de la seva ordenació sacerdotal amb una missa d'acció de gràcies i una festa familiar. L'han acompanyat en l'acte mossèn Joan Pujol, Vicari General de la diòcesi, els dos preveres de la parròquia, set dels seus vuit germans, nebots i altres familiars. En acabar l'homilia, mossèn Joan Pujol ha llegit una carta del Sr. Bisbe a mossèn Andreu en la qual li palesa la seva felicitació i l'agraïment pels 50 anys de servei ministerial a l'Església.

Nascut a Montfalcó el 1909, mossèn Andreu va ser consagrat

prevere el 1936, i gairebé ja no pogué estrenar el ministeri; 33 anys ha exercit l'apostolat en les Forces Armades, 13 anys ha col·laborat en la parròquia de Balaguer i ara en fa 4 que presideix i treballa a aquesta vila segarrenca. El prevere gaudeix d'un bon estat de salut, diàriament celebra la missa en una casa religiosa de la vila i els diumenges col·labora en el culte en les parròquies veïnes que reclamen la seva ajuda: Preixens, Pradell, Castellnou... o bé en la mateixa població on resideix.

ANTONI MIRABET

Es tracta de conrear el diàleg entre els mestres cristians.

PENSANT-HO BÉ

El llençol

XESC SOLIU

Antigament, encara que l'aixovar era, en principi, l'aportació de béns per part de l'home al matrimoni de la parella, les pubilles i futures mestresses no es quedaven pas amb les mans plegades esperant el dia feliç del casament. També elles amb els seus estalvis, i a cops de tisores i d'agulla, preparaven curosament el seu propi aixovar. Les sempre admirades caixes de núvia, tancades amb pany i clau, guardaven el tresor amagat ricament brodat d'il·lusions. Tan complet i abundós era que, àdhuc arribades a àvies, podien fornir roba a les seves nétes quan arribava l'hora de llur casori.

Certament que anys enrera, l'educació de la noia s'orientava molt més de cara a la llar, al matrimoni i a la família. No hi ha cap tasca o treball que, amb esperança d'èxit, pugui deixar-se a la pura improvisació. Les futures esposes, mares i mestresses ho tenien clar, i ja de petites quan anaven a escola "anaven a costura", i al costat de la mare aprenien com cal portar el timó d'una llar. Perquè és evident que un vaixell tan important com la llar, en el qual tots fem la singladura de la vida, és una autèntica desgràcia que per un lloc o altre faci aigües o vagi a la deriva.

Avui en dia, cercant una justa i convenient promoció de la dona en tots els camps de la vida, potser n'hem fet un gra massa, i no hem trobat encara aquell punt just de conjugació harmònica dels drets, deures i funcions de cadascú d'acord amb els trets característics de l'home, de la dona i de la parella. Segurament no era just que la dona i la llar estiguessin principalment al servei de les dèries i del descans del pretès guerrer. A part del tenir veu i vot, hi mancava la justa valoració de les tasques domèstiques. No, això no era just.

¿Què voleu fer-hi? La naturalesa de la realitat personal ens ha estat donada. Hi ha poques funcions exclusives, però evidentment n'hi ha. A més, no es pot repicar i anar a la processó. Si el ventall de les exigències de la vida de parella i de família no estan equitativament distribuïdes, la cosa no marxa. L'art de la convivència és bonic i enriquidor, sobretot quan és l'amor el que hi convoca, però demana una atenció permanent a l'altre.

Bé, amb tots aquests sets i nous havia perdut el fil del "llençol"; perquè de llençols de fil ja fa temps que n'hi ha poquets. Tot canvia, fins i tot els llençols, i no sé si serà veritat allò de "a cada bugada es perd un llençol". El llençol és l'abrigall més immediat del nostre cos, quan cansats del pes feixuc del viure de cada dia ens colguem en el llit. La còrpora és el tall d'un entrepà entre el llençol de sobre i el de sota. Cal reconèixer que una bona part de la pròpia vida la passem entre dos llençols. L'experiència ens diu que no s'hi està pas malament, i sovint, a l'hora d'aixecar-nos, se'ns enganxen.

Ara recordo com d'infant m'abellia fer barraqueta amb els llençols. Amb els coixins i alguna altra andròmina m'empatollava una instal·lació d'aixopluc que em feia d'allò més feliç. En canvi, al cor de l'hivern, recordo com m'escriuïa la fredor dels llençols en ficar-me al llit. Si haig de ser sincer, encara em molesta. Això demostra que l'escalafallits no era ni tan sibarític ni tan absurd.

Ai, Senyor, quantes vegades havia ajudat la mare, la Rosalia, la Lluïsa... a plegar els llençols! I com les sobresaltava amb una sobtada estrebada! Recordo també, ja grandet, com vàreig embadalir-me amb les primeres inicials pròpies brodades a la gira del llençol de sobre. Era com donar a conèixer la identitat del cau i de la persona encauada. Sempre havia tingut mania als llençols apedaçats o sargits. Trobar amb els peus aquells grops estranys en la superfície llisa i suau de sempre, m'incomodava.

És admirable constatar fins a quin punt persona i llençols estem compenetrats: quan ens fiquem al llit i notem els llençols canviats, innocentment blancs i nets, el pendent del desvetllament al son es fa notòriament més suau i dolç.

Val més que plegui. Ja és nit. Parlant de llit i de llençols, la requesta de la son se m'ha fet indefugible.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínodo suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINÀ, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

GIRONA

Preocupació per la manca de vocacions

Trobades amb nois que hagin mostrat interès pel sacerdoci

GIRONA.— Amb motiu de les passades festes de Nadal el Seminari de la diòcesi de Girona va publicar un full informatiu en el qual apareixen diferents escrits sobre la situació actual d'aquest centre. El rector, mossèn Joan Busquets, recorda que "el nombre tant petit de candidats —nou— és una interpel·lació per a la nostra Església".

Durant aquest any passat només s'ha ordenat sacerdot un seminarista, mossèn Jordi Font i Plana, natural de Sant Joan Les Fonts, i que actualment exerceix de vicari a la parròquia de Sant Josep, de Girona. A més, el bisbe, monsenyor Jaume Camprodon, també va ordenar de diaca mossèn Felip Hereu i Pla, natural de Banyoles, que exerceix el seu ministeri a la parròquia de Sant Cugat, de Salt.

Per altra banda, el delegat del Servei d'Orientació Vocacional, mossèn Benet Galí, s'ha reunit amb cinc nois que han manifestat el seu interès pel sacerdoci. Aquests nois són de diferents parròquies de la diòcesi i també de diferents edats, entre els 15 i 22 anys. Cadascun d'ells segueix un procés de discerniment de la seva pròpia vocació en el qual hi és ajudat per la família, la comunitat i el Servei esmentat.

Ara es prepara una segona trobada en un proper cap de setmana per afavorir la convivència i el coneixement mutu entre aquests joves. També hi serà convidat algun altre que últimament s'ha interessat per fer un seguiment del procés vocacional. A més d'aquestes trobades, mossèn Benet Galí manté relació periòdica amb aquests nois, principalment de forma individual. El Seminari disposa d'una Residència Vocacional

per a nois de BUP o COU que vulguin fer un discerniment de la seva vocació.

Inaugurades les obres de la Sagrada Família de Figueres

El diumenge, 28 de desembre, tingué lloc la inauguració de la primera fase de les obres de la nova parròquia de la Sagrada Família de Figueres en el seu nou emplaçament. En aquesta primera fase s'estrenaran els locals parroquials per a celebrar reunions, les sales per fer catequesis, i també el nou temple, encara que aquest no està pas acabat.

Car remarcar l'esforç de tots els feligresos per sufragar aquestes obres, així com la solidaritat de les restants parròquies de Figueres i l'ajut del bisbat que han fet possible la seva realització.

Campanya pel Clericat Indígena

Les Obres Missionals Pontificies proposen unes fórmules d'ajuda als qui es preparen per al ministeri sacerdotal en els països de missió:

—Per 300.000 pessetes es pot fundar una beca per a cobrir els 6 anys de formació del nou sacerdot.

—Per 200.000 pessetes es poden cobrir les despeses dels estudis teològics.

—Per 150.000 pessetes es pot finançar mitja beca.

—Per 50.000 pessetes es pot fer una bossa d'estudis per a un curs.

Les ajudes que provenguin de les diòcesis d'Espanya seran destinades aquest curs vinent:

—Al Seminari intermissional "San Luis Beltrán", que acull 150 alumnes de 19 territoris missionals de Colòmbia.

—Al Seminari de Missions estrangeres de Corea del Sud, que prepara missioners per a tota l'Àsia i mira especialment a la futura evangelització de la Xina i Corea del Nord. Té 30 alumnes majors.

—Al Seminari de Sant Pere a l'illa de Flors (Indonèsia), el més nombrós del món, amb 500 estudiants de filosofia i teologia.

—Al Seminari de Missions estrangeres de Nigèria, creat el 1976, amb 120 alumnes.

Les persones interessades a col·laborar-hi poden adreçar-se a:

Delegació diocesana de Missions
c/. Albareda, 15. - 17004 Girona
Telèfon: 20 32 97.

M. CABALLÉ

TARRAGONA

L'ha dut a terme mossèn
A. Martínez Subias

Tesi sobre la plateria gòtica tarragonina

TARRAGONA.— Amb el títol "La plateria gòtica en Tarragona y provincia. Tipología, catálogo, punzones.", mossèn Antonio Martínez Subias va superar, l'examen de grau en Història de l'Art, atorgat per la Universitat de Barcelona.

Metodològicament la tesi ha estat vertebrada en tres parts: En primer lloc es recullen els aspectes teòrics de l'argenteria a la Baixa Edat Mitja amb referència a les qüestions tècniques pel que fa a l'ofici d'argenter, la seva jerarquia i l'associacionisme gremial. Tot seguit es tracta el treball de l'argenter a partir de les 144 obres trobades a la província de Tarragona, de les quals 117 pertanyen a la nostra arxidiòcesi. S'analitzen les tècniques, els punxons i el repertori ornamental. Com a resultat es constata que l'extens inventari de peces procedeixen d'onze obradors medievals dels quals tres (Tarragona, Reus i Montblanc) són de la demarcació eclesiàstica, i que constitueix una de les aportacions fonamentals del seu treball.

Els professors que constitueixen el tribunal varen recomanar la publicació de la referida tesi i la continuació d'aquest tipus d'investigació. Actualment la tesi resta registrada a l'Institut d'Estudis Tarragonins Raimon Berenguer IV, a petició del seu director Sr. Ricomà Vendrell, per a la seva aprovació i ulterior publicació.

La serietat i profunditat amb que és tractat el tema, va ser motiu perquè mossèn A. Martínez fos convidat a participar al "II Certamen Nacional d'Art Català" celebrat els dies 10 al 22 de desembre a Reus, juntament amb destacats especialistes en Història i Art medievals (Altisent, Verier, Sureda...).

Fóra d'agrair que el treball iniciat es pogués estendre als períodes renaixentista i barroc a fi de posseir un estudi i inventari exhaustius de tota l'orfebreria arxidiocesana.

FETS I CRITERIS

El comerç d'armes

L'escàndol que fa poc temps ha esclatat als Estats Units sobre la venda d'armes a l'Iran i l'eventual transferència de dòlars cap a Nicaragua per reforçar els "contras", ha recordat de nou que el comerç d'armes és una pràctica molt difosa i que no sembla pas regir-se per uns criteris "raonables".

Pel que fa a Espanya, el mateix ministre d'afers exteriors reconeixia que el Govern espanyol venia armes a diversos països independentment de si eren països de règim democràtic o dictadures.

Un conegut humorista hi sucava pa quan deia que s'arribaria a una solució de compromís: Es continuaria —deia— la venda d'armes a tots els països, però els països amb dictadura les hauran de pagar més cares!

Deixant a part la broma i el cas "anecdòtic" de l'"Irangate", el comerç d'armes a nivell internacional ha esdevingut una qüestió molt greu, molt complicada i delicada.

¿Podem pensar que el comerç d'armes pot disminuir fins a ser eliminat?

Per respondre seriosament a aquesta pregunta hem de demanar-nos per què el comerç d'armes s'ha desenvolupat i continua la seva cursa.

Un estudiós ha escrit que el comerç d'armes és "el baròmetre de les relacions polítiques entre les nacions". Avui dia aquest és un fet real: el comerç d'armes té una influència en les relacions polítiques entre el país que ofereix les armes i el que les rep; entre els estats d'una determinada regió i entre els principals productors d'armes, és a dir, les superpotències.

La formació de nous estats del Tercer món i el reforçament dels antics estats han estimulat la compra d'armes modernes fabricades pels països industrialitzats. S'han format "blocs regionals" i això ha portat a una major compra d'armes per part dels països de cada bloc regional.

Quan semblava que la constitució de blocs regionals portaria a una major estabilitat, s'ha constatat tot el contrari. Del 1950 al 1970 hi ha hagut un centenar de conflictes anomenats "locals", que han equivalgut a 266 anys de guerra. Durant els anys 70, els conflictes locals foren 57.

¿Què fer davant el complicadíssim comerç d'armes? Exposo breument tres propostes concretes:

1. Tornar a reprendre la idea d'un Fons mundial d'ajuda al Tercer món, format per una part del diner destinat a la fabricació d'armes (Pau VI, en la "Populorum progressio").

2. Estudiar la reconversió de la indústria bèl·lica. Teòricament és possible. A Espanya hi treballen 30.000 persones.

3. Ser més conscients del gran escàndol del comerç d'armes, que, en lloc de servir a la pau, porta a la divisió i la guerra.

¿No ajudaria a una major consciència d'aquest greu problema tenir informació sobre la venda d'armes que fa el Govern espanyol?

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

CAVALL FORT

Revista per a nois i noies

Vint-i-cinc anys al servei de la cultura catalana

Si encara no en sou subscriptor, no us hi penseu més: ara és el moment de subscriure-us-hi.

Nom i cognoms
Adreça Telèfon
Població D.P. Prov.

Se subscriu a Cavall Fort per a l'any **1987**.
L'import de **2.650.- ptes.**
corresponent a 24 números el faig efectiu:

- ☐ per taló nominal adjunt
☐ per gir postal núm.
☐ per domiciliació bancària

Envieu aquesta butlleta a Cavall Fort,
Plaça Lesseps, 133 - 08023-Barcelona.

BARCELONA

Objectiu de la Diada Missionera dels Nens

FINESTRAL DE
LA CARITATL'atur continua present
a nombroses famílies

L'atur continua present a les famílies. La falta de mitjans de subsistència agreuja encara més els problemes de relació humana, de salut... Davant de tot això, moltes persones, també Caritas, creuen que cal mantenir-se fermes en l'esperança. La solidaritat ha de continuar creixent. Molts hi confien.

381.—Mare de família abandonada amb tres fills petits. Sol·licita ajuda per pagar el menjador escolar dels seus fills i així poder treballar d'interina. Són 31.900 ptes.

382.—Senyora sola amb una petita pensió d'invalidesa. Té deutes de lloguer que pugen 21.500 ptes.

383.—Peó de la construcció en atur i amb sis fills a càrrec seu. Els dos grans també estan a l'atur. Espera un treball temporal de tres mesos. Mentrestant, tenen rebuts endarrerits de llum que pugen 9.940 ptes.

384.—Esposa separada amb una filla de tres anys. Només té ingressos de neteges a domicili. Ha estat malalta. Té deutes d'aliments. Són 16.574 ptes.

385.—Anciana només cobra 14.000 ptes mensuals. Ha de canviar les ulleres però no se les pot pagar. Calen 8.528 ptes.

386.—Viuda amb dos fills petits. No podrà cobrar pensió per falta de cotització. Subsisteix de la venda ambulante. Per comprar material necessita 10.000 ptes.

387.—Esposa separada amb tres fills en edat escolar. Només té ingressos de treballs esporàdics que fa a casa seva. Té deutes d'aliments que pugen 24.000 ptes.

388.—Pare de família amb greu malaltia i sense possibilitat de pensió per falta de cotitzacions. Té dos fills en edat escolar. A fi d'evitar el desnonament calen 45.000 ptes.

389.—Viuda de fa poc amb quatre fills petits. Mentre espera cobrar la viduitat li urgeix una ajuda per a aliments. La malaltia del marit va acabar amb els seus estalvis. Urgeixen 35.000 ptes.

390.—Mare de família amb pensió d'invalidesa de 22.000 ptes ha de mantenir quatre persones. Té deutes d'aliments que pugen a 30.000 ptes.

391.—Treballador amb pocs ingressos s'ha endarrerit en el pagament del lloguer. La família està composta pel matrimoni i tres fills. Els falten 30.000 ptes.

392.—Pensionista per invalidesa té a càrrec seu cinc fills, dos estan en tractament per drogaaddicció. Deuen aliments per valor de 20.000 ptes.

393.—Esposa abandonada amb quatre fills entre 12 i 5 anys. Fa feines domèstiques eventuais. Demana ajuda per a aliments. Són 25.000 ptes.

394.—Pare de família amb esposa i dos fills. Té greus depressions. Darrerament ha perdut el pis per desnonament. N'ha trobat un d'econòmic. Per al contracte i l'entrada li falten 28.700 ptes.

Els infants han de pregar com
Jesús: amb un sentit missioner

BARCELONA.—L'experiència nadalenca i missionera dels infants "semmbradors d'estels" prepara la **DIADA MISSIONERA DELS NENS** que se celebra aquest diumenge 25 de gener.

L'objectiu de la Diada no és pas el d'organitzar una col·lecta més a favor de les Missions, sinó el de fer una catequesi missionera als nens de les nostres parròquies i col·legis cristians i de proporcionar als pares i educadors una adequada informació sobre el Moviment Infantil Missioner (MIM) per tal d'enrolar-hi, si és possible, tots els nens i nenes.

Enguany, el lema és "**JESÚS PREGA PER TOTS, JO TAMBE**". És un tema molt adequat pels nens cristians de les nostres catequesis i col·legis.

Dos aspectes fonamentals

Caldrà, però, que els educadors tinguin present els dos aspectes fonamentals de la Diada:

1.—**Els nens han de pregar com Jesús, amb un sentit universal i missioner.**

2.—**Els nens de països de missions aprenen a pregar Déu, Pare de Jesús, a la catequesi.** Les ajudes econòmiques dels nostres nens serviran per mantenir la tasca catequística de sis d'aquests països: Síria i Líban (Àsia); Perú i Bolívia (Amèrica); Madagascar i Zimbabue (Àfrica).

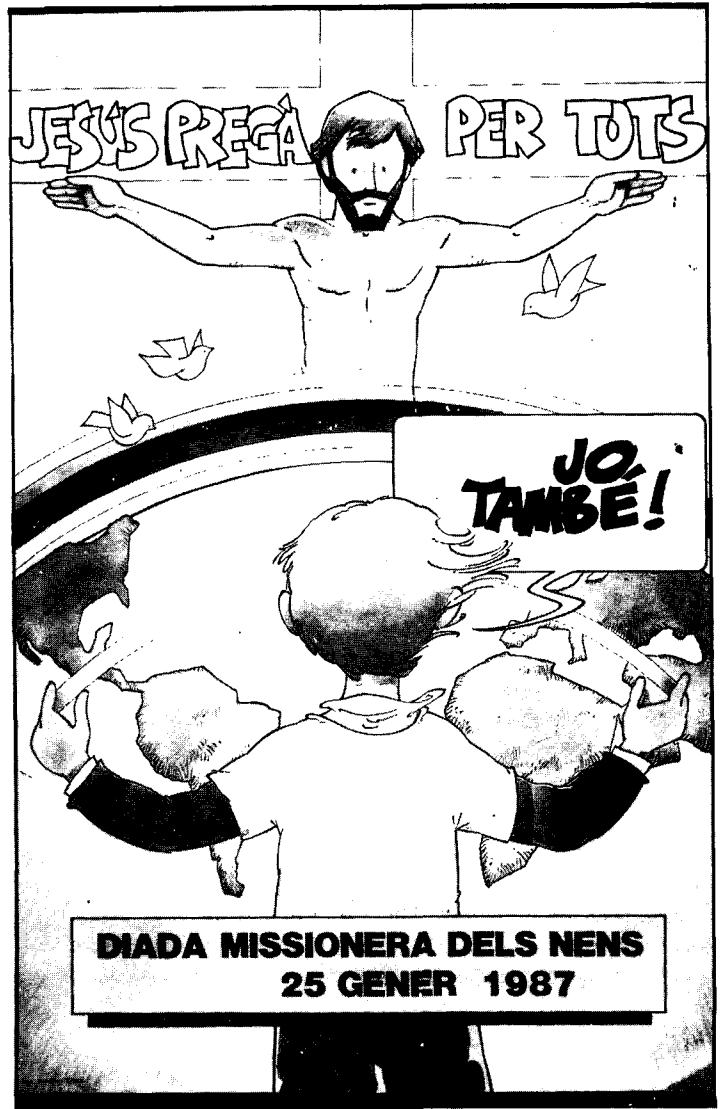
Observacions pràctiques

1.—**Es recomana, que amb ocasió d'aquesta jornada es difongui la revista "GESTO"**—editada en castellà i en català—, portaveu del Moviment Infantil Missioner. Surt quatre vegades l'any. La quota per un curs és de 75 ptes.

2.—Seria molt convenient que els nens dels col·legis, catequesis o d'altres, fessin una **aportació econòmica**, ni que sigui mínima, que és molt educativa, si els nens la fan privant-se dels seus petits béns i no pas acudint als seus pares. Enguany, els donatius seran enviats especialment als sis països de missió abans esmentats.

3.—Fer, en els col·legis i catequesis, una **celebració de l'Eucaristia** (o de la Paraula) com a preparació de la Diada.

MOSSÈN JORDI JORBA
Delegat diocesà de Missions

IMPROMPTU

El banc de
la paciència

● ORIOL CAMPS

El banc de la paciència té una única traducció: esperar. Aleshores també podríem dir-ne el banc de l'esperança. Un banc per esperar còmodament és la millor solució per no esperar a peu dret.

Esperar a peu dret, quan s'espera aconseguir el que sigui, per exemple, el proveïment d'un producte escàs, allò que vulgarment se'n diu "fer cua", és un bon exercici, encara que una mica pesat. Esperar el tren també ho és i, a més, és un exercici de mossegament de la llengua per tal de no cobrir d'improperis l'organització ferroviària d'ençà o d'enllà de la frontera.

La paciència, l'esperança, té moltes vegades un bon coronament: s'aconsegueix allò que és escàs, hom pot introduir-se en el funcionariat, arriba el tren... i ens oblidem de l'espera. I tot seguit ens apareix un motiu per recomençar la paciència-esperança.

Si ha estat un fracàs... La paciència, malgrat tot, es renova, i tornem a esperar. Hi ajuda molt allò tan clàssic: un altre dia, germà.

Fa molts anys que espero que la "grossa" de Nadal vingui a veure'm. Tants com, esportivament, vaig repetint allò que diu: l'any que ve hi arribarem!

Aquesta divagació sobre la paciència m'ha estat suggerida mentre còmodament assegut en una butaca esperava que s'obris el teló i comencés l'espectacle, que aquesta vegada només s'ha retardat mitja hora...

És bo exercir la paciència per coses d'aquest món. Però cal també exercir-la de cara a l'eternitat.

GLOSSES DOMINICALS

L'altra revolució

Hom ha afirmat que avui les revolucions no s'acostumen a fer d'una forma violenta, amb avalots, assalts, incendis i assassinats; sinó que més aviat són usats mitjans encoberts, que moltes vegades són molt eficients. En el fons consisteixen a portar a terme uns canvis que afecten els valors ètics de la vida humana i modifiquen el rostre d'una societat. Un polític del nostre país ha escrit això: «la revolució és un conjunt de reformes, que essent irreversibles, es converteixen en revolucionàries».

Aquesta realitat podria ser analitzada al nostre país des de diferents angles. Per exemple, es podria promoure una batalla cultural en el camp de l'escola amb la finalitat d'arribar a «l'agonia lenta de l'ensenyament privat». Això esdevindria una veritable revolució, que no solament destruiria una de les llibertats més importants de l'home en la societat, sinó que també atenyria l'ànima dels infants. És tan fàcil per a un Estat caure en la temptació d'instaurar l'escola única i laica!

La legislació vigent sobre el divorci i l'avortament està modificant els criteris de la gent sobre la mateixa naturalesa de la família, socava l'autèntic valor de l'amor conjugal i obre un camí fàcil vers la destrucció de la vida dels no nascuts. I ¿què podríem dir del gran poder dels mitjans de comunicació social, en ordre a aconseguir un canvi profund en l'opinió pública, pel que fa al comportament moral tant de la vida individual com col·lectiva dels ciutadans? Un polític espanyol, més aviat de signe esquerrà, ha esmentat «les caricatures irreverents de la religió, la manca de respecte a la moral catòlica i la pornografia servida a domicili», tan abundoses en la televisió.

Aquestes maneres de fer, precisament perquè van contra «la veritat objectiva» dels valors supremes de la vida humana, situa la societat en «l'error» i en «la mentida». Les persones se senten in-

clinades al mal, a una veritable «deshumanització». Perquè l'error i el mal deshumanitzen l'home, el fan «menys persona». El Cardenal Casaroli, en una carta escrita en nom del Sant Pare i dirigida a la Setmana Social Espanyola, celebrada no fa pas molt a Segòvia, deia: «Quan, a través dels mitjans informatius són atacats i fins i tot es vol destruir els valors morals de la societat, conduint sobretot els joves a consideracions merament hedonístiques en el comportament de la vida, es malfereix i conculca el dret a la veritat».

L'Església no vol pas imposar a ningú la seva doctrina, però té l'obligació de defensar el patrimoni espiritual de la nostra cultura. És conscient que els ensenyaments i les exigències de l'Evangeli van contra els corrents materialistes del mal anomenat «progressisme». Es tracta d'una tasca dura i difícil, que ha fet que alguns diguin que exigir a la gent «un catolicisme pur» és gairebé demanar un impossible. Però ja ho sabia Jesucrist i ho han entès els sants de tots els temps. El que l'Església no podrà fer mai és ser infidel al seu fundador. Ha d'exposar sense engany i amb fortaleza el missatge evangèlic a la nostra societat secularitzada i ha de lluitar amb coratge contra qualsevol revolució deshumanitzadora, que es proposi encobertament canviar-ho tot, dissolent el bé en les aigües corrompudes del mal i de l'error.

Els cristians, fidels a Jesucrist i malgrat totes les contrarietats, han d'afanyar-se, per difícil que sigui, a realitzar aquesta «altra revolució»: la de la veritat i la de l'amor. Com ho va fer Jesucrist: ell que ens va ensenyar la veritat immutable de Déu i ens donà a tots els homes el gran precepte de la caritat.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Cloenda del XVIII Capítol General de la Congregació de Fills de la Sagrada Família

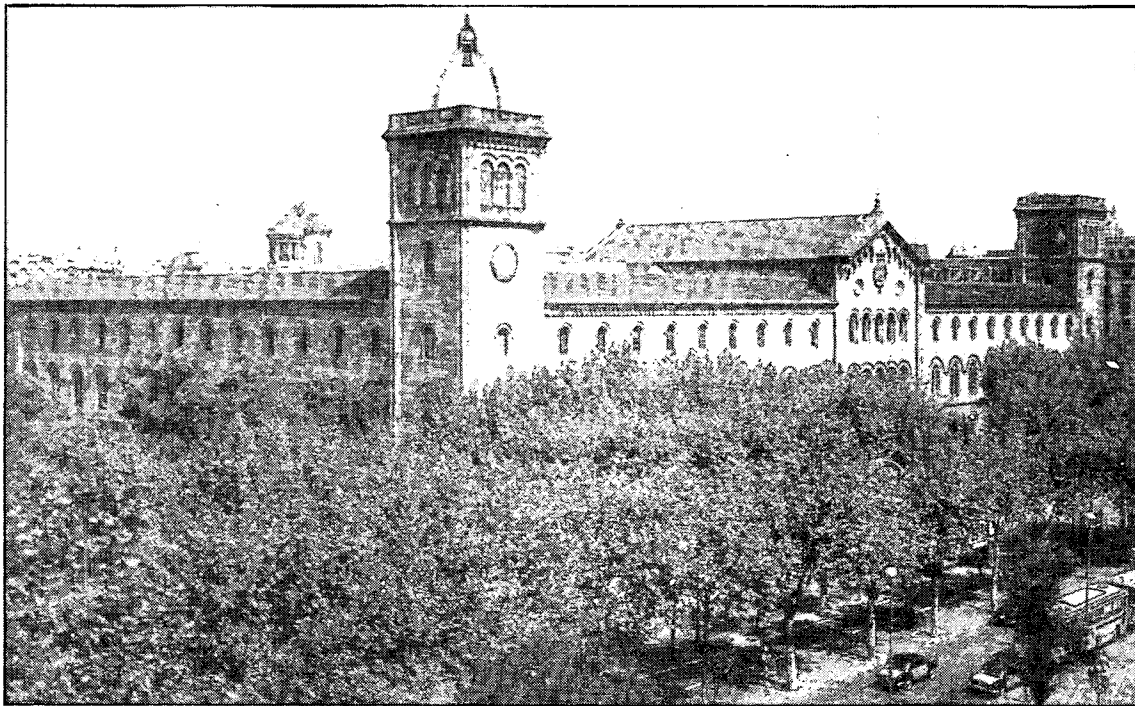
A la capella del beat Josep Manyanet, de Barcelona, se celebrà l'acte de cloenda del XVIII Capítol General de la Congregació dels Fills de la Sagrada Família, iniciat el propassat 21 de desembre al Centre d'Espiritualitat Josep Manyanet, de Begues (Baix Llobregat), com ja informàvem en el número anterior de CATALUNYA CRISTIANA.

Al llarg d'aquests dies, els representants de la Congregació, fundada pel beat Josep Manyanet, han reflexionat sobre les exigències de la seva vocació i missió en l'Església i en el món d'avui. És a saber, els Fills de la Sagrada Família es dediquen a propagar la devoció a la Sagrada Família i a procurar la formació cristiana de les famílies, principalment mitjançant l'educació i la instrucció de la infància i joventut, i pel ministeri sacerdotal. La Congregació treballa avui a Espanya, Estats Units d'Amèrica, Itàlia, Mèxic, Colòmbia, Veneçuela, Brasil i Argentina.

Els pares capitulars han renovat també el govern general de la Congregació, essent elegits els pares Josep Mª Blanquet, superior general per un segon sexenni; Atanasio De Sanctis, consultor primer i sots-director; Crispí Funes, consultor segon; Àngel López, consultor tercer i secretari general; Ettore Di Risio, consultor quart i ecònom general; Everino Miri, procurador general a Roma.

Les metes prioritàries que els Fills de la Sagrada Família s'han traçat per a aquest sexenni són: la renovació de la vida religiosa a la llum del nou text de les Constitucions, aprovat per la Santa Seu; la formació dels religiosos en tots els àmbits de la seva vida religiosa i apostòlica i la promoció vocacional; la inserció dels laics en el camp del seu apostolat familiar i de l'educació; i, com a complement de la recent beatificació del fundador, Josep Manyanet, l'edició de les seves Obres completes com una contribució a la història de l'Església de la segona meitat del segle passat. Destaca, entre aquests objectius, el nou enfocament donat a l'Associació de la Sagrada Família, la qual podrà culminar en un institut secular al servei de la família, inspirat en l'espiritualitat de la Sagrada Família de Natzeret.

Durant la celebració del capítol, els religiosos han visitat el santuari de Montserrat i la ciutat de Tremp (Lleida), pàtria del beat Josep Manyanet. El doctor Narcís Jubany, cardenal arquebisbe de Barcelona, presidí l'Eucaristia i els adreçà la paraula el dia de la Sagrada Família i han clausurat les seves tasques al col·legi Jesús, Maria i Josep, casa mare de l'Institut, on reposen les despulles mortals del fundador.

Crist ha de ser present als "campus".

Aquest diumenge és ordenat pel Dr. Jubany

Josep Vidal i Perelló, un diaca permanent al servei dels universitaris

BARCELONA.— Aquest diumenge, dia 25 de gener, el cardenal Narcís Jubany ordenarà de diaca permanent el senyor Josep Vidal i Perelló, casat i amb dos fills, el qual rebrà una missió pastoral dintre de l'àmbit universitari de la diòcesi barcelonina. L'acte d'ordenació se celebrarà a la basílica parroquial de Sant Josep Oriol (carrer de la Diputació, 141) i començarà a les sis de la tarda.

El futur diaca fa temps que està vinculat a la pastoral universitària, especialment per la seva participació activa en el Centre

Cristià dels Universitaris, que funciona al carrer de Villarroel, número 81.

Calendari interconfessional

El Centre Ecumènic de Catalunya acaba d'editar el *Calendari litúrgic interconfessional*, del 1987, que conté la relació de totes les festes i celebracions de les Esglésies catòlica, anglicana, bizantina, episcopal reformada i luterana, amb la indicació de les lectures bíbliques que cada una d'a-

questes confessions cristianes utilitza en els seus respectius actes de culte, corresponents a les diverses festivitats.

Cal advertir que, pel que fa a l'Església catòlica, hi figura no solament el calendari litúrgic tal com quedà després del Vaticà II, sinó que també s'hi indiquen les peculiaritats del calendari catòlic anterior a la reforma litúrgica.

Amb aquesta iniciativa, el Centre Ecumènic de Catalunya pretén d'oferir un instrument més d'acostament entre les confessions cristianes.

20 anys d'història dels Pastorets Musicals del Vendrell

EL VENDRELL.— Quan l'any 1966 es va posar en marxa l'escenificació de "Els Pastorets Musicals del Vendrell" —després de mesos de reunions i programacions per part dels iniciadors— es pretengué d'oferir un espectacle nou i diferent dels "Pastorets" que, fins aquell moment, es representaven a Catalunya. També es desitjava, com passa en tota empresa, que hi hagués una continuïtat, i que no s'estronquessin els nostres Pastorets.

No sabem si podia preveure's amb garantia que, al cap de vint anys, l'obra continuaria. Però fa ja vint anys, i moltes —moltíssimes— coses han canviat. Hem canviat les persones, els qui eren infants s'han fet grans; han canviat les circumstàncies, ja que fer un espectacle teatral i musical nostre i en català no podia sinó ser un fet més de resistència nacional; ha canviat la mateixa tècnica teatral, la musical, la sensibilitat de la gent, els mitjans de comunicació i transport... I tantes coses!

Per això presentar avui "Els Pastorets Musicals del Vendrell" en una nova temporada, és també un pas molt important. A través de dificultats, treball, contradiccions i —per què no— alegries, arribem a la temporada 86/87. Sabem que si tot canvia, també nosaltres hem d'anar canviant; però ente-

nem que és important que la finalitat dels Pastorets resti viva; la tradició i la cultura d'una nació bé s'ho valen, i és per això que us els presentem amb il·lusió.

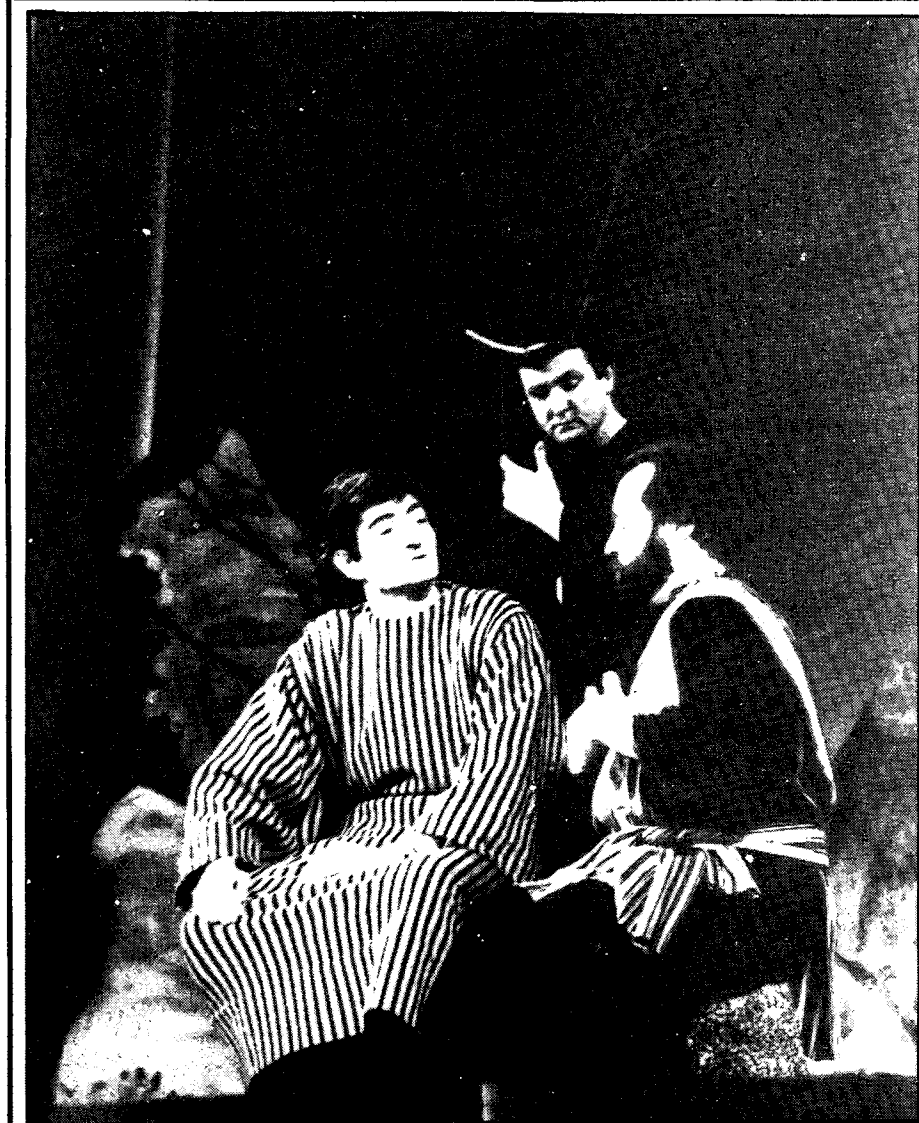
L'espectacle que presentem enguany és El Primer Nadal dels Pastors, consta d'una introducció i dues parts, amb un total de disset quadres i que són: La Creació - Adam i Eva - L'Anunciació - Caverna Infernal - Les Noces - El Bàngol - Camí de Betlem - Cercant Posada - Farruc i Grillat - Les Calderes d'en Pere Botero - Dimonis i Pastors - L'Anunciata i El Rabada - Herodes - El Camí - El Noi de la Mare - El Triomf del Bé, i per acabar l'Establia.

Els Pastorets Musicals del Vendrell són l'esforç del poble del Vendrell, són l'actualització d'una de les més volgudes tradicions catalanes i és la primera ofrena de "El Pessebre" feta pel mestre vendrellenc Pau Casals a la nostra obra.

Els Pastorets Musicals del Vendrell són ELS PASTORETS DE CATALUNYA.

Trenquem la monotonia de cada diumenge i gaudim veient els Pastorets Musicals del Vendrell, al teatre La Lira i a les 5 de la tarda.

JOSEP Mª BARGALLÓ I JANE

VIC

De Sant Miquel de Tarradellas i Santa Maria de Cornet

El Capítol de la Catedral homenatjà mossèn Ramírez

VIC.— El Capítol de la Catedral va regraciar a mossèn ANDREU RAMÍREZ PARÈS, els quaranta dos anys d'organista-beneficiat de l'Església Catedral, amb un càlid i ben emotiu homenatge.

Aquell dia mossèn Ramírez no va situar-se a l'orgue per acompanyar el cant de la Conventual, perquè va presidir la Celebració Eucarística junt amb el seu germà Manuel, religiós claretí.

En el moment de l'Ofertori, el Capítol Catedral volgué obsequiar-lo degudament, lliurant-li un valuós present.

A la tarda, en un dels locals de les Religioses Dominiques de l'Ensenyança, mossèn Andreu oferí un extraordinari recital de piano a una nombrosa i distingida concurrència d'amistats.

A més, sobrepassa el mig segle que és, també, organista de la parròquia del Carme, en la diada de la Immaculada, amb molta solemnitat i gran gernació de fidels, els components del Cor Parroquial li dedicaren els cants de la Concelebració que va presidir junt amb el senyor rector, i li oferiren un artístic pergami.

Cal remarcar que si bé mossèn Ramírez ha estat sempre una persona de complexió menuda, ha estat tothora un sacerdot de gran vitalitat interior, enamorat de la música; destre en cant gregorià, polifònic i popular; lliurat totalment a la "seva" catedral i a la "seva" parròquia; d'una simpatia i bon humor envejables, i, sobretot, d'un accentuat i permanent esperit de servei.

Això obliga —als que havíem estat els seus petits escolanets, que al llarg dels anys hem continuat tractant-lo i som testimonis del seu bon fer—, que es divulguin uns trets que ajudaran a fer ben justificat aquests homenatges.

Mossèn Andreu va néixer a Taradell l'any 1901. Pels anys trenta, ja sacerdot, el tenim a Vic de Vicari-organista a la parròquia del Carme, on mena dues dotzenes de nois que formen l'escolania que actua sovint i que dona relleu a les principals festivitats carmelitanes.

Abans del 1936 estrena en el teatre dels "Estanislaus" una sarsuela "Flors de Martiri" musicada per mossèn Ramírez. Obra que, un cop acabada la lluita entre germans, es torna a representar al teatre de l'Orfeó Vigatà el diumenge 9 de novembre de 1941, en un festival organitzat pels Joves d'Acció Catòlica.

J. CAMPÀ F.

Mossèn Josep Saborit i Casalí celebrà les noces d'argent com a rector

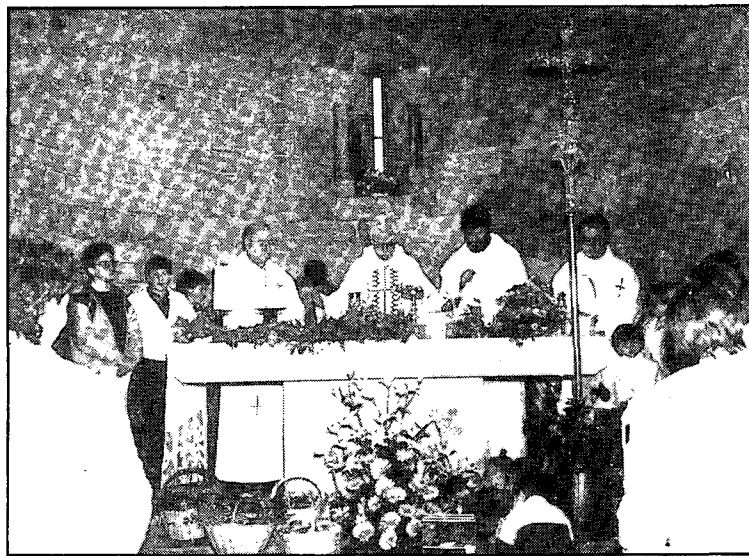
VIC.— El passat catorze de desembre, les parròquies de Sant Miquel de Terradellas (Berguedà) i de Santa Maria de Cornet (Bages), ambdues del bisbat de Vic, celebraren amb molt de goig que feia vint-i-cinc anys que les presideix com a rector mossèn Josep Saborit i Casalí.

Fou un acte molt emotiu, ple d'estimació i d'agraïment vers l'homenatjat. L'església de Santa Maria de Cornet estava plena de gom a gom.

Un cop acabada la solemne Eucaristia d'acció de gràcies que fou concelebrada, els feligresos de les dues parròquies oferiren diversos regals ben significatius a mossèn Josep agraïts per la seva tasca. La festa continuà amb una cantada d'Havaneres pel grup "Els Pescadors" de l'Escala, i acabà amb un refresc per a tothom.

Nomenaments diocesans

Per a cobrir diversos serveis diocesans, el Sr. Bisbe de Vic, Dr. Josep M.ª Guix, ha signat els nomenaments següents: Equip responsable de les parròquies de St. Pere de Jorba, Sta. M.ª de Montmaneu, St. Llorenç d'Argençola i Sta. Maria del Camí, Mn. Salvador Bardulet i Palau (moderador), Mn. Josep M.ª Grané i Altarriba i Mn. Miquel Codina i Font. Rector de Sta. M.ª de Copons i encarregat

de Sta. M.ª de Veciana, Mn. Josep Aribau i Riba. Rector de Sant Martí de Vilallonga de Ter i encarregat de Sant Julià de Tregurà, Mn. Joan Rubio i Gorchs. Rector responsable de les parròquies de Sta. M.ª de les Lloses, St. Sadurn de Sovelles, St. Esteve de Vallespirans, St. Martí de Vinyoles de Portavella i Sta. Eulàlia de Viladonja, Mn. Josep Jubells i Barbé, responsable del grup de laics que tenen cura de l'aspecte litúrgic pastoral, econòmic i organitzatiu de les esmentades parròquies, Sr. Josep Sala. Director del Secretariat de Formació Permanent del Presbiterat, Mn. Enric Vives de la Cortada i Tatjé. Vicari de Santa

Maria d'Igualada, Mn. Narcís Ribba i Codina. Capellà de les RR. Carmelites Descalces (Sta. Teresa) d'Igualada, Mn. Josep Grau i Pujols. Vicari del Remei, de Vic, P. Josep Ribalta i Jovell, O. F. M. Rector de la Mare de Déu de l'Esperança, de Manresa, Mn. Florenci Costa i Padró. Rector de Sta. Maria de Montserrat, de Manresa, Mn. Melitó Tubau i Espelt, Administrador del Seminari, Mn. Ramon Carbonell i Serrasolses. Capellà encarregat de St. Martí de Riudeperes, Mn. Xavier Coll i Ferret, i Delegat diocesà de migració, Mn. Josep Casals i Serrat. Tot sigui per a servir més bé el poble de Déu en l'Església vigatana.

PASTORAL RURAL

Vint anys després

"Després de vint anys del Concili Vaticà II, quan amb un esperançat optimisme confiàvem en una ràpida transformació de l'església, veiem com continuen una munió de fenòmens religiosos ben diferents dels ideals postconciliaris previstos. Un xic desinflat, veiem agents pastorals retornant a la religiositat popular d'una manera acrítica fins i tot defensada per alguns teòlegs. Amb tot, la majoria de forces renovadores l'han criticada. Molts dels cristians de nostres terres viuen la seva fe en un context de religiositat popular. Això no ens ha d'estranyar, perquè sempre han coexistit una ideologia tècnica i professional i una religiositat popular no il·lustrada; una cosa és el que entenen els teòlegs i els jerarques i una altra cosa ben diferent és el que el poble assimila de les seves ensenyances.

¿Què entenem per poble? Són les persones que lluiten treballant per la supervivència dels seus familiars, són els que fan el que fa tothom, sense més complicacions. La família rural procura una vida reglamentada, amb sensibilitat a pressions externes, buscant límits fixos i distincions clares en la moralitat."

Amb aquestes pinzellades, mossèn Josep Vila, rector de Vilanova de Bellpuig, de la Plana d'Urgell encetava la reflexió sobre la "Parròquia i la religiositat popular". ¿Es que el Concili devia intel·lectualitzar el poble? ¿Es que el Concili arrencava l'arrel de la religiositat popular? ¿Ens avergonyim, 20 anys després de la religiositat popular? Ens fan vergonya les processons, sants, ciris, aplecs, aigua beneïda a les piles i la velleta amb un ciri encès a Santa Rita. Heus ací un tema que preocupa tants capellans de poble. Fora rosaris, fora sants, fora benediccions de terme. En una classe de la Facultat de Teologia de Barcelona, el catedràtic comentà que en un aplec hi ha el costum d'una processó entorn de l'ermita després de l'Eucaristia. Una vegada, a mitja processó, els feligresos s'adonaren que el mossèn ja havia tocat el dos amb el seu cotxe i la continuaren sense ell.

¿Ens avergonyim de la religiositat popular? ¿Es un descrèdit del pastor l'aparent rutina exterior de la gent pietosa i d'edat? ¿Es pot emetre un judici pastoral al mateix nivell de "La Trinca", o des d'una perspectiva purament sociològica, o simplement fenomenològica?

Aquests fronts amb solcs de suor, aquestes esquenes geperudes d'aixada i tractor, aquests homes de pantalons amples i gestos rústics i senzills amb por de perdre els darrers signes de la religiositat de la seva infantesa, aquests ramats d'ovelles que els fem córrer del camp de la teologia al camp de la litúrgia, sempre amb presses i menyspreus, esperen de nosaltres la mateixa tendresa de Jesús. Jesús dolç i humil, que parlava d'ovelles, gallines, ocells, coloms, blats i vinyes, arbres i herbes, d'estius i primaveres; cada veritat teològica era transmesa des de la intimitat única, irreplicable i personal de l'oient, fins les veritats més abstractes del Regne i Cos Místic foren dites des d'un gra i d'un pàmpol i cada festa popular jueva en lloc d'anul·lar-la l'omplí de goig pasqual.

L'exposició de mossèn Vila fou pensada, profunda i sincera; per una part, la riquesa teològica de noms que sonen a campions futbolístics clericals: Schillebeeckx, Hans Küng, Rahner, Casel i Botte, per altra part sant Antoni amb el porquet o sense, santa Llúcia, sant Josep, sant Blai, cada sant especialista d'un favor.

Però si tots nosaltres som imatge de Crist, també ho és de l'església la trèmula padrina amb el ciri a les mans. Vint anys després del Concili, la velleta és més que mai la imatge d'una església arrugada i cansada, però amb el Crist encès en la flama d'espelma entre els dits deformats pel treball. El gran misteri i el gran miracle de la gràcia són presents en la carn de la nostra gent. Seria lamentable que els capellans de poble coneguèssim les pàgines de Rahner i no sapiguéssim llegir ni fullejar la religiositat popular de Catalunya.

MOSSÈN JOAN MARQUILLES I LLORENS
Departament de Pastoral Rural

BARCELONA

III Curset de Teologia a Sabadell

SABADELL.— L'Acadèmia Catòlica de Sabadell i l'Institut de Teologia de Barcelona han programat aquest tercer Curset de Teologia amb el tema "Jesús, una presència que ens qüestiona..."

Es un temari de sis lliçons que va descobrint la figura de Jesús per uns camins moltes vegades oblidats o quasi sempre desconeguts.

Aquest curset va dirigit a: educadors, catequistes i monitors d'infants i de joves, perquè puguin donar millor resposta a les preguntes que avui es fan sobre la persona de Jesús. Als laics que volen aprofundir en el coneixement de la figura de Crist. I als sacerdots, religiosos i religioses

que volen afermar-se en els seus coneixements.

Dóna aquest curs el Dr. Antoni Domènech, salesià, professor de l'Institut de Teologia de Barcelona i Director del Centre salesià d'estudis eclesiàstics "Martí Codolar".

Com hem dit, el curs es dona a l'Aula Lluís Carreras de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, c/. Sant Joan, 20, a partir del dia 15 de gener i tots els dijous següents, fins el 12 de febrer, de 2/4 de 10 a les 11 de la nit.

Inscripcions a l'Acadèmia Catòlica. Tel. 725 75 19, de 6 a 8 del vespre.

D.V.

aquest hivern
deixa't aconsellar
per

la tenda INTERSPORT
BARCELONA • MANRESA • MATARO • LLEIDA

10.000 adreces
10.000 nous lectors

5 persones de la vostra coneixença

CATALUNYA CRISTIANA *UNEIX!*

És el moment de donar **un bon impuls** a l'expansió de **CATALUNYA CRISTIANA**. També **vós podeu participar** en aquesta tasca. Probablement coneixeu moltes persones de les més diverses professions: enginyers, mecànics, mestresses de casa, agricultors, artistes, venedors... o d'altres que pensen com vós. Ens els voleu presentar?

- Ompliu les butlletes amb les adreces d'aquests amics vostres als qui veieu que pot interessar CATALUNYA CRISTIANA i envieu-nos-les.
- Nosaltres els farem conèixer el nostre setmanari. És molt fàcil però molt important!
- Col·laborareu així a fer possible l'augment de lectors que requereix el moment actual. Faciliteu-nos el màxim d'adreces possible.

Nom	Nom	Nom	Nom	Nom
adreça	adreça	adreça	adreça	adreça
.....tel	tel	tel	tel	tel
població.....	població.....	població.....	població.....	població.....
D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....

Encara podeu fer més

Aquell amic vostre que té interès per CATALUNYA CRISTIANA, doneu-li a omplir la butlleta de subscripció.

Envieu-nos-la

Catalunya Cristiana Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom.....
Domicili.....nº.....Població.....D.P.....

Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:
☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

.....
Signatura

Lloc.....Data.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ
Banc/Caixa Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte/llibreta nº se serveixin pagar els rebuts que els presentarà EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A. per la meva subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

.....
Signatura

Lloc Data

Catalunya Cristiana a cada llar cristiana **Catalunya Cristiana**

ÍNDIA

El president Singh demana a les esglésies que s'ocupin més de tasques socials

NOVA DELHI.— El president indi Zail Singh ha demanat a les esglésies cristianes que cessin els seus esforços per convertir. Els ha proposat, fins i tot, d'imposar un "memorandum". Les esglésies s'haurien d'ocupar de tasques socials, "ja que hi ha molta feina a fer prop dels malalts i els pobres entre els més pobres", ha declarat el president indi amb motiu d'una visita a un poble d'infants orfes o abandonats, "l'Ashram de l'Agneau", dirigit per una organització religiosa ajudada pels visitants austríacs.

El president també ha declarat que més d'un 40 per cent de la població índia viu al llindar de la pobresa. Les esglésies cristianes i els rics poden associar-se a fi de remeiar aquest desastre. No s'haurien de gastar diners en la construcció d'esglésies, temples o mesquites, i el president insistí que les comunitats religioses, al contrari, han de preservar els edificis ja existents. Y acabà dient que l'ajuda als pobres i els desheretats és més important. "Això és el que Déu vol".

ARGENTINA

Els "mocovies", 500.000 indis condemnats a ser nòmades

SANTA FE.— El problema dels indígenes argentins és alarmant. Per més que superen el nombre de 500.000, gairebé no han estat tinguts en compte... Entre les diverses ètnies, residents en territori argentí, destaquen els guaranis, tobas, wichís, matecos, ayo-reos i mocovies...

El mocovies han celebrat, per primer cop, una trobada a Los Laureles, província de Santa Fe. Han estat diversos centenars, arribats de les províncies de El Chaco, Resistencia i Santa Fe. Famílies senceres, procedents de La Tigrà, La Clotilde, Margarita, Berna, Barros Pasos, Las Palmas, Malabrigo, Recreo, Calchaquí...

Molts d'ells no s'havien vist mai. "Els mocovies són com una planta sembrada al carrer, que no té arrels, ni cap rebrot. No té rebrots perquè no té terra, no té on reposar el cap", van dir en la trobada.

Els mocovies ocuparen el centre i nord de la província de Santa Fe, i el sud de la província de El Chaco, cap el 1900, d'acord amb el decret n.º 36 del Govern de la província de Santa Fe. Però rara vegada els fou reconeguda la titularitat de la terra; per això continuen sent nòmades. Van d'una banda a l'altra. El descens de la producció de la canya de sucre i del cotó fa insostenible l'existència d'aquests indígenes. La desnutrició, la tuberculosi, el mal de Chagas, i l'alcoholisme —per l'altra banda— destrueixen, any rera any, la població mocoví. Enyoran la seva terra, una cultura pròpia i el descobriment de la seva identitat com a poble.

França (JOC i JOCF), Itàlia, Anglaterra i Malta se separen de la Joventut Obrera Cristiana Internacional

Escissió a la JOCI

Després de deu anys de debats, i també de conflictes, una difícil decisió ha estat presa per la Joventut obrera cristiana de quatre països —França (JOC i JOCF), Itàlia, Anglaterra i Malta—: la d'escindir-se de l'organització internacional, la JOCI. El proppassat mes de juny, va néixer una nova instància i per tant una nova sigla: la CIJOC (Coordinació Internacional de la Joventut Obrera Cristiana).

La discussió és saludable en l'interior d'un moviment, comenten per les dues bandes... a condició que sigui possible, afegeixen els francesos. Aquest no era el cas de la JOCI. Especialment des del darrer Consell internacional celebrat a Madrid el 1983. Els "oponents" no han pogut explicar-se, ja que totes les intervencions foren tancades. Acusació que refutada per la JOCI: el pla d'acció internacional, recorda, fou votat per unanimitat. L'elecció del president, al contrari, fou difícil. I el Vaticà, des del 1983, no ho nomenat consiliari internacional per a la JOCI.

Anys d'una història accidentada. Des del 1956-57, que foren establerts els primers estatuts de l'organització internacional, passant pel Consell de Linz el 1975, que acor-

dà una "declaració de principis" que va encendre la pólvora. El 1979, l'equip internacional es dissolt; una estructura provisional prepara la reunió de Madrid en la qual els minoritaris posen moltes esperances. En va. Els quatre països europeus "dissidents" es concerten per tenir una línia comuna, a fi que la seva veu sigui escoltada. Treball perdut. Aquests moviments aleshores informen els seus militants sobre la importància de la crisi, consulten les seves bases, procedeixen a les votacions. En el mes de juny, a Itàlia, neix la CIJOC.

Els conflictes porten qüestions de fons. Especialment la identitat cristiana de la JOC. En la declaració de Linz, cal arribar al paràgraf H per veure aparèixer el nom de Crist. A la JOCI, es replica que la característica cristiana és una de les sis característiques de la JOC (amb joves, obrers, etc.) i clarament anunciada. Per la JOCI, repliquen els responsables francesos, la fe es viu únicament en l'acció i no es discuteix; per tant no és necessari proposar una formació o invitar als sagraments; les paraules missió o evangelització no tenen més sentit.

En revenja, des de les primeres línies dels seus nous estatuts, la CIJOC precisa que el seu primer objectiu és anunciar Jesucrist a tots els joves treballadors. Un anunci "inseparable del compromís en la lluita per l'alliberament complet dels homes de tot tipus d'opressió". Divisió també sobre l'anàlisi global que desenvolupa la JOCI contra el capitalisme internacional, el seu únic fitó. Una anàlisi que la porta a situar-se com una organització obrera total, quan pels membres de la CIJOC, la joventut obrera cristiana no ha de substituir els sindicats o els partits —almenys en els països on existeixen— sinó enviar els joves a militar-hi. En suma, reivindiquen per cada país el dret a una pròpia anàlisi, en funció de les seves realitats.

D'ací en deriva una tercera crítica. "Cada moviment nacional és autònom en el seu país per la seva actuació", diu la CIJOC en els seus estatuts. La JOCI, creuen els dissidents, no es comporta pas com una federació de moviments nacionals, sinó com una forta sobreestructura, adreçant-se directament als militants, passant moltes vegades per damunt dels responsables nacionals.

Als quatre països funda-

dors —només quatre sobre 50 membres, precisen a la JOCI—, s'han unit Síria, Sri-Lanka i Jamaica. Portugal, Espanya i el VKAT (la JOCF belga flamenca) ocupen una posició d'observadors. Un equip provisional ocupa la direcció fins que durant el 1987 se celebri un Consell internacional al qual són invitats tots els moviments nacionals. Pel proper setembre, la JOCI reunirà el seu propi Consell internacional.

D'ara endavant, el Consell pontifical pels laics i el seu president, el cardenal Pironio, han pres nota d'aquest naixement; li han aportat el seu suport en una carta, adreçada el mes d'agost proppassat a totes les conferències episcopals, considerant-la "com la nova estructura internacional provisional" d'aquesta OIC (Organització internacional catòlica). Títol al qual sempre té dret la JOCI. Els dirigents d'aquesta s'esforcen per trobar-se amb el cardenal Pironio. Al mateix temps que desitgen instaurar una "Comissió de clarificació" comprenent membres de l'equip internacional, representants francesos, anglesos i italians. El diàleg és finalment possible. Potser massa tard.

DOMINIQUE QUINIO

GUATEMALA

L'Església denuncia els crims de 23 anys de dictadura militar

GUATEMALA.— L'Església guatemalenca a l'exili (IGE) acaba de publicar una carta circular aportant unes xifres esfereïdores de la realitat soferta per la població guatemalenca durant els 23 anys de la dictadura militar. Actualment, el país té el seu primer president civil elegit el 8 de desembre del 1985. Vinicio Cerezo després de la seva investidura no ha fet res que pugui ferir els militars, els quals tenen encara una gran influència sobre el poder civil i continua la lluita armada contra els moviments de la guerrilla a les regions rebels. Paral·lelament, l'acció dels grups paramilitars es continua manifestant.

Actualment, els guatemalencs dubten i els exiliats prefereixen observar l'evolució de la situació interna del país abans de tornar; d'altres, reagrupats en el GAM (Grup de suport mutu que aplega els nombrosos familiars dels desapareguts) fan un balanç dels anys passats. Les primeres estimacions parlen de 150.000 persones assassinades per les forces militars i de 35.000 persones desaparegudes entre 1954 i 1978.

La IGE creu que l'exèrcit durant el període de dictadura

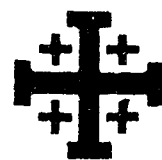
ha destruït 440 pobles i ha deixat més de 100.000 infants orfes i ha reclutat per la força més de 900.000 homes i joves a les patrulles d'autodefensa per controlar la població. Recordem, que la població total del país és de 7.986.700 habitants, dels quals un 60 per cent són indígenes. Des de l'inici de l'acció dels militars contra la guerrilla o els rebels, cal comptar entre 50.000 i 70.000 morts, i un milió de persones emigrades a l'interior del territori nacional i més de 150.000 persones exiliades.

L'Església catòlica s'ha solidaritzat amb la població constituïda per un 67 per cent de camperols. Nombrosos camperols i 16 religiosos donaren la seva vida en nom de l'evangeli entre 1979 i 1984. Les comunitats de base compromeses en la lluita per la justícia han estat assetjades pels militars. La mateixa Bíblia fou considerada com un llibre subversiu pels militars.

Segons l'Església guatemalenca a l'exili, els interessos econòmics dels Estats Units, els milions de dòlars invertits i l'embranchada de les sectes nord-americanes havien intentat la

desestabilització de la unió dels catòlics i d'atreure la simpatia dels guatemalencs. Per això, els missioners americans han passat de 2.000 el 1984 a 8.000

el maig del 1986. Això ha comportat l'augment dels creients no catòlics que actualment s'eleva al 32 per cent de la població total.

A TERRA SANTA

Amb els franciscans Custodis dels Sants Llocs. XXV Peregrinació.

31 de juliol al 12 d'agost. Places limitades. (Mínim vint-i-cinc places. Màxim quaranta-cinc)

Tretze dies de duració. Hotels quatre estrelles.

Inscripció i informes:
Comissaria de Terra Santa. PP. Franciscans
Santaló, 80. Tel. 209 23 88
08021 Barcelona

Lluís Serrahima i Villavecchia, fill del famós escriptor i polític Maurici Serrahima i Bofill, és de les poques persones que han estat en la primera línia del món de la cançó des dels seus inicis fins ara. Moltes veus acreditades es remunten a un article que Serrahima publicà al gener de 1959 a la revista "Germinabit", predecessora de l'actual "Serra d'Or", com a motor que va engegar el moviment de la cançó. Lluís Serrahima també fou present, prenent-hi part activa, en el primer recital celebrat el 19 de desembre de 1961 als locals del CICF a Sarrià, del qual tot just fa un mes va celebrar-se el vint-i-cinquè aniversari. Actualment, Lluís Serrahima és el Cap del Servei de Música del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

—Al número de gener de 1959 de "Germinabit", Lluís Serrahima deia: "Us imagineu si, com a França, tinguéssim aquesta mena de trobadors com són els "Chansonniers", que anessin pels pobles i per tot el país cantant cançons nostres". Fins a quin punt creu que aquest article va influir en el desenvolupament posterior del moviment?

—Tot i que l'article tenia la pretensió de ser el fonament del moviment, no va ser l'únic. L'article el vaig escriure d'acord amb en Josep Benet, que em va donar la idea que s'havia de fer alguna cosa en el camp musical, i sobretot amb la cançó, que s'ajustés amb el temps que vivíem.

—Abans ja n'havia parlat amb en Miquel Porter. Després s'hi van anar incorporant gent com la Remei Margarit, l'Espinàs, etc. Des de que es va escriure l'article fins que vam començar, van passar gairebé tres anys, en els quals no vam parar de fer coses, però no trobàvem la manera d'engegar.

—Però van engegar. Pel 19 de desembre de 1961 estava anunciat al CICF (Centro de Influencia Católica Femenina) de Sarrià, sempre segons el programa oficial escrit encara en castellà, una "Sesión Extraordinaria dedicada a la poesía de la Nova Cançó. Cantarán con acompañamiento de guitarra, Remei Margarit, Miquel Porter, J.M. Espinàs, interpretando canciones propias, traducciones catalanas de G. Brassens y de Porgy and Bess y poemas de Salvat Pappaséit a los que han puesto música" ¿Per què es fixa aquesta data com a inici de la cançó, si en realitat anteriorment ja s'havien fet recitals?

—Sí, ja s'havien fet altres recitals, però en el del 19 de desembre del 61 van acudir com a espectadors ja membres de la classe intel·lectual catalana, que li van donar una certa importància. Per això ressaltem aques-

ta data, ja que és el moment en què la gent de la cultura del país prenen consciència del fet.

—Aquell dia pressentien el ressò que tindria el moviment?

—No, tant no. Aquell dia ja havíem recollit una mica d'experiència i vèiem que hi havia un clima favorable per tirar endavant el moviment. Ara, que després sortien figures com han sortit, no ho sabíem.

"Setze jutges d'un jutjat..."

—Entre els pioners, hi figurava gent ja coneguda dins el món cultural català. Escriptors, advocats, metges... Va influir que els pioners ja fóssiu coneguts?

—Sí, va tenir una certa importància, el fet de ser gent amb carrera, d'una burgesia mitjana, coneixedors dels problemes del país, ficats on s'intentaven fer coses noves...

—Però si no hi hagués hagut la situació política que hi havia, hauria tingut el mateix ressò la cançó?

—Sí, tal com es desprèn de la frase de Vázquez Montalbán, "Contra Franco vivíamos mejor", el fet d'anar tots a una, d'haver viscut tants anys de silenci, va poder influir. Però en aquell moment aquell silenci començava a esquerdar-se. Va ser el moment que van aparèixer Edigsa, la Banca Catalana... No només la cançó. La cançó va tenir major repercussió popular perquè el poble sentia coses que feia temps volia sentir i s'hi sentia identificat.

—Quin públic tenia, la cançó?

—Tots els recitals primers foren contractats pel poble, tant casinos com centres parroquials. I recalco els centres parroquials perquè els capellans van ajudar molt en aquest aspecte. Molts capellans van veure en la cançó una mena de sortida per a la joventut, una manera de despertar moltes coses que estaven adormides, mitjançant les cançons, que potser no eren molt bones, però que deien coses.

—Els pioners, quan us van plantejar deixar la cançó?

—Quan vam arribar a ser setze jutges.

—S'havien plantejat mai dedicar-s'hi seriosament?

—No, només volíem obrir un camí nou.

—En passar de ser amateurs a professionals, va notar-se algun canvi?

—No. Això va passar a partir d'en Serrat, que va marcar una mica la pauta d'una cançó més comercial, que seguia uns exemples més italians, al contrari dels pioners que havíem seguit uns exemples més francesos.

—El fet que la cançó es comercialitzés va influir?

—No, aleshores es va normalitzar el que nosaltres

Ara fa un mes va complir-se el vint-i-cinquè aniversari del primer recital de la Nova Cançó. Hi era present Lluís Serrahima i Villavecchia, advocat pertanyent a la mitjana burgesia barcelonina. Ell mateix havia escrit el 1959 un article demanant el naixement d'un moviment semblant al que seria més tard la "Nova Cançó". Actualment és Cap del Servei de Música del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Amb ell hem cançó. Serrahima, tot de la cançó en gràcies a ell destaca t parroquials, aquest gènere

25 anys d'ençà del primer recital d'un moviment de

EL POBLE S'IDENTIFICA MISSATGE DE LA "N

Raimon. El fet que la cançó transcendís les fronteres del Principat cap al País Valencià i les Illes va ajudar a la normalització de la llengua catalana en aquelles terres.

Lluís Llach va congrega el 6 de juliol del 1985 més de cent mil persones al camp del Barça. Aquest recital va demostrar la vitalitat que encara té la cançó al nostre país.

volíem. Cada cantant va anar trobant la seva editora, el seu "manager", els que s'hi volien dedicar, i els altres van continuar actuant com a aficionats fins que van plegar. La nova cançó neix a partir de tres grans grups: els setze jutges que l'inicien, la música comercial que surt

una mica més tard i, entremig, el Raimon.

—Ara que parla de Raimon, la cançó va tenir el mateix ressò al Principat que a la resta de Països Catalans?

—Va tenir un ressò, si bé potser va ser diferent en ser les caixes de ressonàncies diferents, però sí que va causar

impacte. Raimon va fer un gran impacte a la seva terra, a València, i quan més tard va aparèixer M^a del Mar Bonet, a Mallorca, també va tenir impacte, i després van tenir èxit aquí. Tots els països de parla catalana es van interrelacionar a través de la cançó.

h parlat del passat, el present i el futur de la
ahima creu que cal adaptar-se als nous
estacant el paper que ha representat
la història última del nostre país,
olts factors, entre els quals
ambé el paper jugat pels centres
com a locals adients per desenvolupar
re musical.

gran ressò a Catalunya

IFICÀ AMB EL NOVA CANÇÓ

Maria del Mar Bonet
va popularitzar el
moviment de la cançó
a les Illes.

Amb Joan Manuel
Serrat va arribar
la polèmica al món
de la nova cançó.

—S'ha experimentat algu-
na evolució del 61 ençà en el
món de la cançó?

—Evidentment. Tots els
que vam començar a cantar
en aquell moment en sabíem
molt poc i a còpia d'anar can-
tant i d'aprendre cant i músi-
ca, han après a cantar. S'ha
evolucionat en la qualitat del

producte.

—Acabada l'època de resis-
tència, hi va haver algun canvi?
canvi?

—Sí, en no tenir un front
comú on dirigir-se, es va pro-
duir una dispersió. Per altra
banda, des de les institucions
no es va saber agafar aquell
fenomen.

—S'ha culpats les institu-
cions d'abandonar la cançó des-
prés de servir-se'n. S'ha reco-
negut la tasca duta a terme per
la cançó?

—Ho ha reconegut el pú-
blic català, omplint els tea-
tres, omplint el camp del Bar-
ça, amb en Llach; el reconei-
xement que val és aquest, no
el d'una institució o una per-
sona en especial.

—Parla de Llach. La cançó
no s'ha identificat massa amb
uns cantants concrets (Llach,
Serrat, Marina, Maria del
Mar...).

—No, són els que desta-
quen. És com si diguéssim
que identifiquem l'òpera amb
la Caballé. Els altres són gent
important que també fan una
gran tasca i que a vegades
són fins i tot més bons, però
que pel que sigui no desta-
quen tant.

—També s'ha acusat els
mitjans de comunicació de no
fer prou cas a la cançó...

—Sí, els mitjans de comu-
nicació catalans no han sa-
but donar suport a la creació
catalana que s'ha fet. Ara,
últimament, sobretot TV3,
van obrint més camins. Però
amb Catalunya Ràdio no. A
Catalunya Ràdio hi ha la
mentalitat que la música cat-
alana és dolenta i passa una
mitjana de música catalana
molt baix, un 5-6%. Arribarà
un moment que això es modi-
ficarà. El mateix pes de la
creació dels nostres músics
farà que això es modifiqui.

—Quina política porta la
Generalitat al respecte?

—Des que sóc a aquest
Departament, des de fa més
d'un any i mig, que donem
suport a grups nous. L'any
85 vam donar suport a dotze
grups que feien rock. L'any
86 ho hem tornat a fer, però
separant la cançó del rock.
Els grups de rock els hem re-
partit per sis sales de tot Ca-
talunya, i en una xarxa de
teatres hi hem intercalat re-
citals de cançó, que van des
de Llach, Maria del Mar o
Marina fins a Joan Aimeric,
Pere Canal o Enric Hernáez.
Darrera tot això poden sortir
coses molt interessants.

—Per acabar, com veu el
futur de la cançó? Optimista?
Pessimista?

—Ni optimista ni pessi-
mista, realista. Del 61 ençà
han passat moltes coses, s'ha
passat del franquisme a la
democràcia, i tota l'estruc-
tura social ha canviat, no no-
més en la cançó. En aquest
moment el món està interna-
cionalitzat, les multinacio-
nals tenen una força tremen-
da i estan bombardejant tots
els països de música anglo-
saxona. Això fa que els mús-
ics pensin que si no fan allò
no són bons, perjudicant la
creació espontània autòcto-
na. Però els temps són així i
no hi ha altre remei que fer
rock en català, jazz, etc. Si
abans es cantava amb una
guitarra sola, ara es fa en un
grup amb bateria, teclats i
guitarra elèctrica. Hem
d'adaptar-nos als temps.

JOSEP COMAJOAN

Saba nova

Lluís Serrahima destaca que la cançó va triomfar en
moments en els quals es donava un "silenci", mentre que
ara es veu eclipsada enmig del "brogit". La cançó també ha
passat del silenci al brogit, però paradoxalment, com
menys silenci hi ha hagut més s'ha silenciats la cançó.

Són 25 anys del silenci al brogit. Uns 25 anys que co-
mençaven amb l'article publicat a "Germinabit" pel ma-
teix Lluís Serrahima "Ens calen cançons d'ara", on dema-
nava l'inici d'un moviment que aglutinés tothom qui tin-
gués ganes de fer una cançó nova, a l'estil de la que es feia a
França. Fou la feina de tota una colla de pioners, proced-
dents de la burgesia mitjana barcelonina i preocupats per
la cultura del país. Josep Mª Espinàs, Lluís Serrahima, els
germans Porter Moix, Delfí Abella... I el 19 de desembre de
1961, a Sarrià, es feia el primer recital, amb les actuacions
de Josep Mª Espinàs, Miquel Porter, Remei Margarit —en
cinta— i Lluís Serrahima.

1962 representa la cristal·lització definitiva d'unes es-
perances i uns desitjos cobejats durant els anys anteriors.
Els Setzes Jutges, als quals s'han incorporat Delfí Abella i
Francesc Pi de la Serra, tenen contacte amb el jove Ramon
Pelegero, Raimon, que aporta el to valencià al moviment
de la Nova Cançó. Però el fet veritablement decisiu per a la
història del moviment va succeir els dies 20, 21 i 22 de se-
tembre de 1963, amb la celebració a Barcelona del Festival
de la Canción Mediterránea, que guanyarien la parella
Raimon-Salomé amb la cançó "Se'n va anar". Aquest fet
va representar el llançament definitiu i la popularització
del moviment de la nova cançó. El mateix dia del triomf
del "Se'n va anar", una nova veu s'incorporava als "Setze
Jutges": Guillermina Motta. Poc temps després s'hi incor-
poraria M^a del Carme Girau, valenciana. Enric Barbat,
Xavier Elies, Martí Llauredor, Joan Ramon Bonet i Maria
Amèlia Pedrerol augmentarien el nombre fins a dotze. El
número tretze seria un jove del Poble Sec, Joan Manuel Ser-
rat. Aquest darrer representaria un nou model de cançó,
més comercial i propera al tipus de cançó que es feia a Ità-
lia, en contraposició a l'estil afrancesat dels jutges ante-
riors. El mateix Serrat obriria la primera gran polèmica dins
el món de la cançó. El seu pas a la llengua castellana i la
tensió que es va obrir en ser elegit per representar TVE al
Festival d'Eurovisió, cantant en castellà, i la seva posterior
renúncia, farien entrar la cançó en un moment de certa cri-
si d'identitat.

Paral·lelament als jutges, altres cantants, més propers
a la línia del folk nord-americà, fundaven el "grup de folk".
Eren els Pau Riba, Xesco Boix, Jaume Arnella... I el 1967
s'incorporarien al grup inicial els tres darrers jutges: Rafael
Subirachs, Maria del Mar Bonet i Lluís Llach. Amb ells ar-
ribaria la professionalització definitiva del moviment. El
grup va començar a dispersar-se i a anar cadascú pel seu
cantó. Amb els anys anirien sorgint noves veus, com les de
La Trinca, Ovidi Montllor, Ramon Muntaner, Marina
Rossell o Al Tall. Molts haurien de passar diferents vicissi-
tuds per sobreviure artísticament: prohibicions, censures
de cançons, exilis temporals a l'estranger, etc.

Amb l'esdeveniment de la democràcia, la cançó va dei-
xar de tenir el seu sentit reivindicatiu i molts noms foren
oblidats, mentre altres deixaven de cantar. Amb tot, en els
darrers anys s'ha notat un nou reeiximent del fenomen,
amb l'estil adaptat als nous temps i el sorgiment de nous
grups, amb el suport —sembla que ara de veritat— de les
institucions. Duble Buble, Pantaix, Bocanegra, Via Quar-
ta, etc., són noms que comencen a sonar en l'ambient musi-
cal del país. Alhora, nous cantants retornen la vitalitat que
semblava perdura d'un temps ençà. Són els Enric Hernáez,
Héctor Vila, Pere Canal, Josep Tero... Tanmateix, l'excu-
sa que la cançó no interessava al públic català es veia reba-
tuda el 6 de juliol de 1985 quan 100.000 persones es congre-
gaven al camp del Barça per escoltar Lluís Llach. Són 25
anys, entre el silenci i el brogit. Que en siguin 25 més. Per
molts anys.

J.C.

CALENDARI

Diumenge, 25 de gener. III del temps ordinari. La Conversió de sant Pau. Santa Elvira, verge i màrtir.

El sol surt a les 7,08 i es pon a les 17 hores (hora solar).

Festa major a Sant Pau de Ribes, Sant Pol de Mar i Torrelles de Llobregat.

Dilluns, 26 de gener. Sant Timoteu i Titus, bisbes. Santa Batilde, reina i santa Paula, vídua.

Fira a Oliana.

Dimarts, 27 de gener. Santa Àngela de Merici, fundadora. Sant Mer, abat i sant Vitalià, papa.

Festa major a Mataró.

Dimecres, 28 de gener. Sant Tomàs d'Aquino, doctor; sant Valeri i sant Julià, bisbes.

Festa major al Pla de Sant Tirs i Verdú.

Dijous, 29 de gener. Sant Pere Nolasc, fundador; sant Sulpici Sever, escriptor i sant Constanci, màrtir.

Festa major a Benavent de Segrià, Caldes de Montbui i Campins.

Divendres, 30 de gener. Santa Martina, verge i màrtir i santa Jacinta de Mariscotis, verge.

Dissabte, 31 de gener. Sant Joan Bosco, fundador i sant Tarcisi, màrtir.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

25 de gener. Diumenge III durant l'any. Lectures: Primera, Is 9,1-4, S 26, segona 1C 1,10-13.17, tercera Mt 4,12-23.

26 de gener. Dilluns. Sant Timoteu i sant Titus, bisbes. Lectures: Primera 2 Tm 1,1-8, o bé: Tit 1,1-5, S 95, segona Lc 10,1-9.

(He 9,15.24-28, S 97, segona Mc 3,22-30).

27 de gener. Dimarts de la setmana III durant l'any. Lectures: Primera, He 10,1-10, S 39, segona Mc 3,31-35.

28 de gener. Dimecres de la setmana III durant l'any. Lectures: Primera, He 10,11-18, S 109, segona Mc 4,1-20.

29 de gener. Dijous de la setmana III durant l'any. Lectures: Primera, He 10,19-25, S 23, segona Mc 4,21-25.

30 de gener. Divendres de la setmana III durant l'any. Lectures: Primera, He 10,32-39, S 36, segona Mc 4,26-34.

31 de gener. Dissabte de la setmana III durant l'any. Lectures: Primera, He 11,1-2.8-19, Lc 1,69-75, segona Mc 4,35-40.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Els governs confessionals i els no confessionals

Si bé un govern confessional corre efectivament el risc de voler fer-ho anar tot a missa, també es cert que un altre de no confessional corre el risc de tirar terra al damunt de tot el que sigui FE religiosa o cultura desenvolupada a partir d'aquella creença. A través dels mitjans de comunicació de què disposa sembla alegrar-se que la televisió no mostri el dibuix de la veritable religió, sinó la caricatura. Sort n'hi ha, que els esvorancs fets a la religió són com els que les bombes poden fer al mar. L'aigua es clou i el mar segueix el seu camí. Quan els vots quantitativs són la font de la moral —lleï permissiva de l'avortament— un país es troba ja en dictadura. Si no es tenen en compte les necessitats religioses de l'esperit humà, s'edifica un món de mort i de violència destructora, i en tenim, actualment, la mostra.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de l'Estanty

HOMES I INSTITUCIONS

Clarícies

Lletra de Folguera a López-Picó

Catalunya ha celebrat el centenari del naixement del gran poeta Josep M. López-Picó. Va ser un gran amic d'un altre preclar poeta, Joaquim Folguera, al qual López-Picó va manifestar-li un dia que era un home cast. I Folguera va respondre: "Sóc cast en els meus versos perquè soc orgullós. Orgull, pudor, castedat, solitud... Vet aquí una cadena infalible que acaba amb la serenitat davant la mort. Veig que m'ha sabut entendre. No tothom ho creu així. És desolador veure allò que la gent diu algunes vegades dels meus versos, tot elogiant-los".

Circumstàncies adverses

En les conjectures difícils, en les circumstàncies adverses, és quan cal posar-se realment a prova, tant en la vida pública com en la privada. És aleshores quan s'evidencia la fortitud i capacitat de reacció dels més dècants. És, també, quan els homes de les hores difícils, fets per la prova i la recuperació, saben donar el seu propi to.

Plany

Costa molt poc escoltar un plany, compartir la confidència que assuaia el cor, donar la mà a l'hora del desànim. Són vibracions de fina sensibilitat humana, estímuls animosos per tal de continuar vivint amb esperança.

El temps

El bell record podrà col·lo-

car a l'ànima cansada unes notes líriques de suau melangia. Cal esperar. És allò que diuen i fan els metges davant la complicada malaltia: esperar. Sí; s'ha de deixar passar el temps per tal d'arribar a una ideal conformitat. Vivim en una època en la qual les il·lusions i entusiasmes es destrueixen per les realitats.

Les campanes

En tota l'obra ingent d'Antoni Gaudí, apareixen influències de l'art dels sons: són els àngels, que llancen al vent les seves notes vibrants, per mitjà d'unes enormes trompetes recites. Per tal d'atendre la digni-

tat de la música, Gaudí no menyspreava els més petits detalls referents a l'acústica.

D'ací la gran emoció de les campanes, perquè com més velles són, més bé sonen, i cada dia millor, fins abans d'esdernenar-se, que és quan produeixen millor sonoritat.

Per això el gran arquitecte Gaudí, poc abans de la seva mort, va manifestar a un grup que sortia de visitar el Temple de la Sagrada Família: "Les campanes donen els seus millors sons abans de trencar-se". No oblidem que les generacions més joves no estan habituades a l'alegre o trist so de les campanes.

LEANDRE AMIGÓ

ADULTS EN LA FE

El misteri escarístic (1)

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Hom ha de reconèixer la profunda dimensió i vitalitat que el Vaticà II ha aportat a la litúrgia de l'Església. I concretament a la renovació i valoració de l'Eucaristia. La missa d'abans del concili i la d'ara, amb tot i que és la mateixa, succeeix en un clima molt diferent. La llengua llatina, la postura del sacerdot, l'actitud dels fidels, el ritme de les lectures, etc... han variat. I certament per a bé dels fidels.

El Concili Vaticà II, en la Constitució "Sacrosanctum Concilium", sobre la litúrgia, deia així: "L'Església, amb sol·lícita cura, procura els cristians no assisteixin a aquest misteri de fe com a estranys, sinó que comprenent-lo bé a través dels ritus i les oracions, participin conscientment, piadosament i activament en l'acció sagrada, siguin instruits amb la Paraula de Déu, aprenguin a oferir-se a si mateixos en oferir l'hòstia immaculada no només per mans del sacerdot, sinó juntament amb ell: el perfeccionin dia a dia per Crist Mitjancer en la unió amb Déu i entre si, per tal que, finalment, Déu sigui tot en tots" (SC n. 47). Un text en què no hi sobra res. I que destaca tota la dimensió de l'eucaristia per a la vida cristiana. Per això cal que considerem, doncs, aquest sagrament de l'Eucaristia que és "la font i la culminació de la vida cristiana".

Memorial

Segur que us heu fixat en aquests mots que, en la pregària eucarística, clouen la narració de la institució i la consagració: "Feu això, que és el meu memorial". Cal, doncs, prestar atenció al terme "memorial".

"Memorial" és un tecnicisme arrelat en l'Antic Testament. I es pot definir així: és un acte de culte referit a un esdeveniment passat de la salvació per a reviu "aquí i ara" la gràcia d'aquest esdeveniment en l'acció de gràcies i la benedicció; això revifa l'esperança en l'acompliment definitiu de la salvació i hom recorda a Déu les seves promeses, tot suplicant-li que continuï a realitzar-les.

Hom ha de connectar, d'entrada, la pasqua jueva, constituïda en memorial, i la pasqua cristiana de la qual és memorial l'Eucaristia.

Memorial de l'alliberament d'Egipte

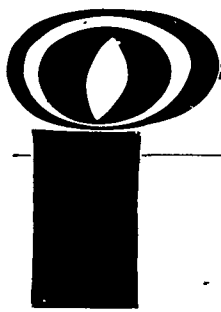
Què era la pasqua israelita? En l'estadi nòmada d'aquest poble, era una festa primaveral en la qual hom immolava un anyell com a sentit de preservació dels malefics. En una d'aquestes pasqües, Déu intervé a favor dels israelites i poden assolir la llibertat que el Faraó els negava. Llavors, doncs, en un estadi ulterior, restà constituïda com a memorial de la sortida d'Egipte. Serà, d'ara en endavant, el record del moment en què Jahvè els salvà, els dugué a la terra promesa i els donà la llei o aliança.

Però això els israelites no ho celebren com un mer record, no. Per a ells, a cada pasqua, hi ha una connexió, una reviviscència espiritual del do. Cada jueu, quan celebra la festa s'endinsa en la Pasqua, se sap salvat. A Ex 13,8 llegim: "Aqueix dia, donaràs al teu fill aquesta explicació: És a causa del que Jahvè va fer per mi quan vaig sortir d'Egipte". El pare de família no diu pas "quan els avantpassats van sortir d'Egipte".

Memorial de la mort i de la resurrecció del Senyor

Per als cristians, l'Eucaristia és el "memorial" de la mort i de la resurrecció del Senyor. Es tracta de la nova Pasqua, la veritable que es posada al nostre abast cada vegada que celebrem l'Eucaristia. El ritu de la Pasqua jueva és traslladat ara, en el temps de les realitats, a la persona de Jesús. Ell, morint i resuscitant, ha fet la nostra Pasqua. Ell ens nodreix amb el seu "cos entregat" per nosaltres i la "seva sang, vessada" per nosaltres. Mort i resuscitat, intercedint davant del Pare, el Senyor és sempre lliurat per a nosaltres. El qui ens salvà, el qui ha establert una nova aliança, el qui ha començat el cel nou i la terra nova, el qui ens durà a la consumació total, és sempre a l'abast de tots els homes que han viscut, viuen i viuran en la història.

El "memorial" comporta la presència real de Crist en l'Eucaristia, la comunió o banquet, el sacrifici... Aquesta darrera noció no pot pas ser oblidada. Convindria aquí analitzar els relats dels sinòptics (Mt 26, 26-29; Mc 14, 22-24, Lc 22, 17-20) i de 1 Cor 11, 23-25.

Vere Sanctus

“A GALILEA DELS PAGANS, EL POBLE HA VIST UNA GRAN LLUM”

Aquest text ens és familiar: el llegim a la nit de Nadal, una mica més llarg, fins al moment en què parla del “noi que ha nascut”. Però avui el llegim sense aquesta referència, perquè el que interessa és anticipar el context de la profecia que l'evangelista ens diu acompanyada en la predicació de Jesús, començant per Galilea. Dues coses val la pena destacar, en aquest sentit: Galilea és territori “dels pagans”, és a dir, frontera entre Israel i les “nacions”; terra de pas i de diàleg, recordatori que Israel no està sol...; la segona, la imatge de la llum: passar de caminar a les fosques, fent desviacions i amb perill, a caminar a plena llum, és realment “salvador”, i, per això, omple d'alegria. Les dues coses s'acompleixen amb la predicació de Jesús.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (8:23b-9:3)

En temps passats, el Senyor humilià el país de Zabul i de Neftali, però a la fi dels temps enaltirà el camí del Mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans. El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós. Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa; s'alegren davant vostre com la gent a la sega, com fan festa els vencedors quan reparteixen el botí. Heu trossejat el jou que li pesava, la barra que duia a l'espatlla i l'agulló del qui l'arriava; tot ho heu trossejat com al dia de Madian.

“EL SENYOR M'IL·LUMINA I EM SALVA”

Cantem aquest salm com a destinataris de la llum de Crist, que ens salva amb la seva Paraula i el seu misteri pasqual. El text del salm és equivocat quan diu “fruiré en aquesta vida”. La interpretació clàssica que n'ha fet la Vulgata es podria traduir més aviat per “la terra dels vivents”, o el “país de la vida”. La vida que nosaltres rebem del Senyor no és limitada pas a “aquesta”, sinó que engloba aquesta i la futura. Per això diem que estem “salvats en esperança” (Rom 8:24).

Salm 26: 1,4,13-14 (R.:1a)

El Senyor m'illumina i em salva,
¿qui em pot fer por?
El Senyor és el mur que protegeix la meua vida,
¿qui em pot esferir?

R.: El Senyor m'illumina i em salva.

Una cosa he demanat al Senyor,
i la desitjo amb tota l'ànima:
poder viure a la casa del Senyor
i vetllar pel seu temple. R.

N'estic cert, fruiré en aquesta vida
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor!
Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi.
Espera en el Senyor! R.

“POSEU-VOS D'ACORD I QUE NO HI HAGI DIVISIONS ENTRE VOSALTRES”

Continuant la lectura del començament d'aquesta carta, el text d'avui és, sens dubte, el més adequat perquè ens adonem, d'una banda, que els primers cristians tenien ja les dificultats que nosaltres tenim —també eren persones humanes!—, i d'altra, que l'octavari de pregària per la unitat dels cristians, que avui acabem, és ben justificat. No és pas la divisió el que correspon a la realitat d'un sol baptisme!

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1:10-13,17)

Germans, pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres; estigueu ben units en una sola manera de pensar i en un sol parer. Perquè alguns de la casa de Cloa m'han parlat de les desavinences que hi ha entre vosaltres. Vull dir que cadascú de vosaltres afirma: «Jo sóc partidari de Pau», «doncs jo, d'Apol·ló», «jo, de Quèfes», «jo, de Crist». ¿Com és això? ¿El Crist està dividit? ¿Es que Pau ha estat crucificat per vosaltres o heu estat batejats en el nom de Pau? Crist no m'ha enviat a batejar, sinó a anunciar l'evangelí, i a fer-ho sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi el seu valor.

Entre el cant del “Sant” que clou la introducció a la pregària eucarística —el Prefaci— i la primera invocació de l'Esperit Sant —epiclesi de consagració— hi ha en algunes pregàries eucarístiques unes frases de transició que comencen amb les paraules “Vere Sanctus es, Domine...”. Són el ressó del “Sant”, i la represa de la pregària per part del sacerdot que celebra l'eucaristia.

En les pregàries eucarístiques del Missal, això es troba així a la pregària eucarística II i a la III. És el text d'aquesta última que comentarem.

• “Senyor, vós sou realment sant...”

La pregària s'adreça al Pare, com tota la resta del text de les pregàries eucarístiques. Aquí, doncs, “Senyor” equival a “Pare”, i no a Jesucrist, habitualment anomenat “el Senyor”.

L'Església confessa, d'entrada, la “santedat” de Déu, reafirmant el cant que acaba de cantar. La santedat de Déu és la seva condició de totalment-Altre, de transcendent, d'invisible, d'inefable... Ell digué a Moïses, quan desitjava veure'l: “El meu rostre no el veuràs pas, perquè l'home no pot veure'm i continuar viu” (Ex 33, 20). Aquesta confessió és l'actitud d'Isaïes davant la glòria del Senyor, i la de Moïses davant l'esbarzer incandescent... La celebració de l'Eucaristia ens posa inefablement en comunió amb la santedat de Déu: “Amunt els cors!”.

• “I amb raó us canta lloança tot l'univers creat...”

La santedat de Déu no significa separació de nosaltres, per part seva; ni tampoc la confessió de la santedat ens deixa a nosaltres en silenci. Déu, alhora que és el que sosté totalment-Altre, és també el creador de totes les coses: el que sosté l'univers creat. Totes les pregàries eucarístiques, en un o altre moment, fan referència a la creació. I és que l'eucaristia és la confluència meravellosa entre les coses creades —el pa de la terra, el fruit de la vinya— elaborades per la criatura primogènita de Déu, l'home, amb el seu treball, i la decisiva intervenció salvadora de Déu envers els homes: el misteri pasqual de Jesucrist el seu Fill. Quan el pa i el vi de l'eucaristia són transformats en el Cos i la Sang del Crist glorificat a la dreta del Pare, la creació de Déu troba la seva plenitud de sentit, perquè es converteix en signe real de la nova creació, el cel nou i la terra nova anunciats pels profetes i pel nou testament (vegeu 2 Pere 3, 13, i Apocalipsi 21, 1.27).

La reacció més òbvia davant d'aquestes meravelles de Déu és la lloança, l'acció de gràcies, l'admiració...

• “...perquè doneu vida a totes les coses i les santifiqueu...”

Heus aquí el motiu de la lloança, en primer lloc: la vida de les coses i la seva santificació. La santedat de Déu es comunica, doncs, a allò que Ell ha creat. No és una santedat tancada i incommunicable, sinó generosa, expansiva, oferta a tothom. L'amor de Déu és com una font generosa, capaç de saciar tothom qui vulgui acostar-s'hi.

La mateixa encarnació del Fill de Déu ha estat, primer de tot, la forma de “santificar” la humanitat. Els dies de Nadal han estat propicis per meditar les afirmacions dels Pares de l'Església i de la litúrgia: “la naturalesa humana rep, amb l'encarnació del Verb, una incomparable dignitat”. I el bap-

tisme de Jesús en el Jordà és un signe profètic d'aquesta purificació dels pecats del món que permetrà a l'home entrar en comunió amb la santedat de Déu.

Més encara: l'eucaristia que celebrem és un moment privilegiat d'aquesta obra santificadora de Déu. El pa i el vi passen a ser, des de la seva categoria de criatures de Déu, “les coses santes”, com es complau d'anomenar-les la litúrgia oriental. Són “santes” perquè estan en l'àmbit d'allò que Déu mateix assumeix per posar testimoni de la seva presència, invisible en si mateixa.

• “...pel vostre Fill Jesucrist, nostre Senyor, i amb el poder de l'Esperit Sant”

La comunicació entre Déu i els homes s'ha fet cada vegada més intensa i plena a l'interior d'una història salvífica, que ha arribat a la maduresa, o plenitud, amb la presència mateixa del Fill de Déu, entre nosaltres. Aquesta presència ha estat totalment al servei de la reconciliació entre el Pare i la creació que és obra de les seves mans. Tot el que fa el Pare ho fa pel Fill, amb la “cooperació” del poder —o, millor, de la força “virtus”— de l'Esperit Sant. Tota la Trinitat és activa en creació, vivificació i santificació.

Però la vivificació i santificació de les coses no és encara el motiu més decisiu de la lloança.

• “...i no deixeu mai de reunir-vos un poble, que, de llavant fins a ponent, presenti al vostre nom una oblació pura”

L'obra definitiva de la Trinitat és l'Església, “el poble reunit en la comunió del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant”, com deia san Cebrià. És una obra que es va realitzant en el temps, i que només en la glòria de la consumació es revelarà en tota la seva plenitud. Ara, en el temps present, aquesta reunió es fa per la Paraula de l'evangelí, i pel sagrament del baptisme i de la confirmació.

Però no és una reunió per estar reunit, sinó una reunió per a l'eucaristia; per fer oblació, pura, anunciada misteriosament pel profeta Malaquias 1,11, procedent de tots els pobles. Des dels començaments mateixos de l'Església, els cristians vegeren en aquestes paraules del profeta un anunci de l'eucaristia. És que eren molt conscients que l'eucaristia és una gran lloança, universal, feta al Pare, en comunió amb la lloança perfecta de Déu que ha estat, una vegada per sempre, el sacrifici de Crist en la Creu, mogut per l'Esperit Sant. Acte d'amor, de fidelitat, d'obediència, de proclamació de l'amor de Déu als homes... El poble reunit per Déu no pot trobar una lloança millor que la de Jesucrist.

• Síntesi

Trinitat, creació, Església. Heus aquí els eixos fonamentals d'aquest text de transició entre el “Sant” i l'epiclesi de consagració, en la pregària eucarística III. Quan els fidels escolten de llavis del sacerdot, o quan aquest el recita de manera que els fidels puguin assumir la pregària com a seva, cal que tots ens fem conscients que estem parlant de nosaltres mateixos: el poble universal per a la lloança perfecta del Pare per Crist, amb Crist, i en Crist, en la unitat de l'Esperit Sant.

“ANÀ A VIURE A CAFAR-NAÛM, PERQUÈ S'HAVIA DE COMPLIR ALLÒ QUE ANUNCIAVA ISAÏES”

El text inclou dues narracions: el començament de la predicació de Jesús a Galilea, i la vocació dels primers deixebles. Dels dos, és més important el primer; la vocació dels deixebles pren més relleu, en canvi, en el cicle B, en la lectura de l'evangelí de Marc.

Com en altres moments, Mateu presenta la predicació de Jesús com l'acompliment de les profecies. El que vol subratllar aquí és la universalitat de l'evangelí, tema important per a la comunitat judeo-cristiana a la qual s'adreça l'evangelista. D'altra banda, així com el començament de l'evangelització es fa a Galilea, també des d'una muntanya de Galilea enviarà el Ressuscitat als deixebles a reunir l'Església d'entre tots els pobles (vegeu Mat. 28, 16-20). Galilea és, doncs, anunci de la universalitat.

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu (4:12-23)

Quan Jesús senti a dir que Joan havia estat empresonat, se'n tornà a Galilea, però no anà a viure a Natzaret, sinó a Cafar-Naïm, vora el llac, a la regió de Zabul i de Neftali, perquè s'havia de complir allò que anunciava el profeta Isaïes: «País de Zabul i de Neftali, camí del mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans: El poble que vivia a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós». Des d'aquell temps Jesús començà a predicar així: «Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop».

Tot vorejan el llac de Galilea, veié dos germans, Simó, l'anomenat Pere, i Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors, i els digué: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes». Immediatament abandonaren les xarxes i se'n anaren amb ell. Més enllà veié altres dos germans, Jaume i Joan, fills de Zebedeu. Eren a la barca amb el seu pare, repassant les xarxes, i Jesús els cridà. Ells abandonaren immediatament la barca i el pare, i se'n anaren amb ell. I anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la Bona Nova del Regne i guarint entre la gent tota malaltia.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Jesús és la llum

El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum; una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós (Is 9:1). Isaïes parla als exiliats a Assíria; ells són el poble, el poble de Déu, que en altre temps havia caminat i progressat a la plena llum de la gràcia del Senyor i que el pecat de la seva infidelitat havia sumit en les tenebres de la captivitat. Ara és el poble que avança a les fosques. I aquest poble ha vist una gran llum esperada llarg temps, somniada, cercada en va enmig de la tenebra del seu comportament. Però que a la fi Déu fa brillar damunt d'ells: **Una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós.** És la llum de la llibertat retrobada. **Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa; s'alegren davant vostre** (Is 9:2a-c). Perquè Jahvè, que és la llum del poble, és també la seva llibertat. Sant Mateu fa una lectura cristiana d'aquest oracle d'Isaïes i l'aplica a l'entrada de Jesús a Galilea a l'hora de començar la seva missió evangèlica. **I anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la Bona Nova del regne i guarint entre la gent tota malaltia** (Mt 4:23).

Aquella llum, que apuntava per als caputius i que envaïa tot el país tenebrós de la Galilea del temps de Jesús, ara brilla enmig nostre en l'assemblea eucarística. Per això cantem amb el salmista, però amb un to ple del tot: **El Senyor m'il·lumina i em salva** (v. 1a). Ell, Jesucrist, és la nostra llum verdadera que brilla enmig de les tenebres del nostre fang pecador i ens salva de la nostra opacitat. Ara som llum en el Senyor, nosaltres, que en altre temps érem fosc (Ef 5:8) de pecat. Ell ens ha alliberat. I seguim clamant amb el salmista:

Jo sóc la llum del món

(Salm 26 -H.27-:1.4.13-14 R.: 1a)

JOSEP M. ARAGONÈS

ta: **Qui em pot fer por?** (v. 1b). Ni la mort ja no ens pot espantar, perquè Crist resuscitat és el qui protegeix la nostra vida. **El Senyor és el mur que protegeix la meua vida, qui em pot esferir?** (v. 1cd). En som ben conscients de tota aquesta il·luminadora realitat, els qui celebrem l'eucaristia?

L'Església, casa de llum

Amb el salmista fem ara la pregària dels estadants de la casa de la llum. **Una cosa he demanat al Senyor, i la desitjo amb tota l'ànima: poder viure a la casa del Senyor** (v. 4a-c). Vet aquí el que el misteri de la vida cristiana ha realitzat. Pel baptisme, el desig de viure a la casa del Senyor, ser de la seva família —fills de Déu amb el Fill—, s'ha convertit en meravellosa realitat. Ha començat així el procés de creixement personal i comunitari de la nostra personalitat de fills de Déu. I és en la reunió eucarística que aquest procés de creixença —de maduració humana i cristiana— es va consolidant i enfortint. Igual que el salmista, cadascun de nosaltres desitja ser un estadant permanent de la casa pairal de Déu, i no s'accontenta a anar-hi esporàdicament de visita. Hi volem viure **tots els dies de la vida** (v. 4d).

Aquí tenim en realització dinàmica, el misteri de l'Església. El Senyor ens ha il·luminat i, a la llum de la seva crida, ens ha menat a la casa de la llum, que és i ha de ser l'Església de Crist. Ens hi ha fet entrar per la porta gran dels fills, amb el bany de l'aigua i la paraula, fets resplendor de resurrecció amb Jesús, el Fill. I ens fa seure a taula per alimentar-nos amb el pa i el vi de la comunió amb l'amor de Déu i dels germans. Som en l'Església, som Església, i volem ser-hi **tots els dies de la vida per fruir-hi de l'estima del Senyor i vetllar pel seu temple** (v. 4d-f). Si Jesús és la Llum del món, i l'Església és el Cos de Crist, ella també és llum del món. Aquesta és la seva destinació: seguir les petjades d'aquell que és Llum i que en la seva vida mortal, tal com l'evangelista d'avui ens ensenya, era testimoni viu de la llum entre el poble que vivia a les fosques, proclamava la Bona Nova lluminosa del Regne amb paraula intrèpida, i cridava a seguir-lo amb convenciment i amb joia. La seva acció evangelitzadora era fer el bé, predicar la veritat i cridar a seguir-lo. La resposta nostra es diu conversió. Que el salmista ens ho diu amb aquestes altres paraules: **fruir de l'estima que em té el Senyor i vetllar pel seu temple**. En el clos precisament de casa seva. **Fruir-hi**, ens diu, o sigui: allí, a la casa del Senyor —l'Església—.

L'ecumenisme, camí de llum

Hem rebut una missió: **vetllar pel seu temple**. No tant pel temple material, construït per mà d'homens, com pel temple viu, Cos de Crist, fet amb les pedres vives que som tots els fidels, els qui creiem que Déu ens ha salvat en Jesucrist i volem viure ara i ací —en aquesta vida— de la bondat que em té el Senyor (v. 13).

I és aquests dies que se'ns encareix que preguem i treballem —**que vetllem pel seu temple**— perquè les esquerdes que obstinadament hi fem i hi mantenim amb les nostres absurdes i pecaminoses divisions, no l'escarneixin. És veritat que l'Església verdadera de Crist, el temple del seu Cos Místic, no hi ha qui l'aterri. És una construcció molt més forta que l'empenta demolidora del nostre pecat. És obra del Senyor, no nostra. Però nosaltres fem obstacle amb les nostres divisions a la credibilitat del sagrament de la salvació de Crist enmig del nostre món. Per això hem de vetllar pel seu temple. No és sols la lluita contra les tenebres de fora, la que ens urgeix, sinó la lluita contra l'opacitat interior. Nosaltres, que hem de ser llum en el Senyor, ens entestem a ser poble que avança a les fosques. **Germans: Pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre nosaltres** (1C 1:10). Tasca ingent, aquesta de vetllar amb amor per la unitat de la casa del Senyor. Moltes vegades fins sembla impossible d'assolir-ne l'èxit. És l'hora d'escollir el salmista: **Sigues valent. Que el teu cor no defalleixi. Espera en el Senyor** (v. 14). Entestem-nos a obrir camins a la Llum.

Nota: Vegeu un altre comentari a aquest salm a CATALUNYA CRISTIANA, n.º 335.

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

35. El reticle endoplasmàtic

Vam dir dels ribosomes que, a més d'haver-n'hi de dispersos pel citoplasma, se'n troben sobretot entapissant les membranes del reticle endoplasmàtic de l'interior de la cèl·lula. Això va fer pensar als biòlegs: és que hi ha cap relació entre reticle i ribosomes? Per a esbrinar-ho calia primer conèixer la naturalesa de les membranes reticulars. El lector agrairà que expliquem una mica les recerques que s'han fet a aquest respecte. La història de la descoberta del reticle endoplasmàtic i de la seva composició i funcions és prou interessant per parlar-ne. També en aquest cas el microscopi electrònic en fou el protagonista.

El descobriment del reticle endoplasmàtic

A finals del segle passat hom ja s'havia plantejat quina seria l'estructura del citoplasma. És clar que la cèl·lula només podrà mantenir-se estable i actuar si els seus elements s'hi troben estructurats. I cada biòleg hi deia la seva. Així sorgiren les teories alveolar, granular, fibril·lar, reticular... que amb el nom ja descriuen quina estructura postulaven per a la cèl·lula. La postura escèptica de no afirmar res és la que va acabar dominant. Cal mencionar, però, la troballa que feren C. Garnier i J. Bouin el 1897, amb un simple microscopi

òptic, d'una formació d'apariència reticular i que en un cert punt de la cèl·lula semblava fer-hi una funció especial i que Garnier batejà amb el nom d'"**ergastoplasma**".

Cal esperar els estudis que K. R. Porter i G. E. Palade feren amb el microscopi electrònic en el període de 1953 a 56 per a saber-ne amb certesa alguna cosa més. Després de moltíssimes observacions en multitud de cèl·lules arribaren a la següent conclusió: a tota cèl·lula eucariota hi ha un conjunt de cavitats aplanades —ara en diem **cisternes**— molt variades i ramificades en canaliculs, que envolten el nucli i es continuen fins a la membrana plasmàtica que embolcalla tota la cèl·lula. Mirant la cèl·lula en secció semblen només tubs o conductes que s'entrellacin, però en realitat són fonamentalment cavitats planes és a dir col·locades entre dues membranes paral·leles, que són com una invaginació de la membrana plasmàtica única. Aquestes membranes poden aparèixer entapissades de ribosomes, o sigui amb aquests corpuscles fortament adherits en gran quantitat, o bé totalment llires. Això fa que en aquest "**reticle endoplasmàtic**" (nom que li posà Porter) es distingeixin dues zones diferents: la **rugosa** i la **llisa**. La rugosa és tan atapeïda en alguns punts que fins i tot s'arriba a veure amb el microscopi

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

copi òptic: és precisament l'ergastoplasma de Garnier. Els ribosomes que s'hi troben enganxats estan units fent com rosaris, anomenats **poliribosomes** o més breument **polisomes**.

Com que les observacions fetes amb el microscopi electrònic no poden fer-se amb la cèl·lula mantinguda viva, hom podia plantejar-se el següent interrogant: No podria ser que les dues membranes paral·leles fossin en realitat una membrana doble que s'hagués separat en morir la cèl·lula? Calia aclarir-ho. La qüestió es resolgué amb la tècnica del contrast de fases, que es pot aplicar en cèl·lules viues. I efectivament els biòlegs hi "veieren" que les dues membranes estaven separades, amb tot i que el gruix de la separació era al límit de resolució del microscopi òptic.

I com s'hi ha originat en cada cèl·lula aquest complicat enraixat de cisternes i canaliculs? Sembla que és el nucli el qui n'ha dirigit la construcció. Ja P. Weiss feia notar el 1953 que tot el reticle és prolongació de la membrana nuclear i G. E. Palade va observar el 1955 que desapareixia del tot en aquelles cèl·lules que en fer-se adultes per-

den el nucli, com ho fan els glòbuls rojos de la sang.

Composició i funcions

Cada membrana simple del reticle endoplasmàtic està feta de la mateixa manera que la plasmàtica que rodeja la cèl·lula: amb un gruix de set mil·lèsimes de micró té una capa bimolecular d'un lípid (substància greixosa) emparedada entre dues proteïnes que la recobreixen.

I per què la major part del reticle és rugós, ple de ribosomes? Ja sabem que l'ARNm ha de travessar tot ell un ribosoma perquè s'hi pugui sintetitzar una proteïna, però com que forma una cadena prou llarga pot començar a posar-se en un segon ribosoma sense haver acabat encara de passar a través del primer. Si troba, doncs, ribosomes ben col·locats sobre la membrana podrà fer això amb facilitat. I no tan sols dos ribosomes, sinó tres, quatre o cinc alhora poden trobar-se enfilats per un mateix ARNm. De fet a la superfície de la membrana el microscopi electrònic hi veu polisomes de tres, quatre o cinc ribosomes. Serà, doncs, només per a facilitar aquesta tasca que són adherits a les membranes, com va suggerir A. Rich del Massachusetts Institute? Sembla que encara hi ha una altra raó: és molt probable que la cèl·lula necessiti l'associació dels ribosomes i de la

membrana endoplasmàtica en bona col·laboració per poder sintetitzar amb facilitat les proteïnes. Així ho exposà R. W. Hendler el 1963 a la revista Nature: els aminoàcids que han de formar les proteïnes penetrarien en la membrana on hi ha les molècules lipídiques i d'allí serien recollits pel ribosoma. Una prova d'això és que l'activitat dels ribosomes adossats a la membrana és clarament més intensa que la dels dispersos pel citoplasma.

I encara hi ha una altra funció més clara del reticle endoplasmàtic: la de transport. S'ha pogut comprovar amb el mètode dels isòtops radioactius que alguns enzims sintetitzats en ribosomes enganxats a les membranes travessen aquestes membranes i passen a l'interior de les cisternes on s'acumulen en forma de grànuls, que són expulsats a l'exterior pels canaliculs quan els necessita una altra part de l'organisme. I dins de la mateixa cèl·lula el reticle serveix de xarxa de comunicacions: per ell circulen les substàncies que la cèl·lula ha de fer servir en cada punt concret.

Finalment s'ha dit que el reticle endoplasmàtic fa d'esquelet de la cèl·lula com un suport mecànic del citoplasma. Però hom creu avui dia que l'autèntic esquelet cel·lular és un altre: el reticle "microtrabecular" descobert el 1976. Ja en parlarem.

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

Viu actualment un procés d'expandiment

El cant gregorià, un tresor artístic i religiós

L'interès que s'observa en molts sectors pel gregorià fa que s'organitzin cursos, conferències i audicions d'aquest cant que segueix plenament vigent. Enric Dordal, escolapi, ens parla d'aquest fet i fa una referència molt especial a la "IV Trobada de Cant Gregorià" que va constituir un èxit absolut. Al nostre país es constata que, afortunadament, nous grups estudien, treballen i canten les melodies gregorianes.

El dia 4 de desembre de 1963, el papa Pau VI aprovava amb la seva signatura el primer document conciliar del Vaticà II. Era la Constitució sobre la sagrada Litúrgia, que a l'aula havia obtingut 2.147 vots favorables, 4 d'adversos i 1 de nul dels Pares conciliaris.

En el n.º 116 d'aquesta Constitució es llegeix: "L'Església reconeix com a propi de la litúrgia romana el cant gregorià; aquest en igualtat de condicions, ha d'ostentar el lloc principal en les accions litúrgiques".

El cant gregorià porta aquest nom pel fet que el papa sant Gregori el Gran (590-604) va reunir en el seu Antifonari les diverses composicions anteriors que eren cantades en la celebració de l'Euca-

veritable decadència. Era el monestir de Sant Pere de Solesmes (França) restaurat pel seu primer abat Dom Pròsper Gueranger el qual l'any 1837 rebia l'encoratjament de la Santa Seu per l'obra que realitzava.

L'any 1915 a Montserrat se celebrava el I Congrés litúrgic impulsat pels Pastors de l'Església catalana, amb el seu Prímat de Tarragona i el Nunci del Sant Pere. El cant gregorià, la seva difusió i la seva pràctica com a mitjà de participació del poble fidel en la sagrada litúrgia fou una de les més reeixides conclusions de la notable assemblea. El Dr. Lluís Carreras, el P. Abat Marçet, el monjo P. Gregori Sunyol, i d'altres exímis homes d'església posaren tot se-

de Quaresma a la tarda, per torn en algunes parròquies i esglésies de la Ciutat, es cantaven les vespres, seguides de la processó amb les lletanies dels Sants, i de la benedicció amb el Santíssim. Això ho organitzava l'Schola Cantorum de Sabadell.

Altres actes col·lectius com són Congressos eucarístics, Catequístics, entronització de la Mare de Déu de Montserrat, reunien amb el cant gregorià multituds de fidels.

Una celebració gregoriana que perdura

És la de la "dominica Laetare" de Terrassa que cada any, organitzada per l'Scholae, reuneix en el recinte de les antigues esglésies egarenses de Santa Maria i de Sant Pere, un nombre considerable d'amants del cant gregorià, en la celebració de l'"Statio" de la rosa. Fa uns 55 anys que s'inicià aquesta festa consistent en la celebració eucarística, que normalment es fa a l'església de Santa Maria, precedida de la benedicció de la rosa i l'aspersió de l'aigua beneïda i de la processó litànica pels voltants de l'església, on el que presideix la celebració disposa, en arribar al temple, la rosa beneïda al peu de la creu. L'ànima d'aquesta festa litúrgica fou el P. Miquel Altisent, el qual amb el P. Josep Franquesa la instituïren i encara avui, com una herència valiosa es manté en vigència pels gregorianistes actuals.

Després del Concili Vaticà II

La reforma introduïda en les celebracions litúrgiques i l'ús de les llengües vernacles després del Concili Vaticà II, ha portat a la composició de noves melodies per als textos actualment vigents en català. Això ha fet que, dissortadament el cant gregorià hagi estat gairebé bandejat de la Casa de Déu, a Catalunya, i a d'altres països. Ja hem vist el que diu el Concili sobre el cant gregorià. Els papes Pau VI i el papa actual han reconegut la vigència del cant tradicional de la litúrgia romana en diverses ocasions. Així caldria alternar els cants en llengua vernacle i el cant gregorià, en les celebracions. El poble fidel no perdria o tornaria a adquirir la pràctica de les melodies gregorianes.

Resulta que actualment, en el món intel·lectual i en molts fidels, hi ha un desvetllament d'interès pel cant gregorià. Es duen a terme estudis, cursos, conferències i fins i tot concerts (millor diríem audicions) de cant gregorià. I en diversos llocs celebracions en cant gregorià.

A l'església de Sant Felip Neri de Barcelona la missa cantada amb gregorià que va començar-se fa un parell d'anys, amb l'aula d'estudi que cada dijous al vespre es realitza, cada vegada té més concurrència de fidels, que hi participen.

L'any 1985 a Subiaco i a París se celebraren congressos internacionals de cant gregorià.

I a Catalunya fa uns anys que a l'antic monestir de Santes Creus cada estiu s'hi celebren cursos de cant gregorià, amb conferències, audicions i celebracions litúrgiques.

La IV Trobada de cant gregorià va constituir un èxit absolut.

Primeres trobades

Les tres primeres trobades de cant gregorià es van fer successivament a Arenys de Mar, a Santes Creus i a Terrassa. Són fruit dels cursos de gregorià de Santes Creus. Per tal que hi poguessin prendre part sacerdots, que els diumenges estan ocupats en les respectives parròquies, es varen fer el dia 12 d'octubre.

Quan se celebrà la III a Terrassa l'octubre de 1985, els representants de l'Schola Cantorum de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell i el grup de la Coral dels Pucris Cantores de Sant Agustí de l'Escola Pia de la mateixa ciutat, s'oferiren per preparar la IV Trobada que es faria a la ciutat vallesana, però el dia 6 de desembre, perquè el 12 d'octubre queia en diumenge.

Prèviament es féu l'elecció del material i dels cants que s'havien de preparar tant per a la celebració eucarística com per a l'audició.

Es van imprimir 20.000 cartells. Es van cursar 11.000 cartes i programes. Es comunicà a tots els prelats: bisbes i abats de Catalunya, i a totes les parròquies de la província de Barcelona i de les principals ciutats d'altres bisbats. Es mantingué contacte amb els altres set grups de cant gregorià, als quals se'ls enviaren els cantorals, dels quals se n'imprimiren 14.000 exemplars. Catalunya Cristiana en publicà una informació-anunci a tota plana, i reberen també informació moltes altres persones vinculades amb la música, sobre tot d'església.

La celebració de la IV Trobada de cant gregorià

Arribà el dissabte dia 6 de desembre, dissabte de la primera setmana d'Advent.

Abans de les nou del matí ja es presentaren alguns dels grups participants. A dos quarts de deu i a la sala d'actes de l'Escola Pia, es féu l'acte de benvinguda i es passà a tractar de l'estatut intern de la "Federació catalana de Cant Gregorià" així com també a l'assaig dels cants de l'audició.

A l'església es féu un assaig dels cants de la celebració eucarística. Abans però hi hagué una visita explicada de l'església de l'Escola Pia, veritable obra d'art religiós modern, inaugurada el 1932 en ple moviment litúrgic, obra de l'arquitecte Bernardí Martorell.

Una vintena de sacerdots acompanyà el Sr. Bisbe Dr. Ramon Daumal en la celebració dels Sants Misteris, amb una gran par-

ticipació de tots els assistents que emplenaven la nau del temple i que alternaven els cants de l'ordinari amb les veus blanques de l'Escolania. Es cantaren els propis de la missa del dia. Els cants foren dirigits pel P. Josep Vidal, director de l'Escolania, i a l'òrgue el Sr. Josep Torrents, director de l'Escolania de la Garriga. Després de la benedicció foren llegides les adhesions del Sr. Cardenal-arquebisbe de Barcelona, del Sr. Arquebisbe-Prímat de Tarragona, dels Srs. Bisbes de Vic, Girona, Lleida, Urgell i de l'Abat de Solesmes (França). El P. Abat de Montserrat era representat pel P. Gregori Estrada. Posteriorment es van rebre adhesions del P. Abat de Solius i del P. Abat de Montserrat.

Al migdia, a l'auditori de la Caixa de Sabadell, es tingué la mostra o audició de cants gregorianes del temps d'Advent. El cor era format per una seixantena de gregorianistes dels diferents grups i dirigit pel Mtre. Joan M. Aragones, el qual donava abans una notícia o comentari de cada peça. El programa era format per introïts, antifones, ofertoris i himnes de la Litúrgia d'Advent. L'audició resultà molt reeixida tant per part de l'execució com per l'assistència de públic, que ocupava tota la sala. Prèviament es podien adquirir els dossiers que contenien els cants de l'audició.

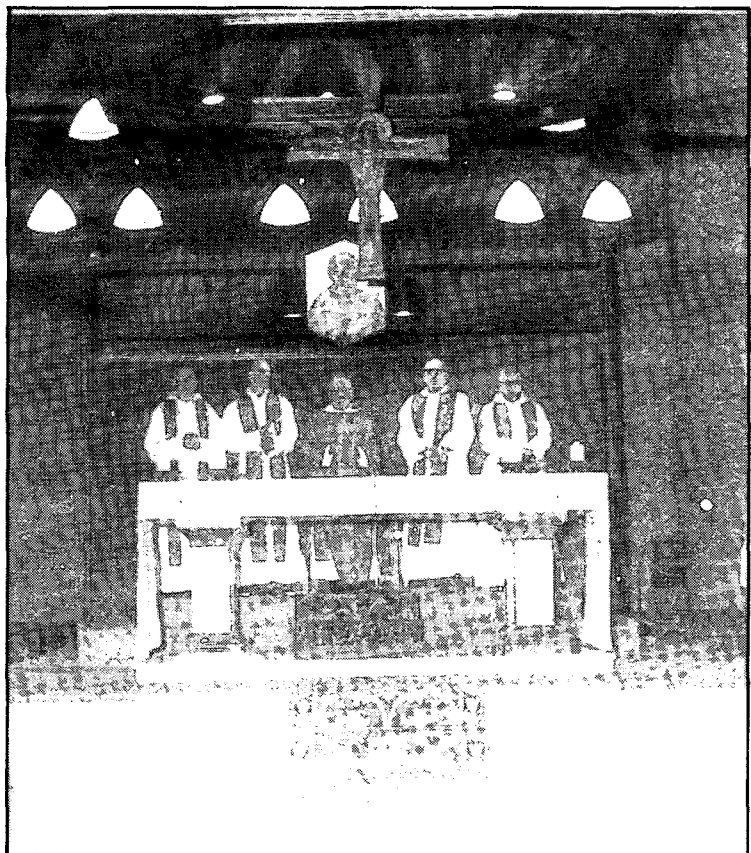
Acabada aquesta, al santuari de la Mare de Déu de la Salut es cantà la "Salve Regina" de 5è to. Després un dinar de germanor uní els cantaires en un restaurant proper al santuari.

Cal fer esment del plat commemoratiu de la trobada en el qual amb la figura de sant Gregori s'hi poden llegir aquestes paraules del prefaci IV del temps ordinari: ELS NOSTRES CANTS, SENYOR, QUE RES NO AFEGEIXEN A LA VOSTRA GRANDESA, A NOSTRES ENS FAN PROGRESSAR CAP A LA SALVACIÓ, PER CRIST SENYOR NOSTRE.

La Caixa d'Estalvis de Sabadell i el Banc de Sabadell han contribuït a fer front a les despeses que una tal diada ocasiona. També hem rebut algun altre donatiu d'algun particular amant del cant gregorià.

El periòdic local "Sabadell" s'ha fet ressò de la Trobada.

Tots els assistents i participants a aquesta IV TROBADA DE CANT GREGORIÀ guardarem un gran record de tots els actes i, a la vegada, ens afermem més en l'amor de les belles melodies de la pregària cantada de l'Església.

Els papes Pau VI i Joan Pau II han reconegut la vigència del cant tradicional de la litúrgia romana en diverses ocasions.

ristia, i reorganitzà a Roma l'Schola Cantorum. Els altres papes van continuar la labor iniciada en conservar i augmentar el tresor musical heretat. I en propagar-se fora de Roma la litúrgia romana, el cant gregorià s'estengué pels diversos països de l'occident.

És de sobres sabut que el papa sant Pius X, en el seu "Motu proprio" sobre la música sagrada del 22 de novembre de 1903 va donar un gran impuls a la difusió del cant gregorià, i al reconeixement de la polifonia clàssica.

Ja abans, en el pontificat de Lleó XIII, una abadia benedictina havia emprès el treball de restaurar i d'estudiar el cant gregorià, que havia arribat a un moment de

guit les seves facultats en l'obra projectada. El cant gregorià començà a ser practicat pels fidels. El mestre Llongueras fundà a Terrassa l'Schola Cantorum més antiga de les existents. Era l'any 1905. En segueixen d'altres, en diferents parròquies de Catalunya. Els PP. Josep Franquesa i sobretot el P. Miquel Altisent escolapis, amb altres sacerdots i músics cristians, propaguen la participació en el cant sagrat gregorià. És cantat el gregorià en la missa i en les vespres, en les festes més importants com era el cas a Sabadell i en altres ciutats. A Sabadell, el P. Josep Franquesa introduí, després de la guerra la pràctica de les "Estacions quaresmals" com es feia aleshores a Roma. Els diumenges

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

"Així com l'aurora assenyala el creixement d'un nou dia, l'anar-nos fent grans ha de significar l'anar CREIXENT en tots els aspectes de la vida.

La persona gran, doncs, no ha de considerar que està a la tardor de la vida, sinó a l'aurora d'una vida més plena i més pròxima al Sol de l'amor de Déu que no té posta."

Dr. JOSEP PONT i GOL
Arquebisbe emèrit de Tarragona
(En la Trobada de gent gran a la capital del Tarragonès,
el dia 12-12-86)

Una vellesa feliç

El nombre de la gent gran augmenta: l'edat s'allarga i és possible gaudir d'un millor nivell de vida i de salut..., malgrat tot, no tota la gent gran assoleix el que seria desitjable, ni tots els qui ho assoleixen se senten més feliços. La felicitat no s'aconsegueix tan sols vivint, sinó vivint humanament i, més encara..., vivint cristianament.

Ningú no vol sentir-se vell. Tothom vol viure molts anys, afegint anys a la vida. És compaginable una vida llarga amb una joventut perllongada? Som capaços d'afegir vida als anys?

Quan hom és jove, pensa que està llaurant els solcs on plantar-hi la llavor de la vellesa? Preparem un jardí o un camp de cards? Una vida sense cap esforç pot convertir la vellesa en un camp de deixalles... Possiblement som capaços de preparar fins l'últim detall d'un viatge de cap de setmana, però oblidem la preparació pels anys cimers de la vida...

Hi ha qui, tot menjant i bevent sense mida, pretén arribar a gran sense nafres. Algú dirà que cal gaudir de l'avui sense mesura, ja que tenir-ne cura si no sempre allarga la vida, la fa certament més llarga...

El qui sempre és sobri, en passar-se en alguna ocasió, pot fruit més, malgrat que massa sovint hom justifica la manca de temperança tot dient: un cop l'any no causa dany...; una flor no fa estiu...; avui ens ho podem permetre, demà ja començarem a fer bondat..., encara que aquest demà no arribi mai... La mort quasi sempre ens agafa desprevinguts. La vellesa no! Hi ha fets que l'anuncien i ens desvetllen del nostre ensopiment: algú ens ofereix el seient en el bus...; amablement sens diu avui...; el caminar es fa lent, les articulacions cruixen tot pujant les escales...; el rostre s'arruga...

Si, malgrat tot, el cor bateja amb il·lusió, podem dir-nos encara joves... en l'esperit. Hi ha joves de 70 anys i vells de 35 anys. Sentir-se feliç a la vellesa no és tant tenir bona salut, com l'acceptar joiosament, esportivament i cristianament la realitat, tot vivint-la al més intensament possible.

LLUÍS ANTONI

La gent gran, ferment en el món

Durant el Sínode extraordinari celebrat a Roma l'any 1985, el Sant Pare amb els bisbes d'arreu del món van exhortar-nos a aprofundir en la doctrina del Concili Vaticà II.

Ara, se'ns anuncia per la tardor d'enguany la celebració d'un nou Sínode, que serà dedicat a estudiar "la vocació i la missió dels laics en l'Església i en el món".

"Vida Creixent", juntament amb els nostres germans de "Vida Ascendente" dedicarem una atenció especial a viure aquest esdeveniment eclesial amb l'estudi i la reflexió de com ha de ser aquest fer-nos "presència-ferment" en el món de la gent gran.

A partir del proper mes d'abril, fins a desembre, en les reunions dels nostres grups procurarem: VEURE, quina és la missió que l'Església ens confia com a laics; REFLEXIONAREM, sobre allò que més directament ens afecta en la nostra condició de gent gran; i ens decidirem a ACTUAR, segons la consciència i les possibilitats de cada un de nosaltres, per tal de difondre el missatge de salvació que l'Església adreça al món en l'hora actual.

Els temes per a afavorir aquests coneixements i vivències, seran els següents:

- 1.- ÉSSER PRESENTS, d'una manera real, compromesa i activa.
- 2.-
- 3.- L'ESPERIT EVANGÈLIC: en l'AMOR en el SERVEI en el PERDÓ
- 4.-
- 5.-
- 6.-
- 7.- ÉSSER PRESENTS AMB ESPERIT EVANGÈLIC: Dins la família

En la convivència En la comunitat
En diversions i parroquial.
esplais. En la vida social i política.

Tot plegat és prou engrescador perquè els que pertanyem a "Vida Creixent", i tothom que vulgui participar-hi, ens anirem a fer aquest treball amb seriositat i entusiasme, per respondre a la crida que se'ns fa, i veure d'aconseguir per a tothom una vida digna, tant pel que fa a la dimensió humana com en l'espiritual.

Tothom té dret a una vida digna tant en la dimensió humana com en l'espiritual.

Com fer "productiva" la jubilació

Sembla que una de les característiques dels nostres temps és la productivitat. No fa pas massa anys encara prevalia allò de "tant tens, tant vals". Sembla, doncs, que ens aquest aspecte s'hagi progressat, perquè posseir i no produir no és, certament, cap virtut. Fins i tot podria tenir una mica a veure amb la paràbola dels talents, tot i que l'abast d'aquesta apunti més alt.

Com totes les coses humanes, també aquest valor de la "productivitat" pot presentar una cara desfavorable quan, esgrimint-la com a valor absolut, a una persona se l'aparta, se la "retira" del treball; amb el consegüent trauma que això comporta a bon nombre d'afectats.

Avui, però, hom pot comptar amb una ajuda que pot pal·liar aquest problema, i és la que ofereix la iniciativa d'una Associació de gent gran que, amb

el nom de "CONEX" va constituir-se a Barcelona fa un parell d'anys i que actualment és en camí de consolidació.

Aquesta entitat s'adreça a tots els qui se sentin desanimats o mancats d'estímuls, en haver estat "cessats", i els ofereix la possibilitat de mantenir vives les il·lusions i el sentir-se útil, mitjançant el posar el seu temps lliure —i llurs coneixements i aptituds— a la disposició de tothom qui els pugui necessitar.

Fruit de les aportacions il·lusionades que va rebent, CONEX ha pogut establir ja un "Fons de coneixements i experiència" que, convenientment codificat, permet d'oferir un seguit d'informació, assessorament, contactes entre persones amb afinitat d'aficions o de col·leccionisme, etc., sense altra gratificació ni cost que el goig de poder oferir i la satisfacció de rebre allò

que, en un moment donat, hom voldria tenir a l'abast.

Això pot ajudar molta gent a descobrir que els seus problemes o mancances (no d'ordre econòmic, és clar!), poden ser atenuats i, potser, resolts, en compartir uns amb altres els seus dots o el seu temps, amb la qual cosa s'estableix un gratificant esperit de cooperació entre ells.

Hem donat aquesta informació perquè veiem que es tracta d'una manera de fer "productiva" la jubilació i es posa en pràctica una activitat, ben cristiana per cert, l'ajuda mútua. I, també, perquè creiem que s'adiu força amb els valors que vol promoure el nostre moviment, que no pretén pas una espiritualitat desencarnada, sinó compromesa en tot allò que ajudi les persones a "créixer" en tots sentits, humans i espirituals.

A Montserrat, el 29 d'abril del 1987

Amb tota la gent gran de les vuit diòcesis catalanes. "Vida Creixent" anuncia a tots, amb un gran goig, aquest pelegrinatge a l'electa muntanya de l'excelsa Mare, per a demanar la seva intercessió perquè "hi hagi fe, honestat, concòrdia, unitat i pau entre tots els catalans" (Dr. Torras i Bages) LA UNITAT, EN LA FE I L'AMOR, ÉS LA NOSTRA FORÇA. SIGUEM-HI TOTS!

Se'ns obren nous horitzons

Com a resultat de les dues primeres Trobades interdiocesanes de Manresa, comencem a albirar-se ja alguns bons auguris pel que fa a l'expansió del nostre moviment arreu de Catalunya.

Ens consta, i agraïm, la bona disposició amb què l'acullen els bisbes de Lleida, Solsona, Tarragona, Vic... i el suport que donen a alguns dels seus diocesans, preveres i laics, que s'esforcen a dur a terme, al més aviat possible, la implantació de "Vida Creixent" en llurs respectives demarcacions.

El mes de desembre passat hem tingut l'avinentosa de participar en diversos actes públics, celebrats a diferents localitats del nostre principat, en els quals a més d'oferir-nos l'oportunitat de poder saludar i rebre directament l'encoratjament de l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Torrella i del seu antecessor, i actual arquebisbe emèrit, Dr. Pont i Gol, hem pogut reforçar

els vincles d'afecte amb els amics, Josep Riera i Güell, de Tarragona; Josep Campà, de Vic i Jaume Perramon, de Manresa; i els preveres, mossèn Claramunt i mossèn Xandri, de la diòcesi de Solsona. Del Segrà rebem també notícies del bon amic Fermí Tomàs, amb les quals ens fa arribar ensem els ànims i la benedicció del Dr. Malla, bisbe de Lleida.

A tot això —no caldria dir-ho— cal afegir-hi la riquesa i l'escalf que representa haver pogut establir contacte directe amb la gent gran d'aquelles localitats i haver comprovat tan de prop tot el que bon nombre de persones abnegades fan per atendre'ls degudament en tot.

Donem-ne, tots plegats, gràcies a Déu i no cedim en l'esforç de cada dia per a escampar la bona nova del regne de l'amor, la pau i la plenitud que Ell vol per a nosaltres i els nostres germans.

25.000 joves en el pelegrinatge a Londres

Taizé prepara una trobada de joves Est-Oest a Iugoslàvia

25.000 joves de deu països d'Europa (20.000 d'ells procedien del continent i 5.000 eren de les illes Britàniques) van participar del 29 de desembre al 2 de gener a la novena peregrinació europea de Taizé, trobada ecumènica juvenil, organitzada per la comunitat ecumènica de Taizé, a França. Hi havia 5.000 italians, 4.000 espanyols, 2.000 Iugoslavs... Concretament, de Barcelona van sortir trenta-sis autobusos cap a Londres, lloc de la trobada.

Els joves, repartits entre diferents llars de 200 parròquies de la capital britànica, van dividir la seva jornada en matí i tarda. Al matí els joves van romandre als barris on s'hostatjaven i foren convidats per les famílies i les parròquies. Van prendre part en diversos debats i pregàries als temples

de les seves parròquies respectives. En aquestes trobades matinals, els joves van intentar trobar la confiança dels uns en els altres, la confiança que els havia encomanat trobar el germà Roger, de Taizé, el dia de la seva arribada: "La confiança en els altres té la font en la confiança en Déu", els havia dit. Així mateix, els joves hostatjats a les parròquies de l'est de Londres van celebrar trobades amb comunitats de joves musulmans, sikhs i hindús, molt abundants en aquella zona.

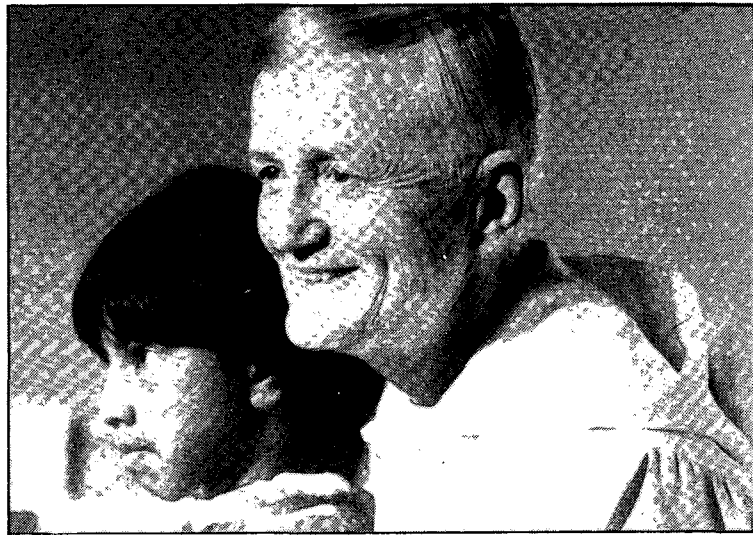
Després de dinar, els 25.000 joves convergien vers els llocs de pregària comuna: les dues catedrals anglicanes de Saint-Paul i Westminster Abbey, les dues catedrals catòliques de Westminster i Saint-George, i el Central Hall Methodist. Tots aquests centres

de trobada estaven comunicats per ràdio i altaveus per tal de participar conjuntament en les pregàries, activitat fonamental en les peregrinacions de Taizé.

Trobada de joves Est-Oest

El 30 de desembre fou monsenyor Basil Hume, arquebisbe de Westminster, qui va dirigir-se als joves. Entre altres coses, el cardenal catòlic va dir: "No cal buscar només què podem fer nosaltres per Déu, sinó també què pot fer ell per nosaltres. I una cosa que pot fer és simplement donar-nos el seu amor. A nosaltres ens toca saber-lo acceptar".

El 31 de desembre fou el germà Roger, prior de la comunitat de

El Germà Roger va anunciar pel mes de maig una trobada entre joves de l'Est i l'Oest d'Europa a Lubiana, Iugoslàvia.

Taizé, qui va dirigir-se als joves. A més, va redactar la Carta de les fonts, que fou llegida detingudament pels assistents a la trobada. La Carta es fonamenta en tres virtuts: alegria, senzillesa i misericòrdia. A més, el germà Roger va redactar una "Carta a un jove marcat per un abandó", en la qual demanava el perdó i, mitjançant el perdó, el reviscolament del principi de resurrecció en la terra. Al vespre del dia 31, els joves van acomiadar l'any amb gatzara a les seves diferents parròquies.

Per últim, el dia 1 de gener de 1987, monsenyor Basil Hume, arquebisbe de Canterbury, va acomiadar els joves en nom de l'Església d'Anglaterra. El cardenal primat de l'Església anglicana va desitjar que "l'alegria, la senzillesa i la misericòrdia de Crist ens ompli a tots i ens transfiguri. Així, dispersats pels nostres diversos països, esdevindrem instruments de la seva alegria, de la seva senzillesa i de la seva misericòrdia.

Per altra part, durant les jornades van llegir-se sengles comunicats del papa Joan Pau II i de Javier Pérez de Cuellar, secretari general de les Nacions Unides. El telegrama del Sant Pare deia que "pertoca a vosaltres, els joves d'Europa, treballar per la reconciliació dels cristians i per la pau entre tots els pobles del món".

Per la seva part, el secretari general de les Nacions Unides desitjava que "aquesta nova etapa de l'admirable peregrinació de confiança a través de la terra que anima la comunitat de Taizé, contribueixi a l'apropament, a l'ideal de pau al qual aspirem tots, aquesta pau que no és sim-

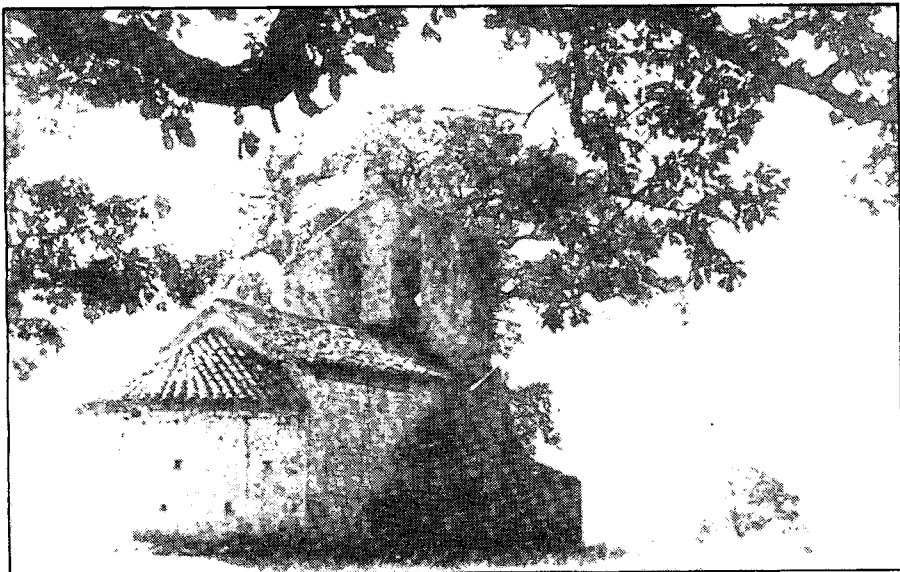
plement una absència de guerra, sinó que ha de ser una pau humana que permeti que la vida del cos i de l'esperit es realitzin plenament".

Acabada la trobada de Londres, el germà Roger va anunciar que, per primera vegada, Taizé preparava una trobada Est-Oest de joves a Europa Oriental. Aquesta trobada tindrà lloc els dies 2 i 3 de maig a Lubiana, Iugoslàvia. Així mateix, el germà Roger va anunciar que el Premi Gandhi, destinat a persones que donen la seva vida per la pau i la reconciliació, havia estat atorgat aquest any a Teresita Nitorroda, de Filipines, i a Beyers Naude, de Sudàfrica.

Després de la primera trobada intercontinental que va tenir lloc a Madràs el mes de desembre de 1985, hi haurà noves trobades intercontinentals a Taizé durant l'estiu de 1987. Donat el gran nombre de participants que ja s'annuncien, aquestes trobades es distribuïran durant tot l'estiu, del 29 de juny al 13 de setembre. Cada setmana, de diumenge a diumenge, hi haurà una trobada amb joves de diversos continents.

Per preparar les trobades ja s'han avançat algunes qüestions sobre les quals treballar. Són qüestions com "Què cal fer perquè els nostres suggeriments a l'ONU en vistes a una civilització de confiança, de compartir i de pau tinguin també repercussions fins i tot en les nostres vides?" o "Com compartir els béns materials i culturals entre els continents: un compartir que no humiliï ningú, ans al contrari, que promogui la dignitat humana, la confiança i la pau sobre la terra?".

J.C.

L'església és al municipi de Beget, a la Garrotxa (Arxiu Gavín).

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

Sant Valentí de Salarsa

Església de Sant Valentí. D'una nau; absis amb finestra. Campanar de paret amb dues campanes; hom hi puja per una escala exterior de pedra. Interior nu i emblanquinat.

L'Església de Sant Valentí, és un dels temples romànics més fotografiats, dibuixats o pintats de tot el Principat. El motiu, no és evidentment el temple en si, que sense desmerèixer, no és ni de bon tros, dels més interessants de casa nostra. Quina és doncs la raó d'aquest interès per part dels artistes? Crec que la causa, es troba en la coincidència de elements variats i de distinta naturalesa, com son: l'estructura del temple força original, el seu emplaçament dalt d'un turó amb una magnífica panoràmica, però sobretot —penso—, els grans roures que han crescut als voltants de l'església. D'aquests destaca el més proper a l'edifici, un arbre que se li calculen més de cinc-cents anys de vida, d'unes dimensions extraordinàries, —4 metres i mig de circumferència— i una alçada considerable. Aquest arbre i l'ermita formen una unitat tan gran, que sense el roure gegant, Sant Valentí de Salarsa, no seria el que és. Un dels casos més curiosos de compenetració entre l'art i la natura.

Quan als boscos, tant abundants en altres temps, en unes tallades incontrolades, van deixar el terme en un estat de pobresa forestal irreparable. Els bosquerols, traguers i els treballadors del carbó vegetal, van haver d'anar-se'n, i rera d'ells, la gent de les masies van haver de fer el mateix. No fa molts anys, encara se celebrava un animat aplec el dia de l'Ascensió.

Es feia una missa solemne amb música i ofrenes, i a la tarda un berenar de germanor. Aquest àpat, tenia la curiositat, que la gent es posava a menjar fent rotllanes, tantes com masies tenia el

terme. I eren els masovers els qui donaven i repartien les viandes a cada rotlló, consistent, en llangonissa, ous, pa i vi.

Avui, la festa —cas de celebrar-se—, sols tindria una rotllana, car sembla que només un, dels nombrosos masos de Salarsa, encara resta habitat: és el de Can Bés.

Per acabar, m'agradaria parlar de l'anomenada "por de Salarsa", però en aquesta ocasió, voldria que —en reconeixement a la seva tasca—, fossin els autors del magnífic llibre "Caminant per l'Alta Garrotxa", els que ens ho expliquin. Els senyors Sala i Canadell, Narcís Puigdevall i el fotògraf Josep Mª Menció, que en aquesta obra, han donat una visió completíssima del paisatge, els monuments i el factor humà de la comarca; ens expliquen així l'anècdota:

"A Beget es parla en veu baixa i amb una mica de temor de "la por de Salarsa". Es tracta, pel que diuen, d'un llumet en moviment que hom veu de lluny en plena nit, però que desapareix en acostar-s'hi. Nosaltres no hem cregut mai en fantasmes i hem intentat desvirtuar aquesta creença en aparicions sobrenaturals. No hem obtingut èxit. La "Por" hi és (asseguren els begetins), ja pots pujar-hi de peus. Davant d'aquesta convicció no hem tingut altre remei que fer marxa enrera. Al cap i la fi —pensem— "la por de Salarsa" mentre no es demostrï el contrari, és inofensiva. Se'ns mostra, fins i tot, com un fantasma simpàtic, molt apropiat per a fer-la petar al costat del foc en les llargues vetllades d'hivern, mentre a fora plovisqueja i se sent udolar el vent per la xemeneia".

JOSEP Mª BROTO I TWOSE

OBRA D'EXERCICIS PARROQUIALS

Properes tandes d'exercicis espirituals en complet recés.

A Sarrià-Recés cap de setmana. Des del divendres dia 30 de gener a les 8 de la tarda fins al diumenge 1 de febrer, 7 tarda.

Per homes i dones (joves i adults) Pare Mata, S.J.
A Manresa - 2 al 6 de març - Femenina Pare Solé-Assens, S.J.

Per a informació i inscripció a O.E.P., Duran i Bas, n.º 9 - Barcelona - Telèfon 301 16 26.

La derrota de Malthus

OLIVIER FOURNARIS

Una nova escola de pensament afirma que com més poblades són les societats, més pròsperes són.

Els partidaris de Malthus, aquest economista anglès que, a finals del segle XVIII, pretenia que l'augment de la població posaria en perill el món, no tenien fins ara cap mena de por que això es produís. Els seus oponents eren essencialment els cantors de la tecnologia alliberadora que nodrien el seu entusiasme amb una multitud d'avenços tecnològics en ple accelerament. L'arquetipus d'aquests bards futuristes és el talentós Albert Ducrocq el qual, endut pel seu impuls, va arribar a dir: "Els Estats ahir governaven els homes; tindran per missió administrar les coses!". Però importa molt poc que això sigui veritat o fals, el missatge de salvació per la ciència i la tècnica no passa més, arruïnat per massa fracassos successius.

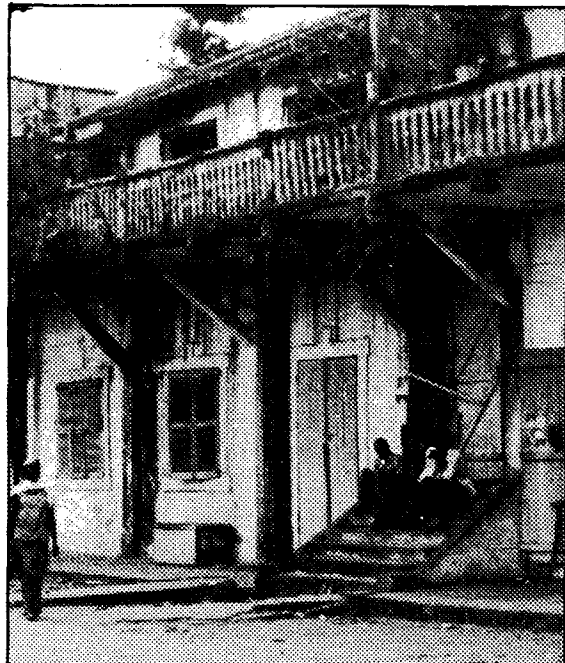
Des del 1981 als Estats Units, des del 1986 a França, els malthusians veuen com s'oposa una visió de futur totalment diferent de la que ells sostenen. És la de Julian L. Simon, professor d'economia i d'administració d'empreses de la Universitat de Maryland, magis-

tralment exposada en "l'Home nostre dernière chance" (L'home la última possibilitat). En aquest llibre es demostra magistralment que no hi ha cap raó física o econòmica susceptible d'impedir l'enginyositat i la iniciativa humanes de respondre en el futur a les penúries imminents i als problemes existents amb noves solucions que, després d'un període d'adaptació, donin als homes una vida millor. "L'agregació de persones addicionals plantejarà nous problemes, però, al mateix temps, serem més nombrosos per resoldre'ls... Aquest procés va directament a l'encontre del raonament malthusià i contra l'aparent bon sentit en el problema que pot ser resolt així: l'estoc de tot recurs és fix, i una utilització més intensa significa que n'hi haurà menys per a cadascú.

La solució d'aquesta paradoxa no és pas senzilla. Una comprensió més aprofundida comença amb la idea segons la qual la mesura apropiada de l'escassetat és el cost o el preu d'un recurs, i no una mesura física de les seves reserves calculades. I la manera correcta de calcular l'extracció dels recursos no és pas en termes d'unitats físiques, quilògrams de coure o hectàrees de terres agrícoles, sinó sobretot en termes de servei que nosaltres n'obtidrem —la conductivitat del coure, o el valor alimentari i el plaer gastronòmic obtinguts dels productes del camp".

És l'abundor de cervells allò que crea riquesa. (A l'esquerra, Seül, a Corea) i no el despoblament (a la dreta, Costa d'Ivori). Una terra no és rica en funció dels seus recursos propis, sinó en funció del treball acumulat dels homes...

Això és que, pel nostre autor, els recursos sota la seva forma natural no són útils i no tenen valor només que en funció de la seva utilització per l'home. En aquest procés, l'element essencial és el saber humà del qual res no permet pensar que sigui en regressió!

Si, segons Simon, la reserva humana més nombrosa és la més productiva, és molt interessant preguntar-se el per què les nostres societats sovint pensen el contrari

i s'imaginen que un millor desenvolupament no pot garantir-se sinó és amb una limitació voluntària i concertada dels efectius de població. Un element essencial de resposta és aportat per Bernard Cazes, alt funcionari del Pla, que ha traçat, des de sant Agustí als nostres dies, un quadre exhaustiu de totes les representacions que els homes han fet del futur. Allí hi ha el retorn a saboroses fantasies ("si Ponç Pilat hagués alliberat Crist", "si Marc Aureli hagués llançat un new deal", "si Napoleó hagués perseverat el 1812") i el catàleg de les utopies més sobressortints que han estat el suport psicològic de moltes societats.

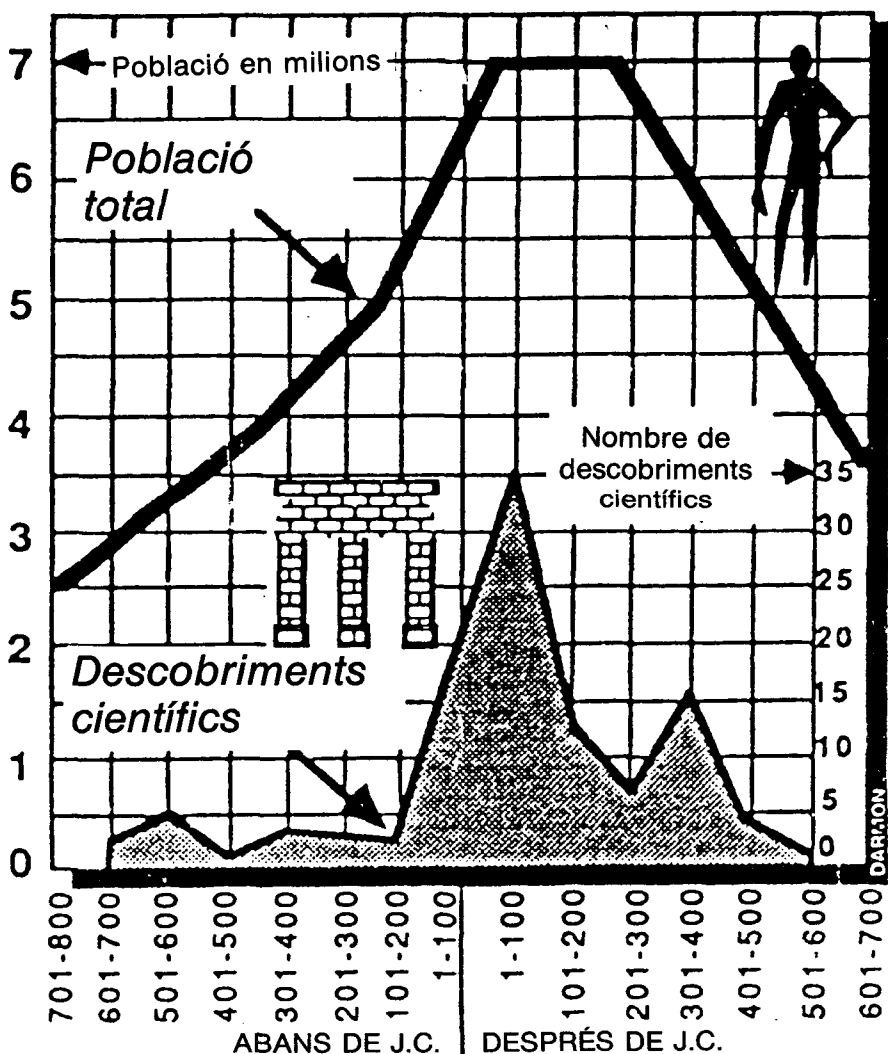
Si és veritat que conèixer els seus errors passats, analitzar-los sense que un judici de valors sigui

fet sobre els seus autors, comparant-los als errors dels altres, és el millor mitjà d'evitar recaure en les grans trampes del futurisme, el treball de B. Cazes és sens dubte la base que s'imposarà a qualsevol que vulgui reflectir el futur ja que "l'aposta no és migrada".

La humanitat sempre ha viscut a la meitat de l'avenir. Ara hi viu a tres quartes parts. De les nostres percepcions dels avenirs possibles se'n deriven no solament les decisions crucials d'alguns dirigents, sinó també les representacions que orienten l'opinió. ¿Arribarem a tenir una clara visió de les coses? El material intel·lectual no manca pas per arribar-hi!

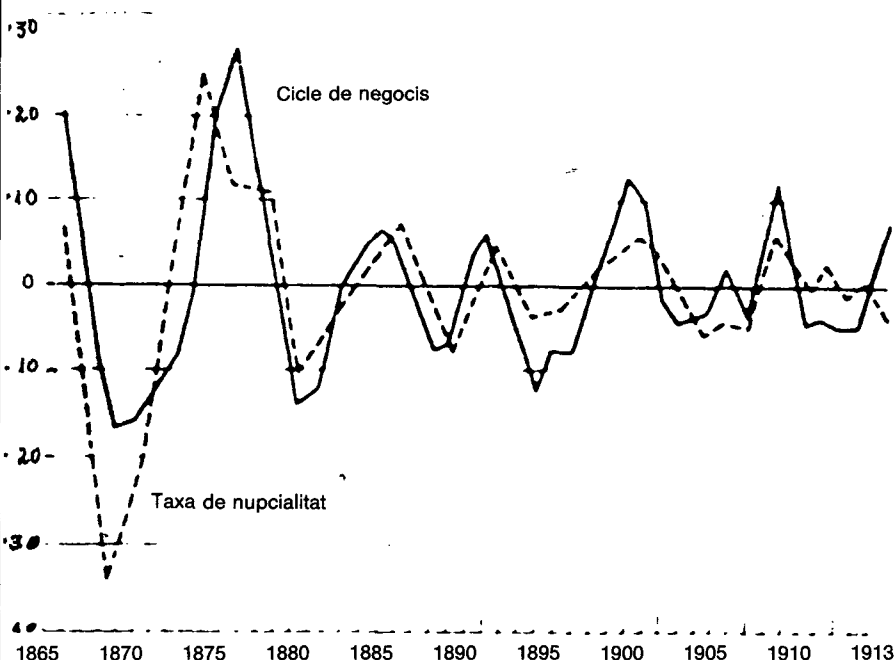
("La Croix")

Població i descobriments científics en la Roma antiga

L'estudi històric pot permetre avaluar el futur. És així com la creixença o la importància de la població, o les dues en conjunt, s'associen a un augment de l'activitat científica que engendra per ella mateixa un creixement de recursos que al seu torn engendra un acreixement de població (segons Julian L. Simon, abans esmentat).

El cicle de negocis i les taxes de nupcialitat a Suècia

"El comportament sexual està considerablement influenciat per la conjuntura econòmica..." Podem deduir que l'esfondrament demogràfic d'Europa tindrà fi amb la represa econòmica? Aquesta és per alguns, una evidència absoluta i encoratjadora (del llibre esmentat de Julian L. Simon).

LA SARDANA I LA DANSA

PREMI "RAMON SERRAT".— L'A.S.E.R.T. (Agrupació Sardanista d'Entitats Recreatives de Terrassa) acaba de convocar el 1r. Premi "Ramon Serrat", amb l'objectiu de fomentar la producció de noves sardanes i fer que el món sardanista, en la seva vessant musical, evolucioni amb melodies i harmonitzacions renovadores.

Aquest nou certamen musical està adreçat a tots els compositors fins als 35 anys d'edat. Els autors interessats poden participar-hi amb un màxim de dues obres, rigorosament inèdites i instrumentades per a cobla d'onze instruments, les quals s'identificaran per un títol i un lema, lema que també constarà a l'exterior d'un sobre tancat dins el qual hi haurà una tarja amb les dades d'identitat del concursant.

Les obres s'han de trametre al Centre Cultural de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, Rambla d'Egara 340, fent constar en el sobre "1r. Premi Ramon Serrat". L'admissió d'originals finalitzarà el dia 20 de març de 1987. Cada partitura haurà d'anada acompanyada de les corresponents partícels dels

instruments i una reducció per a piano.

Els premis que es dirimiran en aquest certamen estan dotats de la manera següent: El primer, amb cent vint mil pessetes; el segon, amb vuitanta mil; i el tercer, amb quaranta mil; a més hom preveu d'atorgar un premi popular entre les sardanes finalistes, donat amb vint mil pessetes. Tret d'aquest darrer guardó, els Premis Ramon Serrat seran atorgats per decisió d'un jurat nomenat per l'A.S.E.R.T. i integrat per músics de prestigi i reconeguda solvència; jurat que serà presidit pel mestre Manuel Oltra.

Cal remarcar que la convocatòria dels Premis "Ramon Serrat" es fa a iniciativa de l'esmentada entitat sardanista terrassenca, comptant amb col·laboració de diverses entitats de Terrassa i amb el suport de l'Ajuntament i del Departament de Cultura de la Generalitat.

CURSETS.— L'Agrupació Sardanista "Terra Nostra", de Montcada i Reixac ensenya de ballar sardanes cada divendres al capvespre, al Casal Parroquial de Santa Maria. Hi ha sessions per a nens i nenes fins a 14

JOSEP VENTURA

anys, a partir de les 7 de la tarda; i per a majors de 15 anys, de vuit a nou del vespre.

Per la seva part, l'Agrupació Sardanista Olot i el Grup Esplai de l'Orfeó Popular Olotí estan preparant el seu vint-i-quatre curset d'ensenyament de ballar sardanes, que s'inicià el dissabte, 10 de gener de 1987. Els interessats poden formalitzar les seves inscripcions a l'estatge de l'Orfeó Popular Olotí, on també tindran lloc les classes, cada dissabte, de sis a dos quarts de vuit de la tarda. També hi haurà sessions especials de comptar i repartir per als alumnes més avantatjats. El curset es clourà el dia 26 d'abril, tot coincidint amb els actes de la Diada Universal de la Sardana.

CALENDARI D'APLECS DE SARDANES PER L'ANY 1987

Comarques gironines i barcelonines

Febrer

Dia 15.- Navarces.

Març

Dia 1.- Girona i Castellar del Vallès.
Dia 8.- Celrà i Cerdanyola.
Dia 15.- Flaçà i Manresa.
Dia 22.- Calonge.
Dia 29.- Sant Jaume de Llierca.

Abril

Dia 5.- Besalú.
Dia 12.- Breda.
Dia 19.- Sils, El Masnou i Sentmenat.
Dia 26.- Santa Coloma de Farners i Premià de Mar.

Maig

Dia 1.- Mollet del Vallès.
Dia 3.- Lloret de Mar i Santa Perpètua de Mogoda.
Dia 10.- Caldes de Malavella, Barcelona (Gràcia) i Olesa de Montserrat.
Dia 17.- Figueres i Sant Andreu de Llavaneres.
Dia 24.- Sitges i Montmeló.
Dia 31.- Pineda de Mar i Santa Coloma de Gramenet.
Cadaqués ha de decidir encara si farà aplec el dia 24 o el 31.

Juny

Dia 6.- Cornellà de Llobregat.
Dia 7.- L'Escala i Calella.

Dia 14.- La Bisbal d'Empordà.
Dia 21.- Anglès i Cardedeu.
Dia 24.- Roses.
Dia 27.- Granollers.
Dia 28.- Torroella de Montgrí i Montcada i Reixac.

Juliol

Dia 5.- Banyoles, Vilassar de Mar i Artés.
Dia 12.- Olot i Sabadell.
Dia 19.- Ripoll i Sant Celi-ni.
Dia 26.- Palamós.

Agost

Dia 2.- Llançà.
Dia 9.- Port-bou.
Dia 23.- Peralada.

Setembre

Dia 13.- Canyamars.
Dia 20.- Badalona.
Dia 27.- Sant Cugat del Vallès.

octubre

Dia 3.- L'Hospitalet de Llobregat.
Dia 4.- Malgrat de Mar.
Dia 11.- Mataró.
Dia 18.- Sant Andreu de la Barca i Barcelona (Les Roquetes).

Novembre

Dia 15.- Súria.
Dia 22.- Sant Climent de Llobregat.

MUSICA

Atorgades vuit beques per la Generalitat

La Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha fet pública la decisió qualificadora per a la concessió de beques d'ampliació d'estudis i d'ajuts per a treballs d'investigació de música i dansa. Aquesta Comissió estava integrada per:

Sabine Dufrenoy, del Servei de Música
Miquel Farré, concertista de piano
Marçal Gols, Director del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona

Miquel Montes, Cap de l'Escola Superior de Dansa de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona

Lluís Serrahima, Cap del Servei de Música, en funcions.
Els beneficiats i les quantitats a percebre són els següents:

Mercè Boronat i Piqué, de 24 anys per ampliar estudis de coreografia a la "Martha Graham School of Contemporary Dance", de Nova York (EUA) 550.000 ptes.

Llorenç Caballero i Pàmies, de 24 anys, per perfeccionar estudis de flauta travessera al "Koninklijk Conservatorium", de La Haia (Països Baixos) 500.000 ptes.

Marius Diaz i Lleal, de 22 anys, per ampliar estudis de violoncel al "Trinity College of Music", de Londres (Regne Unit) 500.000 ptes.

Lluís M.ª Heras i Fortuny, de 22 anys, per perfeccionar estudis de violoncel al "Koninklijk Conservatorium", de La Haia (Països Baixos) 500.000 ptes.

M.ª Lourdes Pérez i Molina, de 25 anys, per ampliar estudis de piano a l'Acadèmia Franz Liszt, de Budapest (Hongria) 550.000 ptes.

Marina Piñero i Mesas, de 20 anys, per ampliar estudis de piano a la "Hartt School of Music" de la University of Hartford (EUA) 600.000 ptes.

Joaquim Sabaté i Pedrola, de 23 anys, per ampliar estudis de dansa al "Peridance Center", de Nova York (EUA) 222.500 ptes.

Mercè Silva i Berlanga, de 21 anys, per ampliar estudis de dansa a la "Martha Graham School of Contemporary Dance", de Nova York (EUA) 550.000 ptes.

Interessants propostes de la Generalitat de Catalunya per a joves

La Direcció General de Joventut i l'Institut Català de Serveis a la Joventut amb la col·laboració del Servei de Música del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joventuts musicals de Catalunya, Joventuts musicals de Barcelona, l'Associació catalana de compositors, i l'Institut de la Joventut, han convocat tres engrescadores convocatòries de tipus musical.

La primera és les ajudes a joves compositors intèrprets de música de cambra per a persones fins als 30 anys, per assistir a camps i cursos musicals de 15 dies de durada.

Es convoca la III Mostra juvenil de música per a solistes i grups de cambra de fins a nou instruments.

I també es convoca el III Concurs de joves compositors —edats compreses entre els 20 i 30 anys— amb un jurat format per Xavier Montsalvatge, Manuel Oltra, Salvador Pueyo i Enric Ribó.

Es donà informació de les tres convocatòries a les 24 oficines de la Direcció General de la Joventut escampades arreu de Catalunya.

Jordi Casas, director del cor de RTVE

Ha estat signat a Madrid el contracte pel qual el català Jordi Casas passa a responsabilitzar-se de la direcció, com a titular, del cor de RTVE.

Les negociacions entre l'ens televisiu estatal i Jordi Casas s'han fet de manera relativament ràpida les últimes setmanes fins a desembocar en aquesta signatura, la qual és un important pas en la carrera del nostre músic.

Jordi Casas és, des de la seva fundació, director de la Coral Càrmina, amb la qual ha assolit resultats qualitius importants. L'esmentada coral és considerada actualment la nostra agrupació més vital i més rellevant i en el curs d'aquesta temporada ha assolit un compromís no oficial de col·laboració estable amb l'Orquestra Ciutat de Barcelona.

Reeditat un text clàssic

Una edició facsímil actualitzada del "Diccionario biográfico-bibliográfico de efemérides de músicos españoles" de Baltasar Saldoni, ha estat presentada al Ministeri de Cultura. Aquest diccionari, una de les fites de la nostra historiografia musical, es publicà a Madrid en quatre volums entre 1868 i 1881. Baltasar Saldoni, visqué entre 1807 i 1809, fou notable compositor i mestre de cant, i dedicà trenta-un anys de la seva vida a aquesta obra, que és i continua sent un instrument de treball essencial, sobretot per a la música del dinou. Jacinto Torres, catedràtic de Musicologia i director del Centre de Documentació Musical de l'Institut Nacional de les Arts Escèniques i de la Música (INAEM), del Ministeri de Cultura, ha dedicat un any i mig de treball a preparar un suplement d'índexs alfabètics que afegeix 250 pàgines al quart volum.

Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya

Avui, dia 25 de gener, se celebra la **DIADA MISSIONERA DELS NENS**.

L'objectiu de la Diada no és pas el d'organitzar una col·lecta més a favor de les Missions, sinó el de fer una catequesi missionera als nens de les nostres Parròquies i Col·legis cristians i de proporcionar als pares i educadors una adequada informació sobre el Moviment Infantil Missioner (MIM) per tal d'enrolar-hi, si és possible, tots els nens i nenes.

Enguany, el lema és "**JESÚS PREGÀ PER TOTS, JO TAMBE**". Com podeu veure, és un tema molt adequat pels nens cristians de les nostres catequesis i col·legis.

Caldrà, però, que els educadors tinguin present els dos aspectes fonamentals:

1.- Els nens han de pregar com Jesús, amb un sentit universal i missioner.

2.- Els nens de països de missions aprenen a pregar Déu, Pare de Jesús, a la catequesi. Les ajudes econòmiques dels nostres nens serviran per mantenir la tasca catequística de sis d'aquests països: Síria i Líban (Àsia); Perú i Bolívia (Amèrica); Madagascar i Zimbawe (Àfrica).

Actuà a Terrassa un ballet britànic

S'ha presentat al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa dintre del cicle de dansa que organitza aquesta entitat un important conjunt britànic "Arc Dance Company". Les tres peces ballades eren coreografiades pel danès Kim Brandstrup i de la qual veiem una escena de "La història d'un soldat" d'Igor Stravinsky.

Celebració del XXV aniversari

La revista infantil i juvenil "Cavall fort" recorda la seva fundació

Per celebrar el seu vint-i-cinquè aniversari, que s'escaigüé el desembre passat, la revista "Cavall Fort" organitzarà al llarg dels dos mesos vinents diversos actes a Vic i a Barcelona.

Albert Jané, director de "Cavall Fort" des de l'any 1979, ha declarat que hom aprofitarà aquesta ocasió per a augmentar de manera notable el nombre de subscriptors d'aquesta revista.

El primer dels actes programats tindrà lloc a l'Ajuntament de Vic el 6 de febrer. Serà un acte de caràcter acadèmic a càrrec de Joan Triadú, al qual assistirà el president Pujol i que tindrà, a més, un caràcter d'homenatge al doctor Ramon Masnou, que era bisbe titular de la diòcesi vigatana quan va aparèixer el primer número de "Cavall Fort". El diumenge dia 15 de febrer se celebrarà al Palau dels Esports de Barcelona un festival amb grups musicals que habitualment actuen per a un públic de nois i noies. Els dies 22 de febrer i 1 de març es representarà al teatre Romea *La comèdia de l'olla*, l'obra que va obrir, fa vint anys, el cicle de teatre infantil "Cavall Fort", actualment suspès de manera temporal.

D'altra banda, "Cavall Fort" preveu diverses millores de contingut i augmentarà fins a trenta-dues el nombre de pàgines de la publicació. El dia de Sant Jordi apareixerà un número especial commemoratiu del seu vint-i-cinquè aniversari.

ARQUEOLOGIA

Es descobreix una important vil·la romana a Aragó

Una vil·la romana del segle III de la nostra era ha estat descoberta a Azuara (Saragossa), localitat d'uns 975 habitants i a 60 kms. de la capital. Una unitat tècnica d'arqueologia del Departament de Cultura del Govern aragonès ha tret a la llum part de la zona noble "d'una extensa riquesa ornamental, com ho demostra l'existència d'almenys quatre estances pavimentades amb mosaics policromats de tema geomètric" segons l'informe dels tècnics.

L'extensió de mosaics descoberta supera una superfície de 100 metres quadrats, "sent tots de gran perfecció tècnica i riquesa romànica". L'estat de conservació, excepte alguns trossos danyats per les tasques agrícoles, és bo. A més a més, han aparegut trossos de capitells i columnes de marbre i utensilis.

L'equip de tècnics, creu que es tracta d'una de les troballes arqueològiques més importants descobertes a Aragó. "Ens troben davant una de les vil·les romanes més destacades estudiades en aquesta regió, comparable a Vil·la Fortunatus, de Fraga (Osca)". Els experts avancen, a l'espera de prosseguir les excavacions, una cronologia aproximada per a aquesta vil·la, coneguda com La Malena, al voltant dels segles III i IV després de Crist.

Excavacions urgents en unes ruïnes romanes trobades en un pantà d'Extremadura

Les restes romanes trobades en el pantà de Zujar (Badajoz), que podrien pertànyer a un conjunt de vil·les, seran objecte d'urgents excavacions a les quals la direcció del Patrimoni de la Junta d'Extremadura destinarà uns 16 milions de pessetes, que constitueixen la meitat del pressupost per a aquesta matèria durant 1987.

Troben sis quilos de monedes romanes a Suïssa

Sis quilos de monedes romanes foren descobertes en les excavacions arqueològiques que es desenvolupen a Neftenbach, cantó de Zuric. Les monedes, segons sembla de plata, es trobaven en la gerra on foren introduïdes durant la segona meitat del segle III després de Crist. El descobriment fou qualificat de "sensacional" i confiat als laboratoris del Museu Nacional suís per al seu examen.

Amb la incorporació de Catalunya del Nord, Andorra i l'Alguer

Els Èxits d'Or 1986 es transformen en premis musicals dels Països Catalans

Els premis Èxits d'Or 1986, que convoca l'emissora de ràdio RKOR amb la col·laboració de Catalunya Cristiana i altres mitjans de comunicació, han esdevingut guardons musicals dels Països Catalans en incorporar-se a les votacions Catalunya del Nord, Andorra i l'Alguer.

Actualment hi ha mitjans de comunicació col·laboradors arreu dels Països Catalans.

Al Principat de Catalunya cooperen amb RKOR perquè tots els ciutadans puguin emetre el seu veredict: Catalunya Cristiana, de Barcelona; Catalunya Sud, de Tarragona; El Llamp, de Barcelona; El 9 Nou, de Vic; La Mañana, (que cobreix alhora la Franja de Ponent), de Lleida; Plaça Gran, de Granollers; Punt Diari, de Girona; i Regió-7, de Manresa.

Al País Valencià, el setmanari El Temps, de València, dona la oportunitat a tots els habitants d'aquesta zona geogràfica de votar els premis Èxits d'Or 1986.

A les illes Balears i Pitiüses, diversos diaris locals col·laboren també amb RKOR.

L'emissora Ràdio Arrels, de Perpinyà, l'única que emet una programació totalment en català a Catalunya del Nord, impulsa la participació dels catalans de més enllà de l'Albera en els premis que han de decidir, entre altres, quina ha estat la cançó que més ha agradat als catalans durant l'any 1986.

Els andorrans, a través de Poble Andorrà, són estimulants a afegir-se a la resta de parlants catalans en les votacions dels Èxits d'Or 1986.

Finalment, els habitants de la ciutat sarda de l'Alguer, tenen en Ràdio Sigma, emissora que treballa pel manteniment de la llengua catalana a aquella urbs, una eina per participar en els premis que convoca RKOR.

Xavier Tudela, periodista que ha creat els premis Èxits d'Or i que en dirigeix aquesta primera edició, manifesta a Catalunya Cristiana el perquè de convertir els Èxits d'Or en guardons musicals d'àmbit nacional català. "Des del principi, RKOR es va plantejar fer uns premis musicals de molta dignitat i prestigi. És per això que, en lloc de fer votar directament els nostres oïdors, vàrem cercar la cooperació de mitjans de comunicació d'arreu dels Països Catalans. Aquesta fórmula permet que la possibilitat de votar sigui no solament circumscrita als

oients de RKOR, o als habitants de la seva àrea d'influència —les comarques centrals del Principat—, sinó que obre les portes a la participació de tots els catalans".

Amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, la campanya Èxits d'Or 1986 ha tramès informació i butlletes de votació a més de setanta casals catalans de vint-i-set països diferents. D'aquesta manera, els catalans de fora poden també participar-hi. En paraules de Xavier Tudela, "hem procurat facilitar al màxim la participació de tots els catalans".

Els premis Èxits d'Or 1986 tenen cinc apartats de guardó: millor cançó interpretada en català, com a llengua pròpia del nostre país; millors cançons interpretades en anglès i castellà, com a llengües musicals predominants a Catalunya; millor cançó interpretada en qualsevol llengua que no sigui cap de les tres precedents, per tal de donar opció de premi a les llengües minoritàries en l'àmbit musical català; i millor banda original musical d'una pel·lícula.

Pels catalans del nord i pels habitants de la ciutat de l'Alguer s'ha previst la modificació d'un dels apartats de premi. Els catalans que viuen a l'Estat francès voten, en lloc de cançó castellana, cançó francesa. Els algueresos canvien la castellana per la millor cançó interpretada en sard o italià.

Malgrat que els premis porten la denominació Èxits d'Or 1986 no és necessari que les cançons, o la banda original musical d'una pel·lícula, hagin estat estrenades durant 1986.

Tot i que enguany els Èxits d'Or tenen cinc apartats de premi, no és necessari votar-los tots. Es pot votar per un, dos, tres, quatre o bé els cinc apartats de guardó. Això sí, s'ha d'emetre el veredict una sola vegada i utilitzant una única butlleta de votació.

Entre totes les butlletes de votació rebudes se sortejaran viatges a l'estranger. Pels catalans de fora s'ha previst un sistema diferent de reglament per haver emès el vot, ja que se sortejarà un viatge a Catalunya. Si el català de fora resideix a París, ja està bé, però, és clar, també pot passar que el català de fora que guanyi el viatge a Catalunya visqui a l'Argentina, el Canadà o Austràlia...

INFORMACIÓ CULTURAL

Congrés internacional de pessebres a Olot

Olot acollirà l'any 1992 el congrés internacional de pessebres. La notícia s'ha fet pública durant l'acte de lliurament de premis als participants al concurs-exposició de pessebres artístics que, organitzat per l'Associació de Pessebristes d'Olot, ha estat visitat per unes vuit mil persones.

Amb l'organització d'un congrés internacional de pessebres, Olot i la Garrotxa participaran de ple en els actes de l'Olimpíada del 92 a Barcelona i els pessebristes assoliran un dels seus objectius. Fa més de quatre anys que l'Associació de Pessebristes d'Olot tenia la idea de fer una exposició internacional. Per això ha comptat sempre amb el suport de la UNESCO, i aquest cap de setmana la idea s'ha convertit en realitat en anunciar-se el congrés per al 92, que farà arribar a Olot els millors pessebres i els principals artesans i artistes del pessebrisme europeu. Jordi Vayreda, president dels pessebristes d'Olot, ha dit que "aquesta és una idea de fa temps. El que passa és que l'associació dinàmica, sinó que va molt a poc a poc, i les nostres iniciatives no es fan efectives fins al cap de molts anys.

S'exposa a Madrid una monumental sèrie de tresors privats

Gràcies a l'amnistia fiscal dictada el passat juliol per a propietaris d'obres d'art, la Comunitat de Madrid ha pogut projectar una magna exposició sobre els Tresors de les col·leccions privades madrilenyes. Encara que es faci una selecció de les 3.500 declaracions, la mostra ocuparà probablement diverses sales de l'Acadèmia de Belles Arts.

Es tradueix "Bearn" al noruec i "Tirant lo Blanc" a l'alemany

La novel·la del mallorquí Llorenç Villalonga "Bearn o la sala de les nines" una de les millors obres de la literatura catalana del segle XX serà traduïda properament al noruec amb una subvenció del Ministeri de Cultura. Enguany aquest departament destinarà prop de 20 milions per traduir a diferents llengües obres d'autors hispànics, de les quals dues de catalanes.

L'altre obra subvencionada és la novel·la del segle XV "Tirant lo Blanc" de Joanot Martorell i Martí Joan, escriptors valencians i que fa quatre anys tingué un gran èxit editorial als EE.UU. en la traducció feta pel

catalanòfil David Rosenthal. Ara la versió a l'alemany gaudirà d'una subvenció de 3.994.000 ptes. Cal recordar a més, que aquesta obra també ha estat traduïda a l'holandès amb una subvenció de la Generalitat, valenciana i catalana.

Beques de la CIRIT per a temes religiosos

La Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica de la Generalitat de Catalunya ha concedit les beques anyals després de celebrar el corresponent concurs concedint ajuts per a estades de curta durada a l'estranger amb motiu d'estudis o recerca. Entre elles n'hi ha dues per a treballs de tipus religiós cristià a realitzar a Roma i a Jerusalem.

Es tracta de: Ramon Corts i Blay.

El darrer jansenisme a Catalunya a principis del s. XIX. L'atac i el triomf de l'ultramuntanisme romà i català contra F. Amat de Palou (1750-1824) i la seva escola.

Universitat Gregoriana / Archivio Segreto Vaticano. Roma. (1). (3 mesos) 260.000 ptes. Gaspar Mora i Bartres.

Ètica cristiana en la seva dimensió bíblica. Instituto Español Bíblico y Arqueológico. Jerusalem. (1L). (3 mesos) 349.000 ptes.

La recent inauguració a Barcelona del nou Centre Comercial José Gómez Benet S.A. "Goes" amb la presentació de la col·lecció tardor-hivern 86/87 de "Alta Peleteria Anna", ens ha reafirmat la solidesa d'una empresa que, des de fa més de dinou anys d'experiència ve funcionant amb caràcter de primàcia en la seva doble versió d'importació i exportació de pells, com una de les marques de més prestigi, el producte del qual per la seva alta qualitat, triomfa en tot el territori europeu. Si ens basem que la pell s'ha convertit, avui per avui,

en un article per a tots, no ens resultarà difícil comprendre que aquest importantíssim Centre Comercial de Pelleteria que dirigeix tan encertadament el senyor José Gómez Benet, hagi escalat de forma tan evident aquest primer lloc tan ambiciós dins del mercat pelleter del nostre país així com de l'estranger. Els models que s'exhibiren en passarel·la, estaven basats en línies evidentment geomè-

triques, en contrastos treballats de forma vertical, horitzontal o diagonal, amb la presència d'altres estils d'efectes molt ondulants.

Una altra línia més fluida, on els volums d'abric i jaquetons es converteixen en autèntics protagonistes a base de jugar amb diferents combinacions de pell.

Cal destacar la importància de les espatlles rectes que,

en ocasions, també es presenten arrodonides; en àmplies i exagerades mànigues japoneses que surten de la cintura i en els colls asimètrics, molt grans o d'esplèndides solapes i, en alguns casos, l'absència total de colls.

Els llargs es presenten diversos i oscil·lants, depèn dels models i dels volums.

La presència d'una "línia jove" a base de jaquetons, les formes dels quals es presenten

evidentment agosarades de color, per a la qual cosa s'han utilitzat pells tenyides que aporten un aire ple d'encant a la peça. També es presentaren estampats tan cridaners com són els rombes, els triangles així com alguns motius de tipus arabesc.

En tota la col·lecció presentada destacaren preferentment el visó, l'astracan, el castor, el "renard" i el linx rus. També cal destacar el bon gust dels detalls i accessoris que adormen les peces en algunes ocasions.

MARIA JOSE EJARQUE

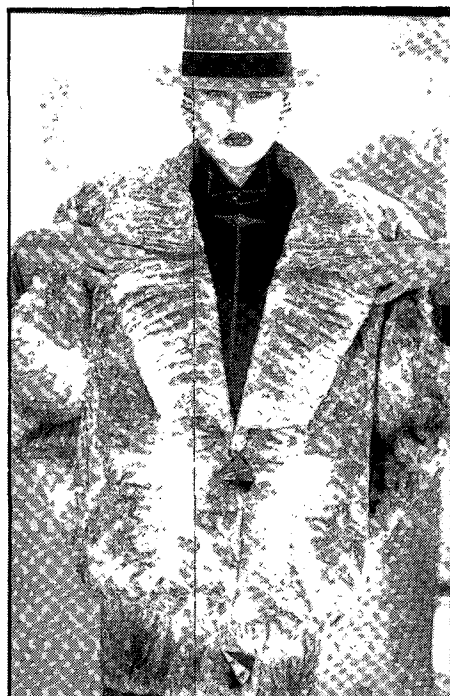
Pells amb missatge

abric de línia recta en "karakul" gris, amb espatlles molt exagerades i tanca de tres botons. Combina amb castor al to.

Esplèndit abric realitzat en "raccoon" tenyit "silver", el qual ha estat treballat amb les pells en sentit horitzontal.

Jaquetó amb gran coll i peça ajustant els baixos. Ha estat realitzat en "Karakul" color gris.

COSTUMS I TRADICIONS

Un sant... olímpic

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

El 20 de gener, dia de sant Sebastià, sol passar sense pena ni glòria a Barcelona, si bé temps era temps s'hi feien festes religioses i populars. Ja d'ençà de l'any 1442, els matalassers i els cofrers que el tenien per patró, l'obsequiaven amb cultes i processó. Més tard, per haver lliurat de pesta la ciutat, el 7 de gener del 1466 fou nomenat patró i el 1506, el Consell de Cent va renovar la seva fe i hom féu erigir-li una església a la plaça del Vi que passà a dir-se de Sant Sebastià. (Modernament, d'Antonio López).

Tot el barri dels Encants o de Belcaire on estava enclavat el temple, s'omplia de cadenes de paper, banderetes, gallardets i fanaltes de cera i d'oli. A banda dels cultes religiosos, es feien curses de sacs, sortija, xocolatada, trencar l'olla i d'altres esplais per la mainada i balls pels grans.

Avui, poca gent es recorda del patronatge ciutadà del sant. Hi hagué temps que fou venerat fins pels pescadors de canya. Aquests el consideraven barceloní —en realitat era narbonès— i tan bona persona que pescava d'allò més car comptava amb l'ajuda divina.

Uns envejosos —explicaven els pescadors—, mentre Sebastià es banyava en el mar varen robar-li la roba, el lligaren a un arbre i amb dardells fets de canya el mataren. Unes cobletes expliquen: "Gloriós sant Sebastià, / que éreu pescador de canya, / mentre prenieu un bany / us van robar la capa". "Gloriós sant Sebastià / que éreu pescador de fluixa, / mentre prenieu un bany / us varen robar la jupa".

També el tenien per patró els antics respatllers, els ferrovellers i els calceters perquè ho havia estat dels seus antecessors, els cotamallers. Tanmateix, foren els armers i ballesters els que el veneraren més anys. Així, podríem dir que quan els moderns arquers i ballesters el nomenaren patró, no feren sinó continuar una tradició.

Convé recordar —ara que es preparen els Jocs Olímpics del 1992— que Barcelona compte amb una llarga història en matèria de competicions entre ballesters i arquers. Així, "sense anar més lluny", ja en els segles XV i XVI els dies de festa, sobretot a l'estiu, es feien concursos als afores de la ciutat.

Hi hagueren camps de tir de ballesta a la Riera de Santa Anna prop del Portal dels Orbs (Avinguda del Portal de l'Àngel); al lloc que ocupa el parc de la Ciutadella i en gairebé tots els terrenys propers als Portals. El Consell de Cent donava premis; existien reglaments i prohibicions, com és ara tirar prop de les esglésies per a no trencar els vitralls...

L'any 1447 un particular establí un trinquet en un camp de les Jonqueres, tocant a l'actual plaça del bisbe Urquinaona, però s'hi feien apostes i no es consideraven jocs diemne purs.

Amb lletra i música de mossèn Antoni Malats, la Federació Catalana de Tir amb Arc li dedicà uns goigs que tant de bo ressonessin victoriosament entonats pels seus representants en els Jocs Olímpics. La tornada és oracional: "Amb l'arc tens farem diana / si ens guieu l'impuls del braç."

CUINA

Flam quallat de taronja

3 iogurts
6 cullerades sucre
1 llauna préssec en almívar

50 gr. ametlles torrades
1 llauna 4 rodanxes de pinya

Bateu els iogurts amb el sucre i barregueu-lo a la pinya i el préssec, escorreguts i tallats a trossets molt petits, poseu-los en copes de xampany o en recipients adients, per sobre, les ametlles torrades filetejades o picades a trossets.

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

Per a informació de les classes de cuina truqueu al Tel. 215 01 52.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concerta entrevista.

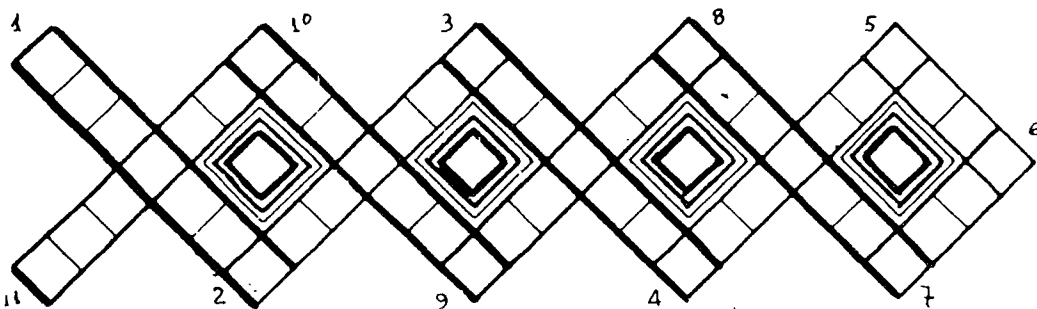
Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

SOPA DE LLETRES

Per ROSA COLLELL

LA TRENA

Manera per resoldre'l: començant pel n.º 1, cap al 2 etc. i després tornar enrera fins a l'11, per la línia de sota.

1.- Nom d'un os del crani. 2.- Fosc, tenebrós. 3.- Night-club, discoteca. 4.- Objecte al qual hom atribueix un poder màgic. 5.- Paràsit productor de la sarna. 6.- Nom de flor i de persona. 7.- Percepció d'ones sonores. 8.- Lloc on treballa algú en les feines d'un art, d'un ofici. 9.- Remolí. 10.- Llantia.

1.- Mes de l'any. 2.- Cadascuna de les extremitats dels ossos llargs. 3.- Contrari a la moral. 4.- Relatiu o pertanyent al treball. 5.- Acumulació d'aigua en una depressió de terreny. 6.- Edificar. 7.- Allò que hom dona gratuïtament, donatiu. 8.- Màquina que imita la figura i els moviments d'un ésser animat. 9.- Maneig, afaïçonament, amb què hom vol fer passar per bo allò que no ho és. 10.- Aparta, separa.

10.- Llantia.
9.- Rombol.
8.- Obrador.
7.- Audició.
6.- Rosa.

5.- Àcar.
4.- Talisma.
3.- Cabaret.
2.- Llobrec.
1.- Frontal.

10.- Allunya.
9.- Tràfica.
8.- Autòmat.
7.- Almoïna.
6.- Casa.

5.- Llac.
4.- Laboral.
3.- Immoral.
2.- Epítisi.
1.- Octubre.

FILATÈLIA

Sèrie —Any Internacional de la Pau— Ciutat del Vaticà (II). El valor 450 l. porta el verset evangèlic: "Benaurats els pacífics, perquè ells seran anomenats fills de Déu" (Mt 5,9), acompanyat del dibuix d'un branquilló d'olivera, signe de pau. El valor 650 l. porta el verset: "Glòria a Déu a les altures i pau a la terra als homes que Ell estima tant" (Lc 2, 14), acompanyat del dibuix d'un colom volant cap al sol que il·lumina un bri d'olivera. El valor 2.000 l. porta una frase del missatge pontifici de l'1 de gener del 1986: "La pau és un valor sense fronteres; Nord-Sud, Est-Oest, una sola pau", acompanyat del dibuix de les mans del Sant Pare com signant el document. A la part dreta del segell, l'esquerra del Papa sosté el bàcul i la dreta deixa volar cap a l'arc iris un colom. Aquesta emissió filatèlica fou realitzada com a adhesió a la invitació de la Unió Postal Universal (UPU), per celebrar l'Any Internacional de la Pau 1986, proclamat per l'O.N.U.

JEROGLÍFIC

Per SNOP

QUE ET SEMBLA EN PERE?

S

Solució al 382

TAMBOR

(T) TE AMB OR

FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL• FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
At. Madrid-Cádiz 2-0	PJ GF GC Ptos.	1. At. Madrid-Cádiz (1) 1	Hugo Sánchez (Real Madrid) 18	Sabadell-Cádiz
R. Mallorca-Sabadell 1-0	1. Barcelona 23 34 10 35 + 11	2. Mallorca-Sabadell (X) 1	Ramón (Sevilla) 13	Sevilla-R. Mallorca
Santander-Sevilla 2-0	2. R. Madrid 23 41 19 33 + 11	3. Santander-Sevilla (X) 1	Magdaleno (Mallorca) 11	Ath. Bilbao-Santander
Barcelona-Ath. Bilbao 4-1	3. Espanyol 23 36 20 30 + 8	4. Barcelona-Ath. Bilbao (1) 1	Contreras (Las Palmas) 10	Valladolid-Barcelona
Osasuna-Valladolid (sup.)	4. Ath. Bilbao 23 32 26 26 + 2	5. Castilla-Oviedo (X) 1	Lineker (Barcelona) 10	R. Madrid-Osasuna
R. Sociedad-R. Madrid 0-2	5. At. Madrid 23 27 25 25 + 1	6. R. Sociedad-R. Madrid (2) 2	Calderón (Betis) 10	Espanol-R. Sociedad
R. Betis-Espanol 2-0	6. R. Betis 23 24 27 25 + 3	7. Betis-Espanol (1) 1	Pineda (Espanol) 9	R. Murcia-R. Betis
Zaragoza-R. Murcia 0-0	7. R. Mallorca 23 31 29 24	8. Zaragoza-Murcia (X) X	"Pichi" Alonso (Espanol) 9	Las Palmas-Zaragoza
S. Gijón-Las Palmas 1-2	8. Sevilla 23 29 23 22 - 2	9. Gijón-Las Palmas (X) 2	Sarabia (Ath. Bilbao) 8	S. Gijón-At. Madrid
	9. Valladolid 22 24 23 22 - 2	10. Cartagena-Coruña (X) X	Marina (Atl. Madrid) 8	
	10. S. Gijón 23 27 28 22	11. Castellón-Hércules (X) 1	Julio Salinas (At. Madrid) 7	
	11. R. Sociedad 23 27 25 21 - 1	12. Sestao-Logroñés (X) X	Rincón (Betis) 7	
	12. Las Palmas 23 31 37 20 - 2	13. R. Vallecana-Valencia (X) X	Butragueño (R. Madrid) 7	
	13. R. Murcia 23 21 34 20 - 3	14. Jerez-Celta (X) X	"Perico" Alonso (Sabadell) 7	
	14. Zaragoza 23 19 25 19 - 3		Flores (Sp. Gijón) 7	
	15. Santander 23 23 32 19 - 5		Andrés (Las Palmas) 7	
	16. Cádiz 23 15 26 19 - 5			
	17. Osasuna 22 13 25 15 - 5			
	18. Sabadell 23 22 42 15 - 9			

P E T I T S A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

ADMINISTRATIU i oficial electricitat.
Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-ti-me, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU lliure servei militar, carnet de conduir, coneixement mecànica moto-cotxe, per a oficina, magatzem, etc. Tel. 303 21 60.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clínica titulada INEM 37.233.125.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

DIBUIXANT art finalista, selecció colors, muntador i maquetista expert. Contracte mercantil.

VARIS

RESIDÈNCIA FEMENINA CRISPER

Per a joves empleades o estudiants. Dormitori individual. Preus mòdics. C. Venero, 4. Tel. 300 52 22.

SEMINARISTES, seglars i amics fins a 23 anys. Desitjo tenir comentaris bíblics. Canviar segells. Compartir excursions. Amistat sincera. Escriuiu: Antoni Ros. Apartat 34.157 08080 Barcelona.

RESIDÈNCIA 3.ª EDAT enfront cinema Coliseum. Direcció mèdica. Preus mòdics. Gran Via de les Corts Catalanes, 618 1er. 1.ª, Tel. 318 49 10. Barcelona 08007.

COL·LECCIÓ de Quaderns de Pastoral de 1972 a 1986 a bon preu i ben nous de convenir es portaran a domicili. Tel.: 224 68 06 de 3 a 10 nit. Barcelona.

SENYORETA 29 anys desitja relació amistosa amb joves de 30 a 35 anys siguin practicants, bona presència, treball fix. Truqueu al 50 22 90 de 5 a 7. Preferentment de Girona o Barcelona.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

DISSENYADORA de modes o dibuixant de figurins. Tel. 383 27 31.

MATRIMONI amb 2 fills petits necessita noia fixa, li agradin els nens i amb informes. T. 204 77 89. Truqueu a partir de 22 h.

ES NECESSITA per Cooperativa comptable aportant capital en accions. Escriure apartat 8086 Barcelona.

SOLTER 59 anys desitja casar-se amb soltera senzilla fins 56 anys i agrairà a qui pugui a ajudar-lo a trobar-la fent així un bé a dues persones, truqueu al T. 256 20 12 de 20 a 22 hores.

VENDES

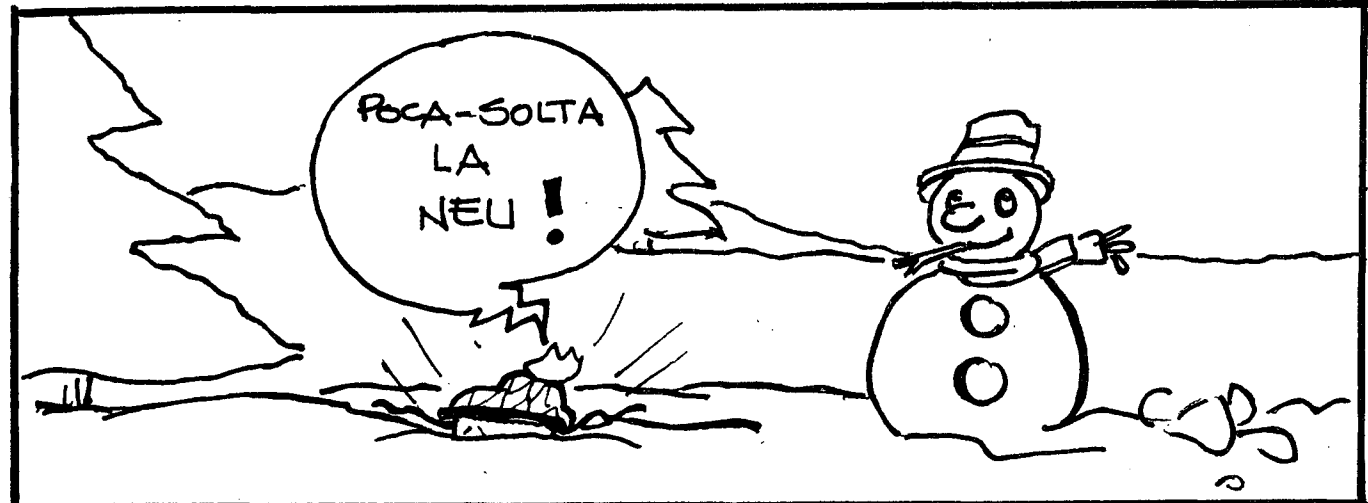
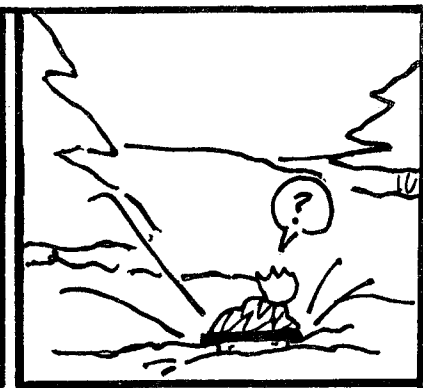
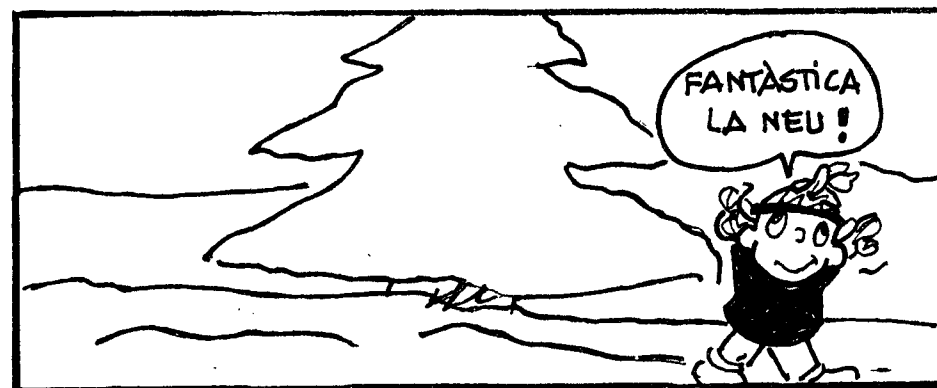
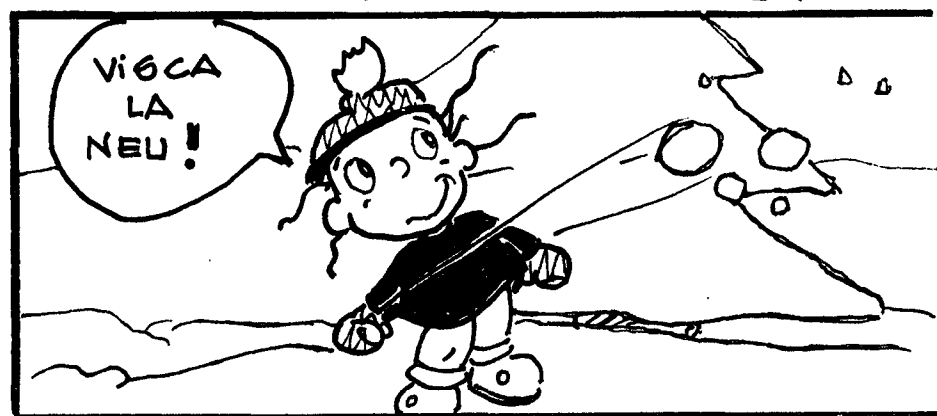

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València 241, 2on. 08007 - BARCELONA

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 339

Històries d'Eixerits

La neu

L'altre dia, a la tarda, quan després de la primera classe sortírem al pati... nevava! No sé per què, als nois i a les noies ens engresca tant la neu. No podeu imaginar-vos la gatzara que es va armar!

El magí em dóna voltes pensant per què la neu té aquesta atracció sobre nosaltres. És possible que digui moltes rucades, i que potser vosaltres no estigueu d'acord amb mi. De totes maneres, aquí teniu el rotllo.

Primer: la neu és blanca. El blanc és un color net, bonic, àgil (el pare sempre diu que el Real Madrid guanya perquè va vestit de blanc). Després el silenci: la neu no fa ni mica de soroll, mentre amb el seu mantell blanc acotxa teulades, arbres, patis i carrers. Després la pluja dels seus flocs o borrellons, sempre enjogassats. De tan enlaire, cauen tan suaument! A més, són tossuts; els primers es fonen, però la gran munió que en ve al darrera acaba per formar un bon gruix.

De vegades he pensat que m'agradaria, quan neva, viure en una petita casa a la muntanya, amb força llenya per fer foc, força llibres d'aventures per llegir, força pa per fer torrades...

La mare diu que sóc somiatruïtes i que la neu és traïdora; que hi ha persones que hi rellisquen i cauen, que els cotxes es despisten, que molta gent passa fred... Això, certament, em sap molt de greu.

Es veu que a la neu no li agrada que la trepitgin i facin malbé la seva obra. Home, per un dia, no podríem estar tots quietes! Ai, quin embolic!

La "tele" ha dit que tornarà a nevar, i una petita alegria ja em fa pessigolles. Perdoneu. Ho sento. No puc fer-hi més!

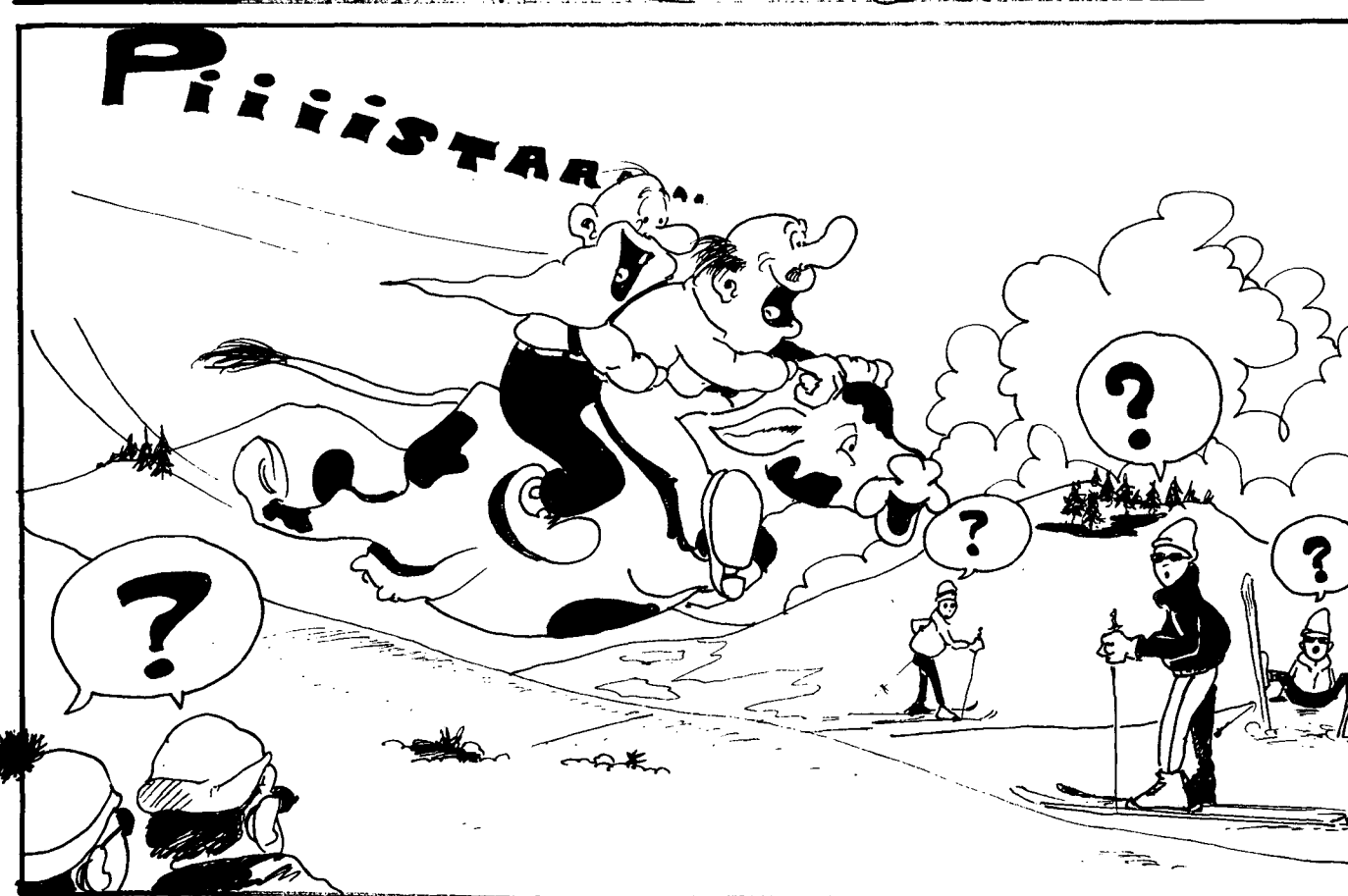
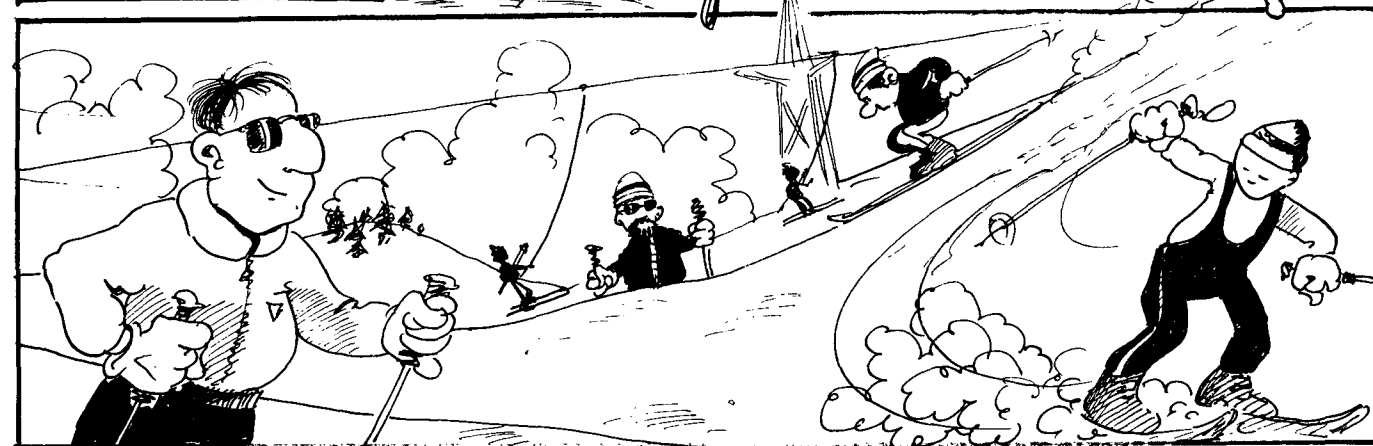
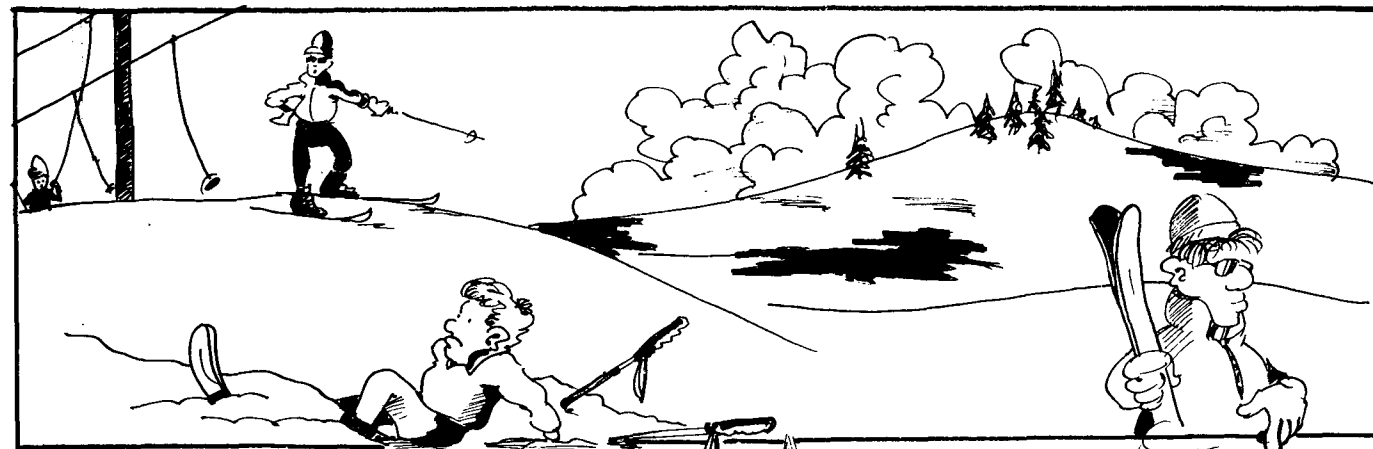
L'Eixerit

EL SENYOR CANONS
VA A SOPAR DE
GRAN GALA PER
A CELEBRAR LA
SELECCIÓ DE
BARCELONA
COM A SEU
OLÍMPICA.
PORTA UN ELEGANT
"SMOKING" I
SABATES DE
XAROL.

PERÒ EL PORTER LI BARRA
EL PAS. SI VOL ENTRAR
CAL QUE ES POSI UN
"XANDAL" I VINGUI AMB
"WAMBES" PER
ESTAR
A TO.

Jesús ens parla

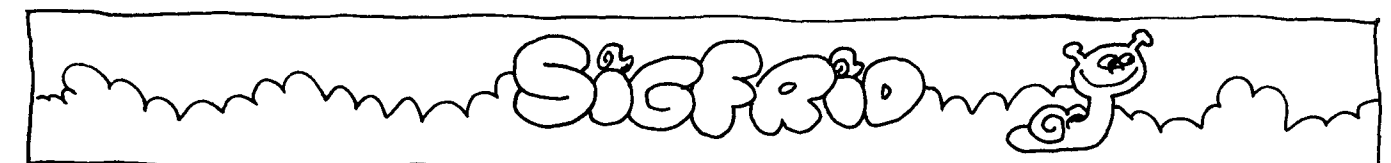
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Mateu, capítol 4, versets del 12 al 23 (Mt 4,12-23).

Reflexionem: 1. En aquest text hi ha tres fets importants. Primer: Jesús, ja adult, comença amb valentia la seva vida pública. Com un atleta en la cursa de relleus, recull la torxa de Joan Baptista i proclama a la gent: "Convertiu-vos!, perquè Déu es disposa a regnar." És bonic escoltar com Déu ens estima, i vol establir en el cor dels homes i dels pobles el seu Regne de Vida, d'Amor i de Pau.

2. Segon: Jesús sap que el camí dels homes i dels pobles cap a la fe en Ell i a la salvació ha de durar segles i segles fins que acabi el món. Per això, des dels primers moments, crida a altres a ser deixebles seus: "Apa, seguime". Us imagineu quina força devien tenir aquestes paraules en llavis de Jesús? Tots els nois i noies cristians del món, també hem estat cridats, per la fe, pel Baptisme i per la Confirmació, a ser deixebles i seguidors de Jesús, ajudar-lo en la seva missió de fer conèixer l'Evangeli i portar la Salvació a tothom.

3. Tercer: Jesús ensenya i guareix. Proclamava l'Evangeli i guaria la gent de tota mena de malalties. Tothom comentava: "Passa fent el bé per tot arreu". Jesús feia aquests "signes" per a donar-los a entendre que la seva paraula era "Paraula de Vida", i que ens calia a tots plantar cara al mal sense desanimar-nos; que Ell estaria amb nosaltres sempre, fins a portar-nos a la victòria final. Com ens estima Jesús, oi? Si ell ens estima així, qui no l'estimarà?

El mossèn

DIUMENGE - 25

- 10.15 Temps d'esperança.
10.45 Matinal a TV3.
12.45 Esports.
15.00 Telenotícies.
15.30 Fèlix, el gat.
16.00 No passa res (Repetició).
17.00 N'hi ha que neixen estrellats.
2.
17.30 Vida salvatge:
"El conte més llarg".
18.00 Identitats:
"Oriol Bohigas".
19.00 Música vista.
19.30 El dia en què canvià l'univers:
"A la llum de les altures".
20.30 Telenotícies.
21.00 30 minuts.
21.30 A cort obert:
"Feinada".
22.30 Ràdio Cincinnati:
Cap. 16.

DILLUNS - 26

- 12.50 Universitat oberta (Rep.).
13.20 TV3, segona vegada:
"Gol a Gol".
14.30 Telenotícies.
15.15 La duquessa de Duke Street:
"Quan hi ha voluntat".
16.15 Jigsaw John:
"Plàstic".
17.00 Digui, digui... (44).
17.20 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"L'Acropolis d'Atenes".
18.00 Les aventures de Vyrulisse/
Danger Mouse.
18.30 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.20 Olíana Molls:
"L'Olíana perd la màquina".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Informatiu cinema.
21.40 Cinema 3:
"Clau Omega".
23.30 Telenotícies.

DIMARTS - 27

- 12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Universitat oberta:
"Acceleració a velocitat constant".
13.30 TV3, segona vegada:
"Trossos" i "Botó fluix".
14.30 Telenotícies.
15.15 La duquessa de Duke Street:
"La legió dels vius".
16.15 Gigsaw John:
"L'homicidi és un art".
17.00 Music Box.

DIUMENGE - 25

- 17.30 Universitat oberta:
"Energia per girar".
18.00 Les aventures de Vyrulisse.
18.30 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.20 Els metraladors - 6.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Perry Mason:
"El cas del sergent burleta".
22.00 Galeria oberta:
"Timó d'Atenes".
00.10 Telenotícies.
12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Universitat oberta:
"Què fa funcionar les reaccions".
12.30 TV3, segona vegada:
"Música vista". Joc de ciència.
14.30 Telenotícies.
15.15 La duquessa de Duke Street:
"Lottie".
16.15 Gigsaw John:
"Pobres boixacs".
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"Cristalls".
18.00 Les aventures de Vyrulisse/
Danger Mouse.
18.30 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.20 Dolç i agre - 1.
19.45 Filiprim.
20.00 Telenotícies.
21.00 Simon i Simon:
"La vident".
22.00 El lleó de Flandes - 3.
23.00 Arsenal.
23.40 Telenotícies.

DIJOUS - 29

- 12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Universitat oberta:
"Paissatge geològic".
13.20 TV3, segona vegada:
"Informatiu Cinema". "A tot esport". "30 minuts".
14.30 Telenotícies.
15.15 La duquessa de Duke Street:
"Primavera".
16.15 Gigsaw John:
"Homicidi de J. Smith".
17.00 Music Box.

- 17.30 Universitat oberta:
"Cartografiant York-shire".
18.00 Les aventures de Vyrulisse/
Danger Mouse.
18.30 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.20 Dolç i agre - 2.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Vostè jutja.
22.30 A tot esport.
23.45 Temps de neu.
00.05 Telenotícies.

DIVENDRES - 30

- 13.20 TV3, segona vegada:
"A tot esport" "Temps de neu".
14.30 Telenotícies.
15.15 La duquessa de Duke Street:
"Pobra noieta rica".
16.15 Bret Maverick - Cap. 1.
17.00 Divulgatiu:
"Viure l'aventura".
17.50 Les aventures de Vyrulisse/
Danger Mouse.
18.30 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.30 Clip Club.
20.00 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 No passa res.
22.00 Debat:
"Què volen els avis".
23.30 Trossos.
24.00 Telenotícies.
00.15 Les golfes de TV3:
"La marca de la papallona".

DISSABTE - 31

- 12.00 Agenda sardanística.
12.17 Sardanes.
12.30 Olíana Molls:
"A Venus amb ascensor".
13.00 Universitat oberta:
(Repetició setmanal).
15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 Clau R:
"Un cas federal".
16.50 Esports en acció.
18.20 Digui, digui... (Lliçó 44).
18.40 Els aristòcrates:
"El marquès Dino Frescobaldi".
19.30 Joc de ciència-magazine:
"Divulgant la ciència".
20.00 Botó fluix.
20.30 Telenotícies.
21.00 Pel·lícula:
"La madriguera".
22.45 Ellery Queen:
"La dona de les dues cares".
23.45 El món del cinema.

DIUMENGE - 25

- 9.00 L'art de viure (Rep.).
9.30 Val més prevenir (Rep.).
10.00 Santa Missa-El dia del Senyor.
11.00 Concert.
12.00 Poble de Déu.
12.30 Soldats.
13.30 Curro Jiménez:
"Un Estudiante, un Fraile y un Algarrobo".
14.30 Programa informatiu.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els snorkels:
"Acéptate como eres".
16.05 S'ha escrit un crim:
"Píntame un asesinato".
17.00 Punt de trobada.
18.00 De 7 en 7.
18.30 Estrenes TV:
"El niño del mañana".
20.30 Telediari - 2.
21.05 L'arca de Noé:
"La vida en la Concha".
21.35 Cançó trista de Hill Street:
"A algunos les gusta el riesgo".
22.30 Estudi Estadi.

DILLUNS - 26

- 9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra:
"Ep. 123".
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 El dominical (Rep.).
11.30 Només es viu una vegada:
"Ep. 112".
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Crear i viure.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Camuflatge:
"Asesinato en la plataforma".
16.30 La tarda.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 El planeta imaginari:
"Dragón".
19.00 La quarta part.
19.30 De pel·lícula.
20.00 Consum.

- 20.30 Telediari - 2.
21.05 Programa informatiu.
22.05 Classe mitja:
"El diagnóstico".
23.10 Viure cada dia.
00.10 Telediari 3 i Telesport.

DIMARTS - 27

- 7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 25.
9.25 La font de pedra:
Ep. 124.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Viure cada dia. (Rep.)
11.30 Només es viu una vegada:
12.33 Tres per quatre.
13.30 Terenci a la fresca.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 Camuflatge:
"El asesino".
16.30 La tarda.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 Els electrofollets.
19.00 A la naturalesa:
"Las islas".
19.30 Les noies d'or:
(Epi. 13).
20.00 Els comptes clars.
20.30 Telediari - 2.
21.05 A portada.
21.50 Sessió de nit:
"El tren".
23.40 Ahir i avui de l'aviació.
00.10 Telediari 3 - Telesport.

DIMECRES - 28

- 7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 26.
9.25 La bossa de la compra.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Moments o Repetició.
11.30 Només es viu una vegada.
12.30 Tres per quatre.
13.30 Al ritme d'un temps.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1ª ed.
15.35 Camuflatge:
"Normas por las que morir".

DISSABTE - 31

- 16.30 La tarda.
17.55 Avanç informatiu.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 L'alegre pandilla. Ep. 7.
19.00 Tocata.
20.00 Tot queda a casa.
20.30 Telediari - 2.
21.05 Aquí et vull veure.
22.05 Els Colby:
"La decisión de Fallon".
23.05 Espanya en guerra 1936-1939.
00.05 Telediari 3 i Telesport.

DIJOUS - 29

- 9.10 Follow me - 25.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra:
"Ep. 126".
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Aquí et vull veure o Repetició.
11.30 Només es viu una vegada:
15.00 Telediari - 1.
15.35 Camuflatge:
"Rico, con salud y muerto".
16.30 La tarda.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 El quiosc.
19.00 Elegir una professió:
"Arquitectura".
19.30 L'art de viure.
20.00 MASH:

"La muerte se toma vacaciones".

- 20.30 Telediari - 2.
20.55 Bàsquet.
22.40 Debat.
00.10 Telediari 3 i Telesport.

DIVENDRES - 30

- 9.10 Follow me - 26.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra: Ep. 127.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Camuflatge:
"El americano más feo".
16.30 La tarda.
17.35 Avanç telediari.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 Noeli:
"Las cartas de agradecimiento".
19.00 Els visitants.
19.30 El llegat de les illes:
"Sicília".
20.00 Val més prevenir.
20.30 Telediari - 2.
21.05 El cap d'Hoorn - 3.
21.35 Divendres cinema:
"Un mundo implacable".
23.40 Telediari 3 i Telesport.
00.10 Comiat.

DISSABTE - 31

- 9.00 Les aventures de Gulliver:
"El valle del tiempo".
9.30 Fi de segle o Repetició.
11.00 Gent jove.
12.30 La bola de cristall.
13.50 Loteria Nacional.
14.00 Objectiu-92.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els ewoks:
"Los jindas viajeros".
16.05 Primera Sessió:
"El pirata Barbanegra".
18.00 Els wuzzles:
"Maestra modales".
18.30 La vall secreta - 3.
19.00 Hart i Hart:
"Mort premeditada".
20.00 Telediari - 2.
20.25 Futbol:
Barça-Real Madrid.
22.30 El somni de l'oest - 3.

DIUMENGE - 25

- 10.00 Santa Missa.
11.00 La bona música.
12.00 Estudi Estadi.
16.00 Connexió amb Madrid.
18.30 El dominical.
19.30 Connexió amb Madrid.
21.30 Debat.
22.30 Connexió amb Madrid.
16.00 Sessió de tarda o "La comedia española":
"El día de los enamorados".
17.35 Musical.
18.00 Les aventures d'Alvin i els esquiroles.
18.30 Connexió amb Sant Cugat.
19.40 Moments.
20.40 Llum de lluna:
"Conciencia".
21.30 Connexió amb Sant Cugat.
22.30 Diumenge cine:
"Julio comienza en Julio".
19.00 David el Gnom.
19.20 Fills i filles - 11.
19.45 Curs d'anglès - 1.
20.00 Agenda informativa.

- 22.35 Últimes preguntes.
23.05 Jazz entre amics.
20.30 Retrats.
21.05 Dilluns cinema:
"Las amigas".

DIMARTS - 27

- 18.00 Picapuça.
19.00 Els nostres arbres.
19.20 Fills i filles - 12.
19.45 Curs d'anglès.
20.00 Agenda informativa.
20.25 Bàsquet.
22.10 Còmics - L'ull de cristall.
00.35 Comiat.

DIMECRES - 28

- 17.00 Temes de Catalunya.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 A prop de la naturalesa.
19.20 Fills i filles - 13.
19.45 Curs d'anglès.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Amb les mans a la massa.
21.00 Torn d'ofici:
"Oso de peluche".

DISSABTE - 31

- 22.00 Fi de segle.
23.45 La veu humana.
"Avecilla".

DIJOUS - 29

- 00.15 Temps de creure.
00.30 Comiat.
17.00 La vall de Shallowford (4).
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Dibuixos animats.
19.20 Fills i filles - 14.
19.45 Curs d'anglès.
20.00 Agenda informativa. Plumier.
21.05 Cinema club:
"Recuerdo de amor".

DISSABTE - 31

- 22.45 Fila 7.
23.45 Metropolis.
00.15 Comiat.
17.00 Històries de cara i creu.
17.30 Geografia de Catalunya.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Dibuixa'm una història.
19.20 Fills i filles - 15.
19.45 Curs d'anglès.
20.00 Agenda informativa.
20.30 La comèdia de George Burns (Nova sèrie).

DISSABTE - 31

- 12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Universitat oberta:
"Acceleració a velocitat constant".
13.30 TV3, segona vegada:
"Trossos" i "Botó fluix".
14.30 Telenotícies.
15.15 La duquessa de Duke Street:
"La legió dels vius".
16.15 Gigsaw John:
"L'homicidi és un art".
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"Energia per girar".
18.00 Les aventures de Vyrulisse.
18.30 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.20 Els metraladors - 6.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Perry Mason:
"El cas del sergent burleta".
22.00 Galeria oberta:
"Timó d'Atenes".
00.10 Telenotícies.
12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Universitat oberta:
"Què fa funcionar les reaccions".
12.30 TV3, segona vegada:
"Música vista". Joc de ciència.
14.30 Telenotícies.
15.15 La duquessa de Duke Street:
"Lottie".
16.15 Gigsaw John:
"Pobres boixacs".
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"Cristalls".
18.00 Les aventures de Vyrulisse/
Danger Mouse.
18.30 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.20 Dolç i agre - 1.
19.45 Filiprim.
20.00 Telenotícies.
21.00 Simon i Simon:
"La vident".
22.00 El lleó de Flandes - 3.
23.00 Arsenal.
23.40 Telenotícies.

El món de la televisió

El musical nord-americà

Amb el musical, el cine troba l'oportunitat d'intentar l'espectacle total, síntesi de totes les arts, encara que ell mateix ha donat la seva preferència a la Música i a la Dansa en molts dels seus films, i amb això l'argument i fins i tot la interpretació, resten arraconats. El musical nord-americà, ha plagut molt en el seu país d'origen, però molt poc, per exemple, en els nostres països, els europeus, on s'ha preferit la comèdia musical, l'òpera, el ballet, l'opereta o la sarsuela. Tanmateix, quan els productors de musicals han aconseguit harmonitzar tots els factors que componen el producte, han aconseguit films de gran qualitat com "Set núvies per a set germans" i, més recentment "Somriures i llàgrimes".

Malgrat el seu virtuosisme, Fred Astaire, màxim exponent del primitiu musical, m'ha deixat sempre indiferent pel seu estil, depurat, això sí, però fred y sense ànima. No tant, quan ha format parella amb una estrella com Ginger Rogers, que no obstant, després va passar-se a altres gèneres, en els quals ha pogut demostrar millor el seu total fer interpretatiu.

Nelson Eddy i Jeannette Mac Donald foren una parella famosa. Pertanyen també al gènere musical, però foren més ben acceptats pel públic europeu pels seus melodrames cantats com, "L'espia de Castell", entre altres.

Allò que més fastigueja a molts del musical, a part de la poca importància que es concedeix a l'argument, és el constant canvi de ritme i d'estil, el que pot ser motiu d'una narració trencada i anàrquica, intercalant dintre de la narració, sense ni com va ni com vé, exhibicions de cant o dansa.

Suposem que el musical, en el seu primer intent, sempre és un desig de servir a l'espectador uns moments de somieg.

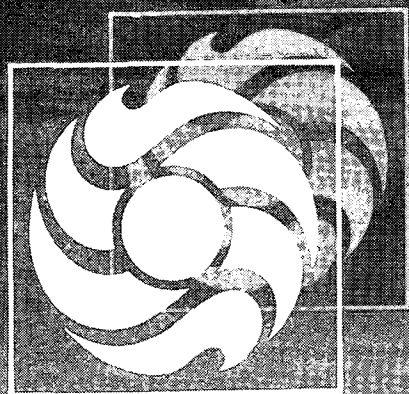
A la meua manera de veure la qüestió, on millor ha quedat dignificada la música, en el cine, ha estat en les bandes sonores i fons musicals.

JOAN SANS

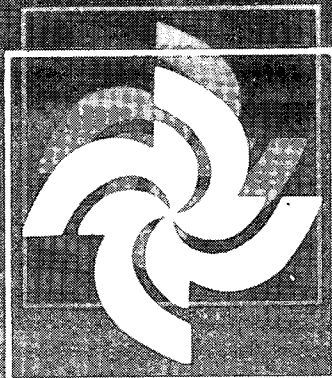

Roca

vers el futur.

CALEFACCIO

AIRE CONDICIONAT

SANITARI

Calefacció:

Calderes de ferro fos, calderes murals i calderes de xapa, de gas, gas-oil, llenya, carbó, electricitat, bombes de calor, captador d'energia solar, radiadors de ferro fos i de xapa d'acer, cremadors i complements per a instal·lacions.

Aire condicionat:

Aparells de finestra, consoles, aparells autònoms, bombes de calor i equips centralitzats.

Sanitari:

Banyeres de fosa i de xapa d'acer esmaltades, porcellana sanitària, aixetes, aigüeres d'acer inoxidable i gres, complements per a la cambra de bany.

COMPANYIA ROCA-RADIADORS, S.A.

Avd. Diagonal, 513 • 08029 BARCELONA Tel. 322 40 51 télex 52832 CRRCE E - 52032 CRRCE E